

Handläggare
Suzanne Hartenberger
Telefon: 08-508 06 125

Till
Bromma stadsdelsnämnd

Tertialrapport Tertial 1 2022 för Bromma stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Nämnden godkänner tertialrapport 1 med bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen
2. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,5 miljoner kronor för trygghetsskapande åtgärder på lekplatsen Dragontorpet i Abrahamsberg (investering), bilaga 2
3. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,3 miljoner kronor för brygga vid Ljunglöfska slottet i Blackeberg (investering), bilaga 2
4. Nämnden ansöker om 0,2 mnkr för kompetensutveckling inom äldreomsorgen enligt bilaga 3

Lisa Kinnari
Stadsdelsdirektör

Peter Dacke
Avdelningschef administration

Sammanfattning

Tertialrapport 1 2022 för Bromma stadsdelsnämnd följer upp de mål och indikatorer som kommunfullmäktige fastställt i stadens budget 2022. I tertialrapporten redovisas resultat och analyser av nämndens arbete under årets första fyra månader. Förvaltningen bedömer att nämnden bidrar till att kommunfullmäktiges tre inriktningsmål kommer att uppfyllas under året.

Bakgrund

Tertialrapporterna är en del av den löpande uppföljningen som kommunstyrelsen ansvarar för. Uppföljningen baseras i

huvudsak på prognostiserade avvikelser mot budget och verksamhetsmål. Rapporteringen ger kommunstyrelsen en samlad bild av budgethållning, effektivitet och kvalitet i relation till beslutade mål.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats av förvaltningsledningen i samverkan med chefer och nyckelpersoner inom respektive avdelning. Ärendet har behandlats i pensionärsrådet 2022-05-23, i rådet för funktionshinderfrågor 2021-05-24 och i förvaltningsgruppen 2021-05-19.

Innehållsförteckning

Tertialrapport Tertial 1 2022 för Bromma stadsdelsnämnd	1
Förslag till beslut	1
Sammanfattande analys	5
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	6
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	6
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	9
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	17
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	24
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	35
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	52
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	65
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	67
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	70
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	73
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	76
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	83
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	90
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktig hållbara finanser.....	91
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	93
Uppföljning av ekonomi	102
Uppföljning av driftbudget	102

Resultatenheter	108
Investeringar	108
Budgetjusteringar.....	109
Övrigt.....	109
Särskilda redovisningar.....	110
Konsekvenser av pandemin	110
Övrigt	112

Bilagor

Bilaga 01 - SDN06

Bilaga 02 - Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål Bromma sdn

Bilaga 03 - Ansökan KUS Psykisk ohälsa hos äldre

Bilaga 04 - Uppföljningsrapport näringsliv - Bromma stadsdelsnämnd

Sammanfattande analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämnden bidrar till att kommunfullmäktiges tre inriktningsmål kommer att uppfyllas. Bedömningen grundar sig på att samtliga kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål prognostiseras att uppfyllas.

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att kommunfullmäktiges fem mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet bedöms att uppfyllas.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att stödja människor till självständighet och egen försörjning. Andelen personer som har ekonomiskt bistånd fortsätter att minska.

Trygghetsarbetet fortsätter i samverkan med olika aktörer. Olika insatser pågår och fler planeras. Arbetet för ett välskött Bromma fortsätter genom olika insatser.

Förskolorna arbetar systematiskt med likabehandlingsarbetet för att främja barns rättigheter och en likvärdig förskola för alla. Hållbarhetsarbetet utifrån olika perspektiv är centralt i förskolan. Samverkan mellan förskolan, socialtjänsten och regionen har stärkts genom det familjecentrerade arbetssätt som införts och där öppna förskolan är en viktig del av arbetssättet.

Arbetet med att öka delaktigheten hos barn, ungdomar, vuxna och äldre pågår för att säkerställa att rätt insatser ges utifrån individuella behov. Det förebyggande arbetet är också centralt inom alla verksamhetsområden för att människor ska kunna leva ett självständigt liv.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att kommunfullmäktiges fem mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet bedöms att uppfyllas.

Förvaltningen arbetar för ett gott företagsklimat som gör att företag vill etablera sig i stadsdelsområdet. Företagandet och företagsklimatet främjas bland annat genom samverkan med företagarföreningen och polisen kring trygghetsfrågor.

Förvaltningen är en aktiv part i stadsutvecklingen och arbetar för ett hållbart stadsdelsområde.

De olika verksamhetsområdena arbetar för att brommabor, oavsett ålder och funktionsförmåga, har tillgång till kultur, idrott och tillgänglig utemiljö. För att möjliggöra för olika aktiviteter i parker och naturområden genomförs insatser för att utveckla och tillgängliggöra utemiljön.

Verksamheterna arbetar för en hållbar miljö genom att på olika sätt minska sin klimatpåverkan. Förvaltningens transporter sker med minsta möjliga klimatutsläpp. Energibesparande åtgärder fortsätter genomföras och den biologiska mångfalden värnas genom en rad naturvårdande åtgärder.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att kommunfullmäktiges två mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet bedöms att uppfyllas.

Nämndens budget förväntas för året uppgå till 1 660,0 mnkr med hänsyn till förväntade prestationsförändringar. Budgeten kan komma att förändras under året till följd av nya prestationsförändringar och budgetjusteringar. Nämnden prognostiserar ett positivt resultat med 11,3 mnkr efter fondförändringar för verksamhetsåret 2022.

Förvaltningen arbetar för att vara en attraktiv arbetsgivare där chefer och medarbetare använder resurser innovativt, effektivt och jämställt. Arbetet med att implementera den nya chefsprofilen fortsätter jämsides med implementering av stadens nya kvalitetsprogram. För att säkerställa en god arbetsmiljö som främjar hälsa och förebygger sjukfrånvaro arbetar verksamheterna systematiskt med arbetsmiljöarbetet utifrån varje verksamhets särskilda behov.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att alla fem verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålet prognostiseras att uppfyllas.

För **KF:s mål för verksamhetsområdet 1.1, *I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort***, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas.

Andelen försörjningsstödstagare fortsätter att minska. Förvaltningen arbetar aktivt med kartläggning och samverkan för att erbjuda brukarna kvalitativa insatser utifrån den enskildes behov. Arbetet med att stödja nyanlända att nå egen försörjning och etablering i samhället har stärkts, bland annat genom ökad samverkan med SHIS.

350 ungdomar i Bromma har under perioden erbjudits feriejobb inom förskola, parklekar, idrottsföreningar, äldreomsorg, daglig verksamhet, kontor och administration, entreprenörskap, kultur/teater samt skötsel/städning i parker.

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att ge människor stöd i att ta till vara sina resurser och därigenom bli självförsörjande samt genom att kontinuerligt analysera resultat för att öka medvetenheten om skillnaderna mellan könen för att därmed kunna utveckla verksamheten.

För **KF:s mål för verksamhetsområdet 1.2, *Stockholm är en trygg, säker och välkött stad***

att bo och vistas i gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas.

Det trygghetsskapande arbetet fortsätter i samverkan med bland annat trafikkontoret, utbildningsförvaltningen, polisen och det lokala näringslivet. Olika insatser pågår och fler planeras. Under perioden har trygghetsarbetet vid Brommaplan utvecklats där samverkan kring platsaktivering och den offentliga miljön pågår.

ANDT-förebyggande arbete ger ett brottsförebyggande mervärde då alkohol och droger är viktiga faktorer vid brottspreventivt arbete. ANDT-frågorna är inkluderade i arbetet inom ramarna för den lokala samverkansöverenskommelsen mellan förvaltningen, lokalpolisområde Vällingby och utbildningsförvaltningen.

Ett arbete med planering för stärkt civilförsvarsförmåga genomförs i samverkan med olika aktörer. Särskilt fokus ligger på den samhällsviktiga verksamhet som bedrivs inom förvaltningen och där kontinuitetsplanering genomförs.

För att stadsmiljön ska vara ren och skräpfri har renhållningsinsatserna anpassats utifrån ett ökat behov på grund av ett större nyttjande av parker och grönområden i stadsdelsområdet.

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till Agenda 2030 genom att arbeta för ett jämställt stadsdelsområde som är tryggt, säkert och välskött.

För KF:s mål för verksamhetsområdet 1.3, *I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas.

Förskolorna arbetar systematiskt med likabehandlingsarbetet för att främja barns rättigheter och en likvärdig förskola för alla och för att öka normmedvetenheten hos medarbetarna. Barnen involveras i olika beslut ur ett demokratiperspektiv och förskolornas projekt utgår utifrån barnens intressen och frågor. Barnen delas upp i mindre grupper under delar av dagen för att möjliggöra för barnen att få mer inflytande, känna sig delaktiga och komma till tals samt möjliggör för en utbildning som utmanar och skapar ett livslångt lärande. Hållbar framtid är ett framträdande lärområde i förskolorna. Undervisningen fokuserar på hållbara relationer till både varandra och till naturen.

Samverkan med socialtjänsten och regionen har stärkts genom det familjecentrerade arbetssätt som införts i vilket Öppna förskolan är en viktig del av arbetssättet.

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom förskolans arbete med hållbar framtid där barn skapar en relation med naturen, samhället och varandra samt genom att säkerställa att flickor och pojkar får samma utrymme i utbildningen.

För KF:s mål för verksamhetsområdet 1.4, *I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas.

God samverkan och ett gott samarbete är grundläggande för en rättssäker och likställd handläggning av hög kvalitet. Barnrättsperspektivet är centralt inom alla verksamhetsområden. Arbetet med att öka delaktigheten hos barn, ungdomar, vuxna och äldre pågår för att

säkerställa att rätt insatser ges utifrån individuella behov. Alla barn och unga som är i behov av placering utanför det egna hemmet placeras under trygga förhållanden där god omsorg tillgodoses.

Insats och stöd från socialtjänsten utformas så att det stärker den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv. Detta sker bland annat genom ett ökat fokus på att genomförandeplanerna ska ha tydliga mål och att det ska vara en samsyn kring detta hos brukare, myndighet och utförare.

Det förebyggande arbetet är också centralt inom alla verksamhetsområden för att människor ska kunna leva ett självständigt liv. Samverkan mellan socialtjänsten, förskolan och skolan har ökat. Flera utvecklingsåtgärder pågår inom de olika verksamheterna för barn, unga och vuxna.

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att ge människor i behov av stöd, insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet samt genom att arbeta aktivt för ett jämställt och jämlikt samhälle fritt från diskriminering, där allas rättigheter beaktas och människor upplever trygghet och välbefinnande. Insatser för personer med funktionsnedsättning ger människor möjlighet till delaktighet och deltagande i samhällslivet. Barnrättsperspektivet är centralt i det dagliga arbetet.

För KF:s mål för verksamhetsområdet 1.5, *I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas.

Äldre i Bromma möter en verksamhet av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet med målet att äldre med omsorgsinsatser är nöjda och trygga. För att den äldre ska vara delaktig i hur och när insatser ges pågår arbetet med att förbättra dokumentation och genomförandeplaner. På vård- och omsorgsboenden fortsätter arbetet med att göra måltiden till en god och trevlig stund på dagen.

Inom Bromma hemtjänst pågår ett projekt kring att öka kontinuiteten avseende antal personal en hemtjänstbrukare träffar. Hemtjänstens nya organisation ska bland annat ge ett nära ledarskap som i sin tur ska ge bättre kvalitet för brukarna.

Det förebyggande arbetet med mötesplatser och aktivitetscenter har kommit igång igen efter pandemin. Många av aktiviteterna har under perioden genomförts utomhus.

Förvaltningen bidrar i det ordinarie arbetet till genomförandet av Agenda 2030 genom att äldre har en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande. Att arbeta för bra mat och måltider i äldreomsorgen är exempel på arbete som bidrar till en jämlik hälsa och ett gott liv. I arbetet integreras både ett jämlikhetsperspektiv och ett jämställdhetsperspektiv i det dagliga arbetet och vid beslut om olika insatser.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att årsmålen för elva av tolv underliggande indikatorer prognostiseras att uppnås helt och årsmålet för en indikator uppnås delvis. Underliggande nämndmål bedöms också att uppfyllas.

Ekonomiskt bistånd

Under perioden har 355 personer, 180 kvinnor och 175 män, uppburit försörjningsstöd till sin livsföring. Det är en minskning med 12 personer sedan årsskiftet och jämfört med samma period 2021 har det skett en minskning med 61 personer. Antalet försörjningsstödstagare i stadsdelsområdet är det lägsta sedan mätningen påbörjades år 2007-2008. Resultatet visar att det är möjligt att ge stöd och samtidigt ställa tydliga krav för att enskilde ska bli självförsörjande. Systematiskt arbete och nya arbetssätt genom ”slussen” och förändringsplaner har lett till att fler brommabor har blivit självförsörjande.

En förändring sedan årsskiftet är att antalet kvinnor som uppbur försörjningsstöd för första gången är fler än antalet män. De flesta av de aktuella hushållen består av ensamstående kvinnor med barn och av män i singelhushåll.

Prognosen är att antalet hushåll kommer att öka något under året och likaså det utbetalda ekonomiska biståndet. Anledningen är främst att förvaltningen har ett boende för nyanlända där hushåll som inte ingår i etableringen har aktualiserats på förvaltningen från Intro Stockholm, samt det pågående kriget i Ukraina.

Bromma har fler vuxna personer som uppbur ekonomiskt bistånd än innerstadsstadsdelarna, men ett lägre antal än staden som helhet. Inom stadsdelsområdet finns områden av mer förortskaraktär än innerstaden och områden med hög socioekonomisk status.

235 brommabor har ett långvarigt behov av ekonomiskt bistånd, 112 män och 123 kvinnor, vilket är en minskning med 11 personer sedan årsskiftet. Minskningen är störst bland män.

Det är framförallt ensamstående kvinnor som har svårt att komma ut på den reguljära arbetsmarknaden, vilket även tidigare analyser har visat. Arbetet med att öka samverkan med samverkanspartners som Försäkringskassan, sjukvården och Arbetsförmedlingen gällande rehabiliteringsärenden har intensifierats i och med att pandemirestriktionerna har upphävts.

Få barn i Bromma växer upp i en familj som uppbur ekonomiskt bistånd för att klara sin försörjning. Utfallet för andelen barn som lever i familjer som uppbur ekonomiskt bistånd är i tertialen densamma som vid årets slut, 0,8 procent. Dock har antalet barn ökat något, från 136 barn till 147 barn. Orsaken till ökningen är framförallt inflyttningen av nyanlända familjer till Kopparbacken. Prognosen är att antalet barn kan förväntas att öka ytterligare under året, främst kopplat till kriget i Ukraina. Att växa upp i en familj med marginaliserade ekonomiska

förutsättningar är en riskfaktor och barn i ekonomiskt utsatta familjer prioriteras genom kompensatoriska åtgärder. Antalet barnkonsekvensanalyser som genomförs i avslagsbeslut som berör barn är högt.

28 hushåll, varav åtta barnfamiljer, har kontaktat budget- och skuldrådgivaren för stöd och råd kring vardagsekonomi eller skuldsituation. Samtliga har erbjudits tid inom en vecka. Antalet är färre än förväntat. Troligtvis påverkade pandemin hushållens ekonomiska situation i högre utsträckning år 2020 och 2021.

Det är viktigt att bedömningen av biståndsbehov bygger på korrekta uppgifter. Det kan finnas olika orsaker till att det uppstår felaktiga utbetalningar. Arbete pågår med att förhindra fel, fusk och bidragsbrott genom att säkerställa att utbetalningar av ekonomiskt bistånd blir rätt från början.

Arbetsmarknadsinsatser

Under hösten 2021 samlokaliseras arbetsmarknadsinsatser och sysselsättningsverksamheten och har därmed blivit en verksamhet - Bromma arbetsmarknadscenter (BAC). Syftet med sammanslagningen är att bättre kunna fokusera på insatser och arbetssätt för att fler deltagare ska komma närmare den öppna arbetsmarknaden och nå ökad självständighet. Förutom sysselsättning i olika former erbjuder verksamheten arbetsträning i en lokalvårdsgrupp och i en servicegrupp. Under första delen av perioden har verksamheten även arbetat för att få igång en konferensverksamhet i Blackeberg, där deltagare inom BAC kommer att vara delaktiga och arbetsträna. Konferensverksamheten rymmer 50 personer och kommer att kunna bokas av medarbetare inom förvaltningen. Verksamheten är klar för invigning under maj månad.

Nio personer har under perioden remitterats till arbetsförberedande platser inom Bromma arbetsmarknadscenter, varav fem kvinnor och fyra män, vilket är en ökning med sju personer jämfört med samma period 2021. Orsaker till ökningen är att pandemirestriktionerna har upphävts och den interna samverkan har stärkts.

Sju personer har under tertialen påbörjat sin anställning eller haft en anställning med Stockholmsjobb. Därutöver är en person i praktik och för åtta personer söker förvaltningen efter lämplig plats. Beslut om Stockholmsjobb beviljas utifrån den enskildes lämplighet och möjlighet att tillgodogöra sig insatsen.

Samverkansmöten hålls kontinuerligt med Jobbtorg för att fånga upp målgruppen unga 20-29 år som varken arbetar eller studerar.

Arbetet med att erbjuda personer med funktionsnedsättning att komma vidare mot arbete på den öppna arbetsmarknaden fortgår. Under 2021 startade en extern arbetsplats i förvaltningshuset som nu kommit igång i full skala. Förvaltningen fortsätter dialogen med olika företag kring Bromma Blocks för praktikplatser.

Etableringsinsatser för nyanlända

Förvaltningens arbetsgrupp för arbetet med nyanlända, med representanter från alla avdelningar inom förvaltningen, säkerställer att förvaltningens insatser för nyanlända samordnas. I arbetet har samverkan stärkts med SHIS, Intro Stockholm och andra

förvaltningar. Förvaltningens integrationssamordnare håller ihop och utvecklar arbetet vilket ökar möjligheten för Brommas nyanlända att snabbare komma ut i arbetslivet, börja studera och hitta en varaktig bostad. Integrationssamordnaren hjälper även civilsamhället att skapa kontakt med nyanlända. En ansökan om förlängning av projektet med en integrationssamordnare har skickats till Länsstyrelsen.

Genom samarbete med SHIS Bostäder ges individuell bostadsvägledning på regelbundna tider på Björnssonsgatan och ett arbete har startat på Koppbacken. Därutöver erbjuds bostadsvägledning vid medborgarkontoret. Av de 19 familjer som under 2022 måste flytta ut från Björnssonsgatan har sju familjer fått tillsvidarekontrakt på annat håll. Medborgarkontoret erbjuder även samhällsvägledning. Under perioden har medborgarkontoret haft drygt 300 besök av nyanlända.

Feriejobb

Målgruppen för feriejobb i stadens regi är ungdomar som är folkbokförda i Stockholm eller familjehemsplacerade av Stockholms stad. 350 ungdomar har under perioden erbjudits feriejobb och kommer att skriva anställningsavtal under maj månad. Förvaltningen har därutöver ytterligare ett antal platser tillgodo, exempelvis till för ungdomar som kan behöva byta arbetsplats. Ferieplatser erbjuds inom förskola, parklekar, idrottsföreningar, äldreomsorg, daglig verksamhet, kontor och administration, entreprenörskap, kultur/teater samt skötsel/städning i parker.

VFU - verksamhetsförlagd utbildning

Samverkan med universitet, högskolor och andra lärosäten fortsätter. Praktikplatser erbjuds som ett led i arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare. Mottagandet av studenter utgör även en viktig rekryteringsgrund. Det är framförallt inom förskola och äldreomsorg som platser har erbjudits. Platser erbjuds även inom socialtjänsten och äldreomsorgens myndighetsutövning.

Tre studenter från Stockholms universitet med inriktning mot samhällsplanering har tagits emot för ett fältförlagt arbete under våren och sommaren som innebär planering och genomförande av platsaktivering på Brommaplan.

Agenda 2030

Förvaltningen har genom det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att ge människor stöd i att ta till vara sina resurser och därigenom bli självförsörjande.

Jämställdhet

Fler kvinnor än män uppbär ekonomiskt bistånd i stadsdelsområdet och fler män har gått vidare till egen försörjning under tertialen. Ensamstående kvinnor verkar i högre grad ha svårare att komma ut på den reguljära arbetsmarknaden. Socialtjänstens arbete utgår från likställdhet, vilket innebär att samma krav ställs oberoende av könstillhörighet och stödet ges utifrån den enskildes behov och inte utifrån kön.

I arbetet med att ge samhällsvägledning till nyanlända säkerställs att kvinnor och män får samma information för att skapa medvetenhet och förståelse för kvinnors och mäns lika delaktighet och ansvar i samhället.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	0,8 %			0,8 %	0,9 %	1 %	2,7 %	Tertial 1 2022
Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,61 %	0,68 %	0,69 %	0,62 %	0,8 %	0,8 %	1,5 %	Tertial 1 2022
Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)				58,33	65	65	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2022
Analys								
Mätperioden är april-maj 2022. Utfall för indikatorn redovisas i tertialrapport 2. Årsmålet har höjts baserat på utfall och analys i VB 2021. Prognosen är att årsmålet kommer att uppnås.								
Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,45 %	0,44 %	0,47 %	0,48 %	0,4 %	0,4 %	1,0 %	Tertial 1 2022
Analys								
Situationen med pandemin har medfört att samverkan med andra viktiga parter i samhället, såsom Försäkringskassan, har varit begränsad. Detta har medfört att det tagit längre tid att få ut enskilda i försörjning eller till insatser som leder till egen försörjning. Restriktionerna har nu upphört och bedömningen är att samverkan kommer att underlättas och arbetet förenklas med att bevilja insatser för att brommabor ska komma ut i egen försörjning. Fokus kommer att ligga på de som har störst behov av stöd. Det är fler män som går ut i självförsörjning än kvinnor. En orsak till detta kan vara att kvinnor som haft ett långvarigt ekonomiskt bistånd är mer sjuka och därför har en längre väg tillbaka till ordinarie arbetsmarknad.								
Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	7 st	4 st	3 st	11 st	15 st	15 st	800 st	Tertial 1 2022
Antal tillhandahållna platser för feriejobb	478			464	478	420 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 1 2022
Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	13			6	20	20 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 1 2022
Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	61			113	70	70	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	0 st	0 st	0 st	361 st	360	350 st	9 000 st	Tertial 1 2022
Analys Hittills har 350 ungdomar erbjudits sommarjobb. Anställningsavtal har inte skrivits ännu vilket gör att ett utfall inte kan presenteras förrän i tertialrapport 2.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden ska med stöd av stadsdelsnämnderna utifrån stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser definiera stadsdelsnämndernas ansvar för förberedande insatser inför inskrivning på Jobbtorg Stockholm	2022-01-01	2022-06-30	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och i dialog med stadsdelsnämnderna, utifrån stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser, föreslå hur helhetsansvaret för arbetsmarknadsinsatsen Stockholmsjobb, inklusive samordning och anställning, kan åläggas arbetsmarknadsnämnden	2022-01-01	2022-06-30	

Nämndmål: 1.1.1 I Bromma är människor självförsörjande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Arbetet med ekonomiskt bistånd grundar sig på tillit och respekt för människors självbestämmande och integritet. Män och kvinnor ska ges möjlighet att bli självförsörjande och delaktiga i samhället.

Antalet hushåll som uppbär försörjningsstöd ska fortsätta att minska. På ett enkelt och tillgängligt sätt ska brommaborna få information, stöd och hjälp i frågor som rör ekonomiskt bistånd. Det uppsökande arbetet ska utvecklas för att underlätta för utsatta människor att få stöd och hjälp. Individuellt utformade insatser och stöd ska hjälpa personer som uppbär ekonomiskt bistånd att snabbt komma ut i egen försörjning och därmed undvika långvarigt behov av bistånd. Arbetet med förändringsplaner och motivationshöjande samtal används i arbetet med att stödja människor att bli självförsörjande.

Samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen och arbetsförmedlingen fortsätter att utvecklas i syfte att säkerställa att brommaborna får relevanta insatser och tidig vägledning till arbete. Förvaltningen ska fortsätta utveckla arbetssätt för sjukskrivna och personer med sociala/medicinska skäl för att sänka trösklarna till arbete. Systematisk samverkan med hälso- och sjukvården har påbörjats under 2021 som ska fortsätta utvecklas under 2022 för förbättrat stöd och samordning av insatser.

Utbetalningar av ekonomiskt bistånd ska ske på korrekta grunder och felaktiga utbetalningar minimeras och förebyggs genom att förvaltningen har arbetssätt som säkerställer detta.

Brommabor som ansöker om ekonomiskt bistånd informeras om vilka utrednings- och åtgärdsrutiner som kan bli aktuella vid misstanke om fusk.

Andelen barn som lever i familjer som uppbär ekonomiskt bistånd ska minska. Att växa upp i ekonomiskt marginaliserade familjer är en riskfaktor för barns utveckling och utanförskap. Barns behov och situation uppmärksammas särskilt. Arbetet med att erbjuda kompensatoriska åtgärder för att uppmärksamma utsattheten för barn i familjer med osäkra boendeförhållanden fortgår. Förvaltningen använder barnkonsekvensanalyser och barnchecklistor som verktyg för att synliggöra, utreda och analysera vilka effekter förslag, åtgärder och beslut får för barn. Fokus för arbetet är att nå föräldrars ökade självförsörjning och självständighet. Arbetet fortgår för att säkerställa att barnen växer upp under stabila boendeformer.

Förvaltningen ska bedriva ett intensivt arbete med särskilt fokus på den ekonomiska effekten som följer av covid-19 pandemin och möjligheten till självförsörjning som följer av lågkonjunkturen. Stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser ska implementeras. Utveckling av arbetssätt för sjukskrivna och personer med sociala/medicinska skäl fortgår för att sänka trösklarna till arbete. Det uppsökande och förebyggande arbete för att nå gruppen unga som varken arbetar eller studerar (UVAS) fortsätter. Stadsdelsnämndsområdet har en låg andel unga som ingår i gruppen.

Intern och extern samverkan och mer effektiv användning av insatserna Stockholmsjobb, offentligt skyddad anställning (OSA), praktikplatser och nämndens egna arbetsmarknadsinsatser gör att vägen till självförsörjning blir kortare. I samverkan med Jobbtorg Stockholm erbjuds arbetsmarknadsinsatser till personer med ekonomiskt bistånd och som befinner sig utanför arbetsmarknaden. Västerorts aktivitetscenter (VAC), som från den 1 januari byter namn till Bromma arbetsmarknadscenter, ska vidareutvecklas till stöd för personer inom socialpsykiatrins målgrupp att nå egen försörjning. Ett fortsatt utvecklingsområde är utökad intern samverkan för att öka antalet remisser till arbetsträning. För personer med funktionsnedsättning ska insatsen daglig verksamhet utvecklas för att fler ska erbjudas arbetslivsinriktade insatser och få möjlighet att närma sig arbetsmarknaden.

Gymnasieungdomar får möjlighet till arbetslivserfarenhet och ett första steg in på arbetsmarknaden genom meningsfulla feriejobb på sommar-, höst- eller jullov. Genom regional samverkan mellan feriehandläggare i stadsdelsförvaltningarna Hässelby-Vällingby, Spånga-Tensta, Rinkeby-Kista och Bromma, utökas möjligheten till feriearbeten i ett större geografiskt område. Ungdomar med funktionsnedsättning och/ eller sociala skäl prioriteras vid fördelning av feriejobb.

Samverkan med universitet, högskolor och andra lärosäten fortsätter. Praktikplatser erbjuds som ett led i arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare. Mottagandet av studenter utgör en viktig rekryteringsgrund.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:

- 1 Ingen fattigdom
- 2 Ingen hunger

- 4 God utbildning för alla
- 5 Jämställdhet
- 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 10 Minskad ojämlikhet

Förväntat resultat

Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen minskar.
Andelen felaktiga utbetalningar inom ekonomiskt bistånd minskar.
Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd minskar.
Fler personer erbjuds arbetsmarknadsinsatser.
Antalet feriejobb som tillhandahålls i Bromma ökar.
Förvaltningen erbjuder VFU-platser till högskolor och universitet.
Andelen invånare som uppstår långvarigt försörjningsstöd minskar.
Nämnden bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel av försörjningsstödsdagar som är långtidsarbetslösa som har beviljats insatser	9,93 %	11,29 %	8,86 %		10	10 %		Tertial 1 2022
 ♀ Andel upprättade förändringsplaner i försörjningsstödsärenden - upprättade senast inom tre månader	82,86 %	88,24 %	77,78 %	77,78 %	75 %	75 %		Tertial 1 2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska samverka med företagarföreningen BUF i syfte att tillskapa praktikplatser	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.1.2 Nyanlända etablerar sig på arbetsmarknad, bostadsmarknad och i samhällslivet

 Uppfylls helt

Beskrivning

För att möjliggöra för nyanlända i Bromma att snabbt nå egen försörjning och att etablera sig i samhället fortsätter stödet till målgruppen utvecklas. En arbetsgrupp med representanter från alla avdelningar inom förvaltningen säkerställer att förvaltningens insatser för nyanlända samordnas, vilket förväntas ge goda förutsättningar för målgruppen att tidigt etablera sig i samhället. Samverkan med SHIS, Intro Stockholm, utbildningsförvaltningen och civilsamhället har utvecklats under 2021 och fortsätter under 2022 vilket också kommer att

bidra till att påskynda och underlätta nyanländas etablering.

Medborgarkontorets arbete med att ge samhällsvägledning till nyanlända fortsätter med särskilt fokus på kunskaper om bostadssituationen. Förvaltningen ska säkerställa att kvinnor och män får samma information för att skapa medvetenhet och förståelse för kvinnors och mäns lika delaktighet och ansvar i samhället.

Under slutet av 2021 öppnades en introförskola som en del i etableringsarbetet. Lokaler i anslutning till förskolan kan användas för ytterligare etableringsinsatser i samverkan med andra aktörer.

Förvaltningen ser föreningslivet som en viktig samverkanspartner i stödet till nyanlända att snabbt etablera sig i samhället. Därför prioriteras verksamheter som stödjer nyanländas etablering i det svenska samhället vid beslut om föreningsbidrag.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:

- 1 Ingen fattigdom
- 2 Ingen hunger
- 4 God utbildning för alla
- 5 Jämställdhet
- 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 10 Minskad ojämlikhet

Förväntat resultat

Stödet till nyanlända i Bromma är samordnat och aktivt

Nyanlända etablerar sig snabbt i samhället

Nyanlända försörjer sig själva och har egen bostad efter etableringstiden

Nämnden bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel nyanlända hushåll aktuella inom ekonomiskt bistånd som har avslutats	21,05 %				10 %	10 %		Tertial 1 2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen fortsätter arbetet i den förvaltningsövergripande arbetsgruppen i samverkan med andra aktörer i staden och civilsamhället för ett hållbart mottagande av nyanlända som leder till snabb etablering i samhället	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska arbeta för att anställa stadsdelsmammor	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att årsmålen för fem av sju underliggande indikatorer prognostiseras att uppnås helt och årsmålen för två indikatorer uppnås delvis. Underliggande nämndmål bedöms också att uppfyllas.

Trygghetsarbetet

Förvaltningen samverkar med polis, civilsamhället, näringsliv, fastighetsägare, föreningar och andra aktörer för att skapa trygghet kring offentliga platser.

Förebyggande insatser är viktigt för ökad trygghet och för att motverka våld. Trygghets- och brottsförebyggande arbete sker bland annat inom ramen för samverkan genom den lokala samverkansöverenskommelsen mellan stadsdelsförvaltningen, lokalpolisområde Vällingby och grundskolorna i Bromma. Barn och unga ska växa upp utan kriminalitet och arbetet sker bland annat genom arbetsgrupperna ”Skolan som brottsplats” och ”Unga i risk för kriminalitet”. I arbetsgrupperna finns representanter från socialtjänst, fritid, skola och polis. Arbetet utgår från en gemensam lägesbild och åtgärdsplaner.

Implementering av stadens trygghetsprogram pågår. Trygghetsprogrammet spänner över hela förvaltningen dels genom ordinarie linjeverksamhet men även genom de särskilda insatser som görs inom ramen för Brommas samverkansöverenskommelse med polisen, socialtjänstens riktade arbete mot barn och unga, trygghetsvandringar, parkarbete med trygghetsröjningar och belysningsåtgärder samt informationsinsatser till riktade målgrupper.

Under perioden har trygghetsarbetet vid Brommaplan utvecklats där samverkan kring platsaktivering och den offentliga miljön pågår. Ett liknande arbete ska starta upp i Mariehäll.

Förvaltningen sökte och beviljades trygghetsinvesteringsmedel för sju olika belysningsprojekt som ska genomföras senare i år. Ett utegym kommer att anläggas i Beckomberga för att fler människor ska röra sig i området och därmed minska otryggheten. Även insatser med slyröjningar, åtgärder för förbättrad tillgänglighet och trygghetspromenader genomförs under tertial 2 och 3.

Platssamverkan

Arbetet med platssamverkan och att genomföra platsaktivering på Brommaplan pågår enligt plan. I samverkan med Stockholms universitet och tre studenter från utbildningen ”Utmaningsdriven projektledning inom kultur och stadsutveckling” pågår ett arbete vilket kommer att mynna ut i aktiviteter på Brommaplan under sommaren. I samarbetet ingår även ”Levande Stockholm”, idrottsförvaltningen och fastighetsägarna (Balder, Revelop och JM). Tillsammans med studenterna kommer 30 sommararbetande ungdomar att erbjuda olika aktiviteter under paraplyet ”Vardagsrum på Brommaplan”. Studenterna har även i sitt uppdrag

att ta fram ett koncept för hur framtida aktiviteter och event kan upprätthållas så att platsen kan fortsätta befolkas efter sommaren och därigenom skapa en tryggare och mer levande plats.

Säkerhetsarbetet

Arbetet med att implementera stadens säkerhetsprogram pågår. De delar inom säkerhetsprogrammet som berör civilt försvar och krisberedskap har för perioden intensifierats avseende genomförande och planering. Staden har ökat takten i de delar som rör krisberedskap och civilt försvar, samtliga delar inom förvaltningen berörs av arbetet. Förvaltningens verksamheter har under perioden uppdaterat sina krisplaner och ensat sin krisledningsmodell enligt stadens modell för krisledning.

Ett arbete med planering för stärkt civilförsvarsförmåga genomförs i samverkan med olika aktörer. Parallellt genomförs en fördjupad planering för att kunna upprätthålla stadsdelens verksamhet under svåra förhållanden. Särskilt fokus ligger på den samhällsviktiga verksamhet som bedrivs inom förvaltningen och där kontinuitetsplanering genomförs.

Brottsförebyggande arbete och ANDT + S

Det lokala arbetet med att synkronisera trygghet och säkerhet med brottsförebyggande arbete och ANDTS-förebyggande arbete pågår. Frågorna är komplexa och det finns fortsatta lokala behov av att utveckla och hitta sätt att arbeta förebyggande ur ett helhetsperspektiv. Att arbeta förebyggande inom ett område ger oftast mervärden på andra områden, exempelvis att arbeta ANDT-förebyggande ger ett brottsförebyggande mervärde då alkohol och droger är viktiga faktorer vid brottspreventivt arbete. ANDT-frågorna är inkluderade i arbetet inom ramarna för den lokala samverkansöverenskommelsen mellan förvaltningen, Lokalpolisområde Vällingby och grundskolorna i Bromma. Frågorna är också inkluderade inom den trygghets- och brottsförebyggande samverkansgruppen Operativa BRÅ.

Inledningsvis i tertialen tillsattes en förvaltningsövergripande styrgrupp och arbetsgrupp för att stärka det preventiva arbetet. Som ett led i detta arbete ska varje avdelningar under året genomföra en aktivitet inom det ANDT-förebyggande arbetet. Förvaltningen bjöd, som en del av denna aktivitet, under april in vårdnadshavare till elever i årskurs 6-9 till ett informationsmöte i Alviksskolan om barn och ungdomars alkohol- och narkotikaanvändning. Konkreta förslag på hur föräldrar kan prata med sina barn om dessa frågor togs upp på mötet. Det togs även upp vad skola, socialtjänst och polis kan göra för att motverka barn och ungdomars användning av alkohol och droger samt vilket stöd som finns vid oro. Representanter från polisen och skolan deltog vid mötet tillsammans med fältassistenter, socialsekreterare och chefer.

Åtgärder för att förebygga användning av alkohol och narkotika bland unga ingår i Preventionsindex mini (PI mini). PI mini baseras på ett nationellt preventionsindex som används för uppföljning och analys av kommunernas ANDT-förebyggande arbete. Syftet med PI mini är att genom en systematisk, likvärdig och kvalitetssäkrad uppföljning följa utvecklingen av och bidra till en ökad kvalitet på stadens ANDT-förebyggande arbete.

Stadsmiljö

Brommaborna ska vara nöjda med sin stadsmiljö och uppleva att det är rent och skräpfritt i park- och grönområden. Den utökade frekvenser för tömning av skräpkorgar gentemot det som står i gällande driftavtal bibehålls under året. Även extra beställning på papperskorgstömning under helger på utvalda platser som är kända för en högre frekvens besökare har beställts. Under sommaren sker det en utökad tömningsfrekvens av sopkorgar på bland annat badplatser och i parker vilket under tidigare år har givit ett bra resultat.

Den pågående upphandlingen för parkdrift och skötsel av grönytorna innehåller krav på en hög renhållningsnivå. Det nya avtalet beräknas träda i kraft från och med november.

Under april genomfördes den årliga vårstädningen av skolklasser och föreningar i hela stadsdelsnämndsområdet. Resultatet av vårstädningen redovisas i tertialrapport 2.

Under perioden har en digital dialog/enkät genomförts för inhämtning av synpunkter och förslag gällande utveckling av Tunnländsparken vilken resulterade i 152 svar. Svaren ska beaktas i den fortsatta planeringen. Innan sommaren planeras även för en enkät som avser kommande utveckling av Björklunds hage.

Ett arbete med att marknadsföra Åkeshovs Arboretum har påbörjats vilket initialt riktar sig till förskolor, skolor samt äldreomsorgens verksamheter.

Agenda 2030

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till Agenda 2030 genom att arbeta för ett jämställt stadsdelsområde som är tryggt, säkert och välskött.

Jämställdhet

Vid beslut om åtgärder som skall bidra till en trygg, säker och välskött stadsdel är det nödvändigt med ett jämställdhetsperspektiv. Undersökningar visar att kvinnor i Bromma känner sig mer otrygga än män och kvinnor är mindre nöjda med exempelvis utomhusbelysningen. För att öka tryggheten i Bromma genomförs åtgärder som att förstärka belysning, gallring och slyröjning. Det genomförs även andra fysiska åtgärder samt aktiviteter i avsikt att befolka otrygga platser.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor				81 %		79 %	79 %	2022
  Andel ungdomar som i stockholmsekäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld				83,48 %		88,5 %	88,5 %	2022
  Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning				69 %		73 %	73 %	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
<p>Prognosen baseras på 2021 års resultat. Resultatet visar på en ökad nöjdhet jämfört med tidigare års resultat.</p> <p>Förvaltningen fortsätter arbetet med att förbättra renhållning och städning inom stadsdelsområdet vilket förväntas leda till att också nöjdheten hos brommaborna fortsätter öka.</p> <p>En upphandling av driftentreprenör för parkskötsel, renhållning och vinterväghållning pågår. Det nya avtalet ska träda i kraft 2022-11-01. Det som är nytt i avtalet är att man går ifrån frekvensstyrning till funktionsstyrning. Detta innebär att det inte är antalet gånger insatsen utförs som avses utan att resultatet av insatsen är den önskade. Som ett resultat av detta förväntas exempelvis inkomna synpunkter på renhållningen att minska och nöjdheten därmed att öka. Då avtalet träder i kraft först under slutet av året blir effekten inte möjlig att uppskatta förrän under kommande år.</p>								
	 Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden			68 %		73 %	73 %	2022
Analys								
<p>Prognosen baseras på 2021 års resultat. Resultatet visar på en ökad nöjdhet jämfört med tidigare års resultat. Förvaltningen fortsätter arbetet i park och grönområden som förväntas öka nöjdheten ytterligare.</p> <p>En upphandling av driftentreprenör för parkskötsel, renhållning och vinterväghållning pågår. Det nya avtalet ska träda i kraft 2022-11-01. Det som är nytt i avtalet är att man går ifrån frekvensstyrning till funktionsstyrning. Detta innebär att det inte är antalet gånger insatsen utförs som avses utan att resultatet av insatsen är den önskade. Som ett resultat av detta förväntas exempelvis inkomna synpunkter på renhållningen att minska och nöjdheten därmed att öka. Då avtalet träder i kraft först under slutet av året blir effekten inte möjlig att uppskatta förrän under kommande år.</p>								
	 Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön			84 %		84 %	Tas fram av nämnd	2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Fastighetsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, kulturnämnden och stadsdelsnämnderna kartlägga och prioritera det långsiktiga investeringsbehovet i stadens parklekar	2022-01-01	2022-06-30	
  Idrottsnämnden ska tillsammans med i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda var i staden det finns behov av och förutsättningar för att skapa en mer levande stad genom utegym samt anlägga utegym i enlighet med utredningens slutsatser	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samråd med fastighetsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna följa upp satsningen på trygghetsinvesteringarna. Detta för att skapa en samlad bild över de insatser som genomförts och vad resultatet blivit samt sprida goda exempel, erfarenheter och lärdomar	2022-01-01	2022-06-30	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och stadens näringsliv ta fram och implementera spetsprojekt i tio utpekade platser i staden, i syfte att stärka tryggheten och den biologiska mångfalden genom smart växtbeklädnad av väggar	2022-01-01	2022-12-31	
  Nämnder och bolagsstyrelser ska omsätta lärdomar från krishantering av pandemin i uppdaterad beredskapsplanering, såsom krisledningsplanering, kontinuitetsplanering och krisledningsövningar	2022-01-01	2022-12-31	
  Nämnder och bolagsstyrelser som omfattas av säkerhetsskyddslagen ska säkerställa att det finns resurser och kompetenser tillgängliga i den utsträckning som krävs för att	2022-01-01	2022-12-31	

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	upprätthålla säkerhetsskyddet och bidra i utvecklingen av stadens säkerhetsskyddsorganisation			
 	Stadsdelsnämnderna ska under ledning av kommunstyrelsen utreda förutsättningar för att etablera trygghetspunkter för krisberedskap och det civila försvaret inom sitt geografiska område	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.2.1. I Bromma är människor trygga och upplever stadsdelsområdet som säkert och välskött

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen bedriver ett aktivt arbete inom området säkerhet och trygghet. Arbetet bedrivs proaktivt och reaktivt, långsiktigt och behovsstyrt. Arbetet sker genom samverkan med interna och externa samarbetspartners. Stadens trygghetsprogram och säkerhetsprogram ligger till grund för hur förvaltningen planerar, genomför och utvecklar trygghets- och säkerhetsarbetet. Tillsammans utgör de bägge programmen övergripande inriktning för stadens arbete med att nå målet om en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i.

Det brottsförebyggande och trygghetskapande arbetet i Bromma utgår från den lokala lägesbilden för Bromma. Lägesbilden beskriver aktuella problem och lokala förhållanden med fokus på trygghet, brott och ANDT-frågor (alkohol, narkotika, dopning och tobak). Lägesbilden skall vara uppdaterad och bygga på tillgänglig statistik och hämtar uppgifter från bland annat polis, socialtjänst, trygghetsundersökningar och medborgarundersökningar. Även undersökningar och statistik från nationella, regionala och stadsövergripande källor finns med i bakgrundsmaterialet. Aktuella iakttagelser som kommer från till exempel fältassistenter, grannstödare eller inkomna rapporter från brommabor påverkar lägesbilden på kort sikt och kan resultera i operativa insatser i samverkan med de för ärende viktiga parter. Lägesbilden skall ge en långsiktig planering men även ge utrymme för insatser när mer kortsiktiga behov uppstår.

Lägesbilden kring våldsbejakande extremism tas fram tillsammans med polis. Utifrån aktuell lägesbild görs en bedömning av hur det fortsatta arbetet ska bedrivas. Där det finns problem med våldsbejakande extremism ska insatser genomföras. Förvaltningens lokala handlingsplan för arbetet mot våldsbejakande extremism revideras årligen.

Stadsledningskontorets säkerhetsavdelning kallar varje vecka stadsdelsförvaltningarnas trygghet – och säkerhetsamordnare till gemensamt möte. En gång per månad kallas även fackförvaltningar och bolag för att delta i mötet. Här delas aktuella lägesbilder som har betydelse för alla stadsdelar. På lokal nivå i Bromma finns ett motsvarande BRÅ som träffas varje vecka där den centrala och lokala lägesbilden delas. I det lokala BRÅ deltar kommunpolisen tillsammans med tjänstepersoner från förvaltningen.

Stockholms stad har ett övergripande samarbetsavtal med polisen om att samverka i det

brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Detta avtal speglar sig i det lokala samverkansavtal som förvaltningen har tillsammans med lokalpolisen, utbildningsförvaltningen och trafikkontoret. Två prioriterade områden i samverkansöverenskommelsen är platssamverkan vid Brommaplan och i Mariehäll/Annedal.

Projektet ”Ett tryggare Brommaplan” innebär att tillsammans arbeta praktiskt och strategiskt med trygghetsskapande, brottsförebyggande och trivselskapande åtgärder på Brommaplan. Projektet leds av förvaltningen och samverkan sker med bland annat trafikkontoret, kulturförvaltningen, polisen, regionen och näringsidkare runtomkring Brommaplan. Trygghetsmätningarna för Brommaplan visar på ett tydligt mönster med upplevd otrygghet på platsen. Den genomgripande ombyggnation av Brommaplan som ligger i planerna för hela området kommer inte kunna genomföras inom den närmaste 10-årsperioden då planerna är tätt sammankopplade med stora infrastrukturprojekt som ligger långt fram i tiden. I avvaktan på den större omdaning behöver mindre åtgärder genomföras för att göra Brommaplan till en tilltalande plats.

Projektet ”Tillsammans i Mariehäll” innebär platssamverkan i Mariehäll/Annedal. I det nybyggda området finns det ett stort antal barn och unga. För att motverka risk för kriminalitet och ohälsa hos ungdomar samarbetar fältassistenter, fritid och skola. Föräldravandrare och ökad vuxennärvaro i området är en prioriterad aktivitet.

Förutsättningarna för att förstärka stöttningen till föräldravandringar och nattvandrare ska undersökas. Förvaltningen kommer även se över möjligheterna till utvecklat samarbete med ideella föreningar samt företag i Bromma. Föreningar med verksamheter som bidrar till ökad trygghet i närområdet prioriteras vid beslut om föreningsbidrag.

Samhandling mellan preventionssamordnare, trygghetssamordnare, fältassistenter, fritidsverksamhet, polis, skola och andra relevanta aktörer är av stor betydelse för det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. En grund för detta arbete utgörs av Brommas handlingsplan i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet 2019-2022.

I det våldsförebyggande och trygghetsskapande arbetet fortgår samverkan med skolorna i stadsdelsområdet inom ramen för mentorer i våldsprevention (MVP) och Fritid fri från våld. MVP är ett våldsförebyggande program för skolan med fokus på att förebygga och stoppa mäns och pojkars våld. Under året ska fältassistenterna utbildas i metoden och per termin erbjuda 2-4 skolor stöd i detta arbete. Fritid fri från våld har fokus på våldsförebyggande arbete genom dialog och riktar sig till yrkesverksamma som arbetar med unga på deras fritid. Fritidsledarna ska under året utbildas i metoden.

Förvaltningen ska samordna arbetet med en lokal krissamverkansgrupp som ska träffas minst en gång per år. Detta för att uppdatera information kring respektive aktörs beredskapsorganisation vid händelse av en kris. Inom förvaltningen finns en organisation för psykosocialt omhändertagande som vid händelse av en kris eller nödsituation inom

stadsdelsområdet finns för människor som är i behov av psykosocialt stöd. Organisationen säkerställer att beredskapen att hantera svåra situationer som uppstår efter kontorstid är god.

Förvaltningens och därmed stadens krisberedskap och civilförsvarsförmåga ska stärkas genom höjd kompetens, planering och övning för att säkerställa förmågan att möta och hantera situationer som utmanar samhällsviktig verksamhet i händelse av väpnat angrepp eller krig i vår omvärld, men även för att säkerställa förmågan att hantera extraordinära händelser i fredstid.

Förvaltningen fortsätter arbetet med slyröjning, förbättrad belysning, trygghetspromenader och medborgardialoger. Olika typer av anläggningar såsom utegym, hundrastgårdar och lekparker ska fortsatt byggas i områden som idag upplevs som otrygga för att fler människor ska röra sig i området, vilket förväntas minska otryggheten. För människors upplevelse av trygghet är det också viktigt att parker, grönområden och gång- och cykelvägar är välskötta. Enligt Brommas parkförsörjningsplan ska förbättringar kontinuerligt genomföras i parker och grönområden vilket ska leda till både ökad trygghet och förbättrad tillgänglighet. För att öka möjligheten till en mer frekvent skötsel av grönytor kan brukaravtal erbjudas om inga hinder föreligger. Arbetet för ett renare Bromma fortsätter genom bättre uppföljning och efterlevnad av 24-timmarsgarantin för städning. Nedskräpning ska åtgärdas inom 24 timmar efter mottagen anmälan.

Under året skall kommunikationen med brommaborna förbättras. En strategi för att effektivt nå ut i de kanaler där brommaborna själva befinner sig, till exempel Facebook eller Instagram, behöver utarbetas för information om trygghetsinsatser och andra insatser i stadsmiljön. Kommunikation och kanalval bör anpassas efter målgruppen för att vara effektiv och nå ut till så många som möjligt.

Trygghet är en central jämställdhetsfråga. Alla, oavsett kön, ska kunna att känna sig trygga både i det offentliga rummet och i sin privata sfär. Metoder för det våldspreventiva arbetet ska utvecklas inom förvaltningens verksamheter. Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska fortsatt motverkas och våldsutsatta ska erbjudas skydd och stöd.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:

5 Jämställdhet

10 Minskad ojämlikhet

16 Fredliga och inkluderande samhällen

Förväntat resultat

Brommabornas trygghet ökar jämfört med tidigare år.

Brommabornas nöjdhet med stadsmiljön, med renhållningen och skötseln av parker och grönområden ökar jämfört med tidigare år.

Förvaltningen bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel brommabor som känner sig trygga i stadsdelsområdets parker och grönområden						75		2022
 Preventionsindex mini - indexvärde för nämndens ANDT-förebyggande arbete						70		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska fortsätta samverka med skolorna i stadsdelsområdet inom ramen för mentorer i våldsprevention (MVP)	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska i samverkan med skolan och polisen arbeta för att barn och unga växer upp utan kriminalitet	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska kommunicera ut det trygghetsarbete som genomförs i form av platssamverkan och platsaktivering	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska ta fram en kommunikationsstrategi för extern kommunikation	2022-01-01	2022-12-31	
 Platssamverkan och platsaktivering ska fortsätta under 2022 i Mariehäll	2022-01-01	2022-12-31	
 Stadens trygghetsprogram och säkerhetsprogram ska implementeras	2021-01-01	2022-12-31	
 Trygghetsskapande insatser ska genomföras under 2022 på Brommaplan i samverkan med andra aktörer	2020-01-01	2022-12-31	
 Under tertial 1 ska en förvaltningsövergripande organisation upprättas för förvaltningens preventionsarbete	2022-01-01	2022-04-30	
 Varje avdelning ska genomföra en aktivitet inom det ANDT-förebyggande arbetet	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att årsmålen för tre av sex underliggande indikatorer prognostiseras att uppnås helt och att årsmålen för tre indikatorer uppnås delvis. Underliggande nämndmål bedöms också att uppfyllas.

KF:s indikatorer*Andel legitimerade förskollärare*

Utfallet för indikatorn om andel legitimerade förskollärare har ökat jämfört med föregående år och ligger nu på 36 procent. Spridningen mellan förskolorna ligger mellan 34,6 upp till 38,4 procent vilket innebär att alla områden uppnår årsmålet. Rektorerne har arbetat systematisk och strategiskt kring medarbetarnas kompetens. De låter barnskötare läsa den erfarenhetsbaserade utbildningen och möjliggör för förskollärare som saknar legitimation att läsa inom VAL (vidareutbildning av lärare). För närvarande är det två lärare som läser inom VAL och som beräknas få legitimation i år respektive nästa år. Diskussioner kring organisering av kompetens för att säkerställa barnens rätt till undervisning av legitimerade förskollärare har påbörjats och en systematik för att synliggöra kompetens och var den saknas kommer att skapas under vårterminen.

Antal barn per grupp och antalet förskolebarn per anställd

Indikatorn kring antal barn per grupp hamnar på 16,9 och antal barn per anställd på 5,4, båda resultaten ligger över årsmålen. Detta är liknande resultat i jämförelse samma period tidigare år och sjunker i regel till nästkommande tertiäl då förskolorna oftast gör ett överintag i början av året. Utfallet 2021 hamnade på 16,03 vilket är mycket nära KF:s årsmål om 16 barn. Indikatorn antal barn per grupp visar antalet barn per avdelning och är ett statistiskt mått. Barngruppernas storlek varierar under året beroende på barnsammansättningen och undervisningen organiseras under dagen så att arbetet sker i mindre grupper. Antalet avdelningar som har fler än en legitimerad förskollärare per avdelning är 21 stycken. Detta möjliggör för att organisera undervisningen i mindre grupper under vissa delar av dagen. Med hjälp av statsbidraget "kvalitetshöjande åtgärder" är målet att sänka andelen barn per anställd under året.

Andel nöjda vårdnadshavare

Resultatet på årets förskoleundersökning kommer under vecka 20. En första rapport visar att svarsfrekvensen ökat från 69 till 70 procent. Undersökningen genomfördes ungefär samtidigt som restriktionerna släpptes men det finns en risk att vårdnadshavarna bär på upplevelsen från föregående år då samverkan var försvårad på grund av pandemin med ordinarie personal borta och färre fysiska möten. Utöver pandemin har det under året genomförts förändringar gällande lokaler och yttre faktorer som kan påverka resultatet negativt.

Undervisning och utbildning

Självskattning i Stockholms stads verktyg WKI genomförs två gånger per år, första tillfället sker i maj-juni vilket innebär att förvaltningen inte har något resultat ännu. Trots den utmanande starten med hög frånvaro av ordinarie personal och barn på grund av pandemin är i stort sett alla aktiviteter och den planerade undervisningen igång enligt plan.

Förvaltningen har blivit beviljade statsbidrag kring språkutvecklande insatser. De ska användas till att höja kompetensen generellt och flera medarbetare ska gå TAKK (Tecken som Alternativ och Kompletterande Kommunikation) och kursen flerspråkighet i förskolan. Flera specialpedagoger planerar att gå handledarutbildning i flerspråkighet.

Alla områden arbetar med att utveckla de individuella lärloggarna i Skolplattformen för att lättare kunna följa det enskilda barnets lärande och delge detta till vårdnadshavarna.

Förvaltningen har tagit beslut att utifrån stadsrevisionens rekommendation ha gemensamma mallar i planering och bedömning för att skapa samsyn och öka likvärdigheten kring dokumentationen av barnens lärande och utveckling.

Normer, värden och barnens rättigheter

Förskolorna arbetar systematiskt med likabehandlingsarbetet för att främja barns rättigheter och en likvärdig förskola för alla och för att öka normmedvetenheten hos medarbetarna. Barnen involveras i olika beslut ur ett demokratiperspektiv och förskolornas projekt utgår utifrån barnens intressen och frågor. Barnen delas upp i mindre grupper under delar av dagen för att möjliggöra för barnen att få mer inflytande, känna sig delaktiga och komma till tals samt möjliggör för en utbildning som utmanar och skapar ett livslångt lärande.

För att förstärka barnperspektivet finns det barnombud i varje förskoleområde. De ska verka för att pedagogerna har barnen och dess rättigheter som utgångspunkt samt bistå med kunskap och inspiration. På flera förskolor synliggörs och konkretiseras barnkonventionen genom böcker, lek och samtal.

Samverkan

Den dagliga samverkan med vårdnadshavarna är en viktig förutsättning i barnens utbildning och utveckling. Samverkan med vårdnadshavarna har blivit påverkad under pandemin, men nu uttrycker verksamheten att den successivt förbättrats genom att de fysiska mötena underlättas av att restriktionerna är borttagna. Därtill är arbetet med att utveckla den digitala kommunikationen en annan viktig del i samverkan med vårdnadshavarna. Fortfarande finns utmaningar i att få vårdnadshavare att logga in och läsa i Skolplattformen

Samverkan med socialtjänsten kring orosanmälningar ska stärkas under året. Det uttrycks önskemål om förbättrad kommunikation och att förväntansbilden mellan verksamheterna överensstämmer. En arbetsgrupp har bildats med representanter från förskola och socialtjänst. För att stärka medarbetarna i förskolorna finns särskilda barnombud som ska skapa trygghet för medarbetarna genom att stötta och handleda i processen.

I samverkan med socialtjänsten har ett familjecentrerat arbetssätt införts på Öppna förskolan. Öppna förskolan och föräldrarådgivare samverkar nära barn- och mödrahälsovården. De fyra professionerna ska kunna hänvisa mellan varandra och erbjuda stöd. Familjecentrerat arbetssätt vänder sig till vårdnadshavare med barn mellan 0-6 år.

Samverkan med Barnvårdscentraler i Bromma ska återupptas under året och inledande möten är initierade och bokade. Samverkan har varit pausade under pandemin.

Samverkan med skolan kring övergång från förskola till skola har varit pausad under pandemin efter önskemål från skolan. Under föregående år upptogs en viss samverkan i ett par områden men i övrigt uttrycks svårigheter med att återuppta samverkan. Samverkan kring barn i behov av stöd har fungerat under pandemin och fortsätter enligt plan med hjälp av specialpedagogernas engagemang.

Digitalisering

Under våren genomfördes en förvaltningsgemensam mätning av den digitala kompetensen

inom verksamheterna. Generellt sett var efterfrågan på kompetensutveckling stor även om förskolan också visar hög mognadsgrad inom vissa områden. Resultatet kommer analyseras ytterligare för att ta fram lämpliga utbildningar eller på andra sätt främja och skapa möjligheter för kollegialt lärande. Förskolans resultat visar att antalet medarbetare som genomfört de obligatoriska utbildningarna i informationssäkerhet och dataskydd behöver öka. Vidare visar undersökningen att det efterfrågas utbildningar i Powerpoint, Excel, Teams och delar av Skolplattformen.

Tillgången till förskolor och mötesplatser

Introduktionsförskolan startade den 8 november 2021. Syftet är att ta emot nyanlända barn och vårdnadshavare för att introducera familjerna i förskola och förmedla kunskap om det pedagogiska uppdraget som förskola innebär samt ge en inblick i det svenska samhället. Stort fokus ligger på att få familjerna att komma till förskolan för att barnen och vårdnadshavarna ska ha möjlighet att lära sig språket, möta andra barn och vårdnadshavare samt pedagogerna på förskolan. Besöksfrekvensen har minskat sedan start. Det beror främst på att flertalet av barnen i förskoleålder har fått placeringar på förskolor i närområdet.

I Blackeberg finns förvaltningens Öppna förskola som är en viktig mötesplats. Där finns det möjlighet för vårdnadshavare att få information om förskolans roll och bli stärkt i den egna föräldrarollen. Ett bibliotek ska etableras i förskolan i samarbete med biblioteket i Blackeberg. Olika temadagar planeras och är nu under utveckling.

Kultur

Barnen får möjlighet till eget skapande, kulturupplevelser och förståelse för kultur genom undervisningen på förskolorna. Under pandemin fick inte barnen möta den professionella kulturen i samma utsträckning som tidigare, men allt eftersom anlitar förskoleområdena professionella kulturutövare genom Kulan som är stadens mötesplats för samverkan mellan förskolorna och kulturlivet.

Det projekt som påbörjades under 2020 med Kulturskolan Bromma i syfte att låta barnen dansa med en professionell dansare och öka rörelsen är nu inne på sista terminen. Projektet avslutas med att pedagogerna får danslektioner för vidare arbete med barnen. Under hösten inleds ett nytt samarbete med Kulturskolan med fokus på rytmik och språkutveckling.

Förskolorna besöker regelbundet biblioteken. I ett förskoleområde finns en väl upparbetad samverkan där personal från biblioteken besöker förskolorna i området och utvecklar läsmiljöerna och presenterar ny litteratur för barnen och pedagogerna. Biblioteken erbjuder också sagostunder och teateruppsättningar.

Nationella minoriteternas språk och kulturer

Arbetet med de nationella minoriteternas kultur uppmärksammas alltmer, men det upplevs som ett svårt uppdrag. Verksamheten är i behov av flera lärande exempel. Några förskolor har erbjudits film på olika minoritetsspråk och i ett område har specialpedagogen haft en föreläsning kring nationella minoriteters språk.

I ett förskoleområdes arbete kring flerspråkighet har ett visst fokus lagts på arbetet med nationella minoriteters kultur samt det viktiga kulturarv som dessa minoriteter bidragit med.

Ett annat område kommer att lyfta nationella minoriteter i utbildningen om flerspråkighet som alla deras medarbetare går under året.

Hållbar framtid

Hållbar framtid är ett framträdande lärområde i förskolorna. Undervisningen fokuserar på hållbara relationer till både varandra och till naturen. Begreppet hållbarhet lyfts inom flera olika perspektiv - hållbar som pedagog, barn och ledning. Mänskliga och djurens rättigheter, energiförbrukning, hälsa, respekt för material och dess användare, källsortering och matsvinn, samordning av beställningar, odling och kretslopp och skapande i naturmaterial är andra exempel på hur förskolorna arbetar med hållbarhet.

Två förskoleområden deltar i Ifous-programmet Hållbar förskola som genomförs i samverkan mellan forskning och praktik. Ifous är ett fristående forskningsinstitut med uppdraget att vara en nationell strategisk resurs och plattform där lärare, skolledare och ansvariga på huvudmannanivå driver forsknings- och utvecklingsarbete tillsammans med forskare för att stärka och utveckla den egna verksamheten. Inledningsvis i programmet har de båda förskoleområdena arbetat med att skatta verksamheten utifrån att arbeta med OMEP-skalan. Det är en bedömningsskala för lärande för hållbar utveckling i förskolan som kan användas av en enskild personal eller grupper inom förskolan för att granska arbetet med hållbar utveckling. Bedömningsskalan kan hjälpa och stödja personal och rektor att prioritera vad man behöver utveckla och hur detta kan göras i förhållande till lärande för hållbar utveckling i förskolan.

Flera utvecklingsarbeten kring kökspersonalen är igång. Att beställa mera ekologiska livsmedel, KRAV-produktioner och nyckelhålmärkt mat eftersträvas. I augusti kommer ett kostberäkningsverktyg att införas, men redan nu har nätverk börjat diskutera beräkning av kostinnehåll, närproducerad mat och mat efter säsong. Tillsammans med pedagoger och barn mäter kökspersonalen matsvinnet. Mätning av matsvinn genomförs två gånger per termin. Den senaste mätningen genomfördes i mars och nästa är planerad till slutet av april. Eftersom mätmetoden har förändrats sedan 2021, då tallrikssvinnet inte mättes separat, så är det fortfarande tidigt att analysera resultaten. Fokus är på att få fler förskolor att delta i mätningen. Förskolornas kök får löpande ta del av resultaten för att kunna se effekten av det egna arbetet.

I samverkan med parkenheten har förskolor med goda förutsättningar utsetts för placering av insektshotell. Parkenheten ombesörjer beställning, kompetensutveckling samt resurser för att främja odling på dessa förskolors gårdar. Vid sidan av aktiviteten kommer även andra förskolor att erbjudas möjlighet att köpa in insektshotell.

Generellt har mängden organiserad fysisk aktivitet ökat på förskolorna dels på grund av att rörelsens betydelse lyfts, dels på grund av att undervisningen har bedrivits utomhus till större del. Förvaltningen väntar fortfarande på resultatet från rörelseprojektet som flera förskolor deltagit i.

Kompetensförsörjning

Införandet av Medvind har i syfte att effektivisera vikarieanskaffningen men i en inledande fas upplevs Medvind vara en belastning och implementeringen har tagit mycket tid. Detta har

inneburit att det nära ledarskapet blivit påverkat under perioden. Även det övergripande arbetet kring kompetensförsörjning med aktiviteter i handlingsplanen kring barnskötarens och förskollärares arbetssituation har blivit framskjutet för att spara ledningsgrupperna under implementeringen. Under hösten kommer arbetet återupptas med fokus på grundläggande förutsättningar.

Många kompetensinsatser ställdes in under pandemin men allt eftersom återupptogs de lokala nätverken. Alla nätverk är igång enligt plan och därtill genomförs både lokala och externa utbildningar för medarbetarna.

De förskoleområden som ingår i Stockholms stads klusteravtal ska arbeta för en mera likvärdig VFU med en gemensam modell för mottagande och avslut och gemensamma professionshögjande seminarium.

Agenda 2030

Barns rättigheter

Förskolorna arbetar systematiskt med likabehandlingsarbetet för att främja barns rättigheter och en likvärdig förskola för alla och för att öka normmedvetenheten hos medarbetarna.

Barnen involveras i olika beslut ur ett demokratiperspektiv och förskolornas projekt utgår utifrån barnens intressen och frågor. Förskolorna arbetar med barnens rätt till integritet och hur barnen blir medvetna om sina rättigheter.

För att säkerställa att förskolan erbjuder en miljö som är anpassad för barn i behov av särskilt stöd och att de blir inkluderade i verksamheten breddas alla medarbetarnas kompetens. Specialpedagogerna handleder arbetslagen och miljöerna anpassas för att möta alla barns behov och omsorg.

I arbetet med hållbar framtid skapar barnen en relation med naturen, samhället och varandra relaterar till de globala målen för hållbar utveckling.

Jämställdhet

För att säkerställa att flickor och pojkar får samma utrymme i utbildningen arbetar förskolorna aktivt med att öka medvetenheten kring jämställdhet. De reflekterar över sitt språkbruk, granskar barnlitteratur och sitt pedagogiska material ur ett normmedvetet perspektiv. De diskuterar begreppen jämställdhet och jämlikhet och försöker öka medvetenheten kring vuxnas bemötande beroende på barnens kön.

Förebyggande insatser är viktigt för ökad trygghet och för att motverka våld. Forskning visar att jämställda samhällen har en lägre grad av våld. Förskolan arbetar redan framgångsrikt med normer och värden men behöver stärka det tidiga våldspreventionsarbetet. Flera rektorer har uppmärksammat att språket hos barnen i förskolan har blivit tuffare och machokulturen har ökat. Det finns ett behov av att öka medvetenheten hos medarbetarna kring jämställdhet samt ge förskollärare och barnskötare verktyg att arbeta med barnen. Utifrån detta har förvaltning initierat ett samverkansprojekt med skolan och socialtjänsten för att hitta metoder som kan följa barnen redan från förskolan och upp i de äldre åldrarna.

Det är en fortsatt utmaning att rekrytera manliga förskollärare och barnskötare för att det utbildas för få. För att öka andelen manliga förskollärare och barnskötare behöver den

allmänna bilden kring yrket förändras i samhället vilket är ett långsiktigt arbete.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	36,1 %	1,4 %	34,7 %	35,2 %	33 %	33 %	33 %	Tertial 1 2022
  Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan				86 %		88 %	88 %	2022
Analys Prognosen baseras på 2021 års resultat i förskoleundersökningen. Enligt en första prognos har svarsfrekvensen ökat sedan föregående år. Det är svårt att bedöma hur vårdnadshavarna upplevt den långa tillvaron kring pandemin i förhållande till förskolan. Resultatet på årets förskoleundersökning kommer under vecka 20. Undersökningen genomfördes ungefär samtidigt som restriktionerna släpptes men det finns en risk att vårdnadshavarna bär på upplevelsen från föregående år då samverkan var försärad på grund av pandemin med ordinarie personal borta och färre fysiska möten. Utöver pandemin har det under året genomförts förändringar gällande lokaler och yttre faktorer som kan påverka resultatet negativt.								
  Antal barn per grupp	16,9 barn/avd.			16 barn/avd.	16 st	16	16	Tertial 1 2022
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5,4 st			5,3 st	5,2 st	4,9	4,9	Tertial 1 2022
Analys Utfallet ligger kvar på samma nivå sen flera år tillbaka. Spridningen mellan områdena är från 5 till 5,9 barn per anställd. Med hjälp av statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan är målsättningen att sänka antalet barn per anställd. Flera områden tar in vikarier delar av dagen och har därigenom extra stöd under den mest aktiva delen vilket inte syns i statistiken.								
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget				3,4		3,6	3,6	2022
Analys Prognosen baseras på 2021 års resultat. Nästa skattning genomförs i maj-juni. Det är svårt att göra en prognos kring självskattningen i nuläget. Förhoppningen är att resultatet ökar eftersom den planerade undervisningen nu bedrivs i högre grad än under pandemin.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna och med stöd av representanter från minoriteter samt experter kartlägga förekomsten av antisemitism i stadens pedagogiska verksamheter	2022-01-01	2022-06-30	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna aktivt arbeta för att öka barnens språkutveckling i stadens förskolor	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta fördjupa kunskaperna om varför barn inte är i förskolan och påbörja relevanta åtgärder för att öka inskrivningsgraden	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna intensifiera arbetet med att nå ut med information om nationella minoriteters särskilda rättigheter till modersmål och språkutveckling i förskola och skola samt säkerställa att det är lätt för vårdnadshavare att ansöka och beviljas detta	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med arbetsmarknadsnämnden genomföra en satsning på vidareutbildning i svenska språket för stadens förskolepersonal vid behov	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna att utveckla uppföljning och aggregerad statistik kring närvaro och frånvaro på stadens förskolor	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utvärdera hur alla förskolor arbetar med sin strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna revidera de obligatoriska rutinerna för övergången mellan förskola och grundskola med särskilt fokus på information om barnens språkutveckling	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utveckla indikatorn "Kvalitetsindikatorn – Självvärdering" utifrån läroplansuppdraget	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.3.1. Barn når sin fulla potential i Bromma

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förskolans verksamhet ska vila på vetenskaplig grund, beprövad erfarenhet samt bedrivs med utgångspunkt från medvetna teoretiska ställningstaganden. För att kunna erbjuda alla barn en likvärdig utbildning behöver kvalitetsarbetet vara systematiskt. Det systematiska kvalitetsarbetet bidrar till att alla barn får en utbildning av hög kvalitet och att förskolan lever upp till läroplanens intentioner. Ett systematiskt kvalitetsarbete handlar om att ständigt utvärdera den egna verksamheten för att förbättra och utveckla verksamheten för att nå högre måluppfyllelse.

Förskolan är viktig för barnen och deras utveckling. Förskolan har ett kompensatoriskt och ett lärande uppdrag och alla barn ska ges möjlighet att delta i förskolan. I Bromma är deltagandet generellt sett högt men det finns skillnader mellan områden som behöver beaktas. I de områden där inskrivningsgraden och deltagandet är lägre behöver samverkan med socialtjänsten och andra aktörer förstärkas. Information om rätten till förskola behöver riktas till vårdnadshavare boende i dessa områden.

För att skapa goda lärande- och utvecklingsmöjligheter framhåller forskning att det är medarbetarnas kompetensnivå som är den viktigaste faktorn. Det pågår ett aktivt arbete med att kartlägga förskolans alla kompetenser med särskilt fokus på yrkesspråket. Forskning lyfter vidare fram att strukturella förutsättningar som barngruppernas storlek och personaltäthet behöver vara olika för att åstadkomma en likvärdig förskola. I socioekonomiskt svaga områden behöver barngrupperna vara mindre och personaltätheten högre. Bromma har i huvudsak starka socioekonomiska områden med några undantag som behöver prioriteras.

Varje barn har rätt att få känna sig betydelsefull och uppleva sitt eget och allas lika värde. Alla barn ska mötas i en förskoleverksamhet där det råder ett öppet och demokratiskt klimat i enlighet med barnkonventionen. För att förstärka barnperspektivet finns det barnombud i varje förskoleområde. Ett välfungerande samspel mellan de vuxna i förskolan och barnen är en förutsättning för att skapa en trygg förskola med hög kvalitet. En förskola där inflytande och delaktighet råder och där man tar stadens yngsta på allvar. Vuxnas förhållningssätt och förskolans normer påverkar barns förståelse för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle. För att kunna utveckla arbetet med jämställdhet behöver det i utbildningen finnas ett medvetet och reflekterande arbete kring de normer som råder i samhället. Pojkar och flickor ska ges samma utrymme i utbildningen och få sina behov respekterade och tillgodosedda.

Barn som av olika anledningar behöver mer ledning och stimulans ska få förutsättningar för att utvecklas, leka och lära och samtidigt stimuleras att använda hela sin förmåga. Genom att tillämpa forskning och evidensbaserade metoder ska medarbetarnas kunskap kring barn i behov av särskilt stöd öka. Varje förskoleområde har en specialpedagog som ska säkerställa att det finns stödstrukturer som kan bistå förskollärare och barnskötare i arbetet med barn i behov av särskilt stöd.

Förskolans uppdrag är att skapa goda förutsättningar för det livslånga lärandet och utbildningen ska förbereda barnen inför kommande skolgång. Barn ska ges rika möjligheter att utveckla sina språkliga och kommunikativa förmågor samt ges möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt för att kunna värdera information. Förskolans språkliga miljöer ska vidareutvecklas. Förskollärare och barnskötare ska ges förutsättningar och kompetensutveckling för att möjliggöra för barnen att utveckla sitt språk.

Utbildningen ska ge barnen möjlighet att använda matematik för att undersöka och beskriva sin omvärld samt lösa vardagliga problem. Utbildningen ska ge barnen förutsättningar att utveckla adekvat digital kompetens. För att kunna ge stöd i barnens digitala utveckling behöver medarbetarnas kompetens öka kring hur de digitala verktygen kan användas i undervisningen. Utbildningen ska utmana och stimulerar barnens kunskaper om natur, samhälle och teknik. För att barnen ska ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur de olika val som människor gör kan bidra till en hållbar utveckling behöver utbildningen präglas av ett hållbart lärande och en positiv framtidstro.

Fysisk aktivitet påverkar barnets fysiska och mentala utveckling positivt och har stora hälsoeffekter. Förskolan är en mycket viktig arena för barns lärande av rörelse, motorisk förmåga och etablering av goda fysiska aktivitetsvanor. För att hälsosam livsstil ska bli en naturlig del av barnens dag är det viktigt att barnen har goda förebilder så att de kan etablera positiva levnadsvanor. Utbildningen ska utvecklas och utövningen ska öka för att ge barnen möjlighet att uppleva rörelseglädje och utveckla sitt intresse att vara fysiskt aktiva. Barnen ska vistas i en hälsosam miljö fri från farliga kemikalier. Barnen ska erbjudas näringsriktig mat utifrån stadens matstrategi och strategin för kemikaliefri förskola.

I förskolans uppdrag ingår att överföra och utveckla ett kulturarv samt skapa ett intresse för olika kulturer. Det ingår att skapa förståelse för värdet av att leva i ett samhälle präglad av mångfald och skapa intresse för det lokala kulturlivet. Förskolan ska bidra till att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer.

För att skapa bästa möjliga förutsättningar för barn att utvecklas rikt och mångsidigt och för att vårdnadshavare ska vara nöjda med verksamhetens kvalitet, behöver samverkan utvecklas och vårdnadshavares kunskaper om deras barn tas tillvara.

För att skapa en god samverkan med skolan krävs en vilja och ett långsiktigt arbete som syftar till att skapa en kontinuitet i undervisningen som ger goda förutsättningar för barnens långsiktiga utveckling och fortsatta lärande.

Förskolan är en viktig del i det förebyggande arbetet för att ge alla barn möjlighet till en trygg och lärande miljö. Tillsammans med socialtjänstens kunskap ska arbetet stärkas för att identifiera barn som far illa, minska att barn utsätts för våld och hamnar i kriminalitet.

Förskolan ska fortsätta det framgångsrika arbetet med att erbjuda vårdnadstagare att ingå i föräldrastödsgrupper som en förebyggande insats. Genom ett nära samarbete med socialtjänsten utvecklas ett familjecentrerat arbetssätt på den Öppna förskolan där hela familjen står i fokus.

Förvaltningens introduktionsförskola som startade under november 2021 är en viktig del i arbetet med integration och språkutveckling.

Medarbetarna är den viktigaste nyckeln för att säkerställa en hög kvalitet på utbildningen. Det kräver legitimerade förskollärare och barnskötare med grundutbildning. Det ska vara möjligt att ha ett hållbart arbetsliv och alla medarbetares kompetens ska tillvaratas genom ett öppet och tillåtande klimat. Utbildningen ska präglas av ett kollegialt lärande där nya och innovativa idéer tas tillvara. Alla medarbetare ska känna till de mål och resultat som ska nås både på nationell och kommunal nivå. Arbetet med att kartlägga medarbetarnas kompetenser ska fortgå och intensifieras för att säkerställa att de gemensamma resurserna används på ett effektivt sätt, för att tydliggöra hur medarbetarna ska utvecklas och för att göra rätt prioriteringar.

Förutsättningar ska ges för att vara en attraktiv arbetsgivare som ska utveckla, behålla, rekrytera den kompetens som behövs. Genom ett nära ledarskap, tydlig roll- och ansvarsfördelning ska medarbetarna ges stöd och ledning i vardagen för att få förutsättningar att fokusera på sitt uppdrag och vara närvarande med barnen. Förskollärarna ska stärkas i sitt ledarskap och rektorerna ska ges förutsättningar att vara förskolans pedagogiska ledare och driva skolutveckling och säkerställa måluppfyllelse.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:
3 Hälsa och välbefinnande

- 4 God utbildning för alla
- 5 Jämställdhet
- 10 Minskad ojämlikhet

Förväntat resultat

Alla barn har möjlighet till inflytande, känna delaktighet och göra sin röst hörd
 Flickor och pojkar har samma utrymme i utbildningen
 Barn utvecklar sitt matematiska tänkande
 Barn utvecklar sitt språk
 Barn utvecklar sin förståelse för naturvetenskapliga fenomen och hållbart lärande
 Det enskilda barnets lärande och utveckling synliggörs
 Det förebyggande arbetet med socialtjänsten stärks
 Barnen får förutsättningar för livslångt lärande genom samverkan med skolan
 Förskolan breddar barnens kulturarv
 Barnens möjlighet till fysisk aktivitet ökar
 Medarbetarna upplever att arbetsmiljön blir bättre
 Sjukfrånvaron minskar
 Närmare ledarskap med tydligare roller och ansvarsfördelning
 Nämnden bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel medarbetare som gått utbildning/fortbildning i flerspråkighet/tvåspråkighet/språkutveckling	11 %				25 %	25 %		Tertial 1 2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Erbjuder medarbetare utbildning i yrkessvenska	2022-01-01	2022-12-31	
Analys			
Kartläggningen kring behovet har blivit försenat på grund av att implementering av Medvind som har tagit mycket resurser i anspråk och det stora fokuset på krisplaner och kontinuitetsplanering. En kartläggning kommer ske under sen vår. Därefter kontaktas utbildningsanordnare för start av kurs våren 2023.			
 Kartläggning med hjälp av kompetensverktyget KOLL ska genomföras i syfte att identifiera medarbetares språkliga kompetens, utbildningar kring tvåspråkighet och språkutvecklande arbetssätt.	2021-01-01	2022-12-31	
 Rutiner och ansvarsområden ska förtydligas kring orosanmälningar i samverkan med socialtjänsten	2022-01-01	2022-12-31	
 Specialpedagogerna ska ges möjlighet att delta på utbildningsnämndens handledarkurs i flerspråkighet	2022-01-01	2022-12-31	
 Utifrån enhetens specifika behov ska enheten genomföra insatser/aktiviteter med målet att hälsan ska öka eller bibehållas inom enheten	2020-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utifrån erfarenheter och lärdomar från rörelseprojektet ska en rörelsestrategi tas fram och ska ligga till grund för förskolornas handlingsplaner för att öka rörelsen.	2021-01-01	2022-12-31	
 Varje avdelning ska genomföra en aktivitet inom det ANDT-förebyggande arbetet	2022-01-01	2022-12-31	
 Öka kompetensen bland medarbetarna kring nationella minoriteters rättigheter	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att årsmålen för 13 av 19 underliggande indikatorer prognostiseras att uppnås helt och årsmålen för sex indikator uppnås delvis. Underliggande nämndmål bedöms att uppfyllas.

Rättssäker, likställd handläggning av hög kvalitet

Arbetet med att utveckla den interna samverkan för en likställd och sammanhållen socialtjänst fortgår, bland annat genom att rutiner upprättas och revideras och att verksamheter besöker varandra för att få information om varandras uppdrag och därigenom nå en gemensam samsyn.

Verksamheterna använder evidensbaserade utredningsverktyg och följer de rutiner och riktlinjer som finns. Egenkontroller och kollegiala granskningar genomförs för att upptäcka och hantera avvikelser och för att följa upp arbetet med rättssäker och likställd handläggning.

Kvalitetsledningssystemet i enlighet med SOSFS 2011:9 syftar till att identifiera vad lagar, förordningar och föreskrifter angett ska uppnås för verksamheterna varför det är viktigt att ha en struktur och tydlighet i processer, rutiner och arbetssätt. Arbetet pågår med ledningssystemet på två nivåer, dels i ILS-webb (stadens digitala verktyg för ledning och styrning) för chefer och stödpersoner, dels för medarbetarna via tjänstekartor som finns på intranätets samarbetsyta. Arbetet med att implementera ledningssystemet i ILS-webb har påbörjats och hittills har två enheter identifierat huvud- och delprocesser, gjort riskbedömningar och kopplat sina egenkontroller till systemet.

Efter ett par år där många av utredningssamtalen och uppföljningsmöten har skett på distans, pågår arbetet med att återgå till att träffa brukare, klienter och samverkanspartners fysiskt i större utsträckning.

Barn och unga

Under perioden har det inkommit 13 orosanmälningar gällande barn och ungdomar som är misstänkt för brott för första gången, sju pojkar och sex flickor. Tolv av barnen/ungdomarna har kallats till samtal, sju samtal har hållits inom 48 timmar. Övriga fem samtal har genomförts inom en vecka. En flicka kallades inte till samtal inom 48 timmar på grund av att det samtidigt var ett högt inflöde av akuta ärenden. Fältassistenter har närvarat vid samtliga samtal och polisen har varit med på ett av samtalen. Arbetet fortgår med att utveckla arbetssätt och rutiner för att fler samtal ska genomföras inom 48 timmar.

I de barnavårdsutredningar som har genomförts har barn och unga varit delaktiga och fått återkoppling i 91,1 procent av utredningarna. Resultatet är en förbättring jämfört med föregående år. Arbetet fortsätter på med utveckling av arbetssätt för att ytterligare öka barns och ungas delaktighet i förhandsbedömningar, utredningar och vid uppföljning av insatser.

Andelen barn och unga som varit aktuella för utredning och som återaktualiserats inom 12 månader efter avslutad utredning är för perioden 21,7 procent. Resultaten är en förbättring jämfört med motsvarande period föregående år.

Den vanligaste aktualiseringsorsaken handlar om misstanke om bristande omsorg eller misstanke om problem hos vårdnadshavare eller annan närstående. Problematiken handlar om oro för våld inom familjen, vanvård, psykiska övergrepp samt relationskonflikter. En orsak till återaktualisering kan vara att socialtjänsten inte har lyckats identifiera grundorsaken till den problematik som föreligger, eller att barnet och familjen inte har fått rätt insats efter avslutad utredning. Det kan också handla om att familjer har tackat nej till erbjudna insatser och att det inte föreligger skäl för att använda tvångslagstiftning.

Fördelningen av andelen återaktualiserade var under motsvarande period 2021 jämn mellan flickor och pojkar. Utfallet för tertial 1 visar att andelen flickor som återaktualiseras inom 12 månader har ökat och andelen pojkar har minskat. Att fler flickor återaktualiseras kan bero på att fler flickor är aktuella med anledning av oro för exempelvis psykisk ohälsa. Pojkar är ofta aktuella på grund av annan form av socialt nedbrytande beteende så som kriminalitet, vilket kan kräva snabbare insats. Tendensen är också att pojkar beviljas fler insatser än flickor vilket kan vara en orsak till att de inte återaktualiseras inte i samma omfattning som flickor. Kunskapen om psykisk ohälsa och annan problematik som flickor är aktuella för behöver öka. Under tertial 2 kommer en sammanställning och analys genomföras av samtliga ärenden som har återaktualiserats. Förutom ett systematiskt arbete kring de barn som återaktualiseras krävs ökad samverkan med framförallt förskolor i området, men även med andra viktiga samhällsaktörer. För att stärka samverkan med förskolorna kring orosanmälningar har en arbetsgrupp bildats med representanter från socialtjänst och förskola.

Alla barn och unga som bedömts vara i behov av omedelbart skydd har placerats utanför det egna hemmet utan dröjsmål. Bedömning av skyddsbehovet utgår ifrån ärendets art såsom anmälan innehåll och allvarsgrad och är inte beroende av kön. Den interna samverkan i skyddsbedömningar för barn och unga som bedömts ha skyddsbehov utgår från arbetssättet ”tredagarsärenden”, där socialsekreterare arbetar tillsammans i placeringsärenden utifrån barnets bästa.

Samverkan med polisen kommer att intensifieras. En socialsekreterare ska anställas med uppdraget att tillsammans med polisen, utveckla samverkan mellan socialtjänst och polis gällande unga med kriminell problematik. Det gäller dels individer där det finns en akut hotbild eller som riskerar att utsätta andra för allvarligt våld, dels att stoppa nyrekryteringen. Målsättningen är att genom samverkan effektivisera verksamheten och ta fram förslag på nya arbetsätt.

Terminens tre Kometgrupper för föräldrar/vårdnadshavare till barn 6-11 år pågår. En grupp för tonårsföräldrar, ABC-tonår, har genomförts under perioden.

Skolsocionomen har sedan augusti 2021 samarbetat med Alviksskolan och Äppelviksskolan samt socialtjänsten genom uppstart av skolsociala team (SST) på skolorna. SSTs arbete i skolorna har inneburit tät dialog och anpassning efter respektive skolors organisation och arbetsätt. Under vårterminen har skolsocionomen varit i skolorna, två halvdagar i veckan per skola. Skolsocionomen har tagit emot 16 elever, föreslagna av elevhälsoteamen på skolorna. Arbetet kring dessa elever har varit individanpassat utifrån varje elevs behov. Bland annat har det innefattat stöd för eleven i form av stödjande och motiverande samtal, att vara språkrör för eleven under möten samt praktiskt stöd i form av veckoplanering och påminnelser.

Fältverksamheten har under perioden inlett ett mer systematiserat samarbete med barn- och ungdomsenheten och med fritidsverksamheten. Detta har lett till att gruppen kunnat erbjuda enskilt stöd till cirka 30 ungdomar. Verksamheten har också omcertifierat sig i HBTQ-frågor. Tillsammans med preventionssamordnaren har fältverksamheten tagit fram en preventionsprofil, ett redskap och modell för att utveckla det preventiva fältarbetet i gruppen. Arbetet med att implementera Stockholmsstandarderna fortgår.

Under perioden har arbetet med familjecentrerat arbetsätt i Blackeberg (FCA) fortgått. FCA är ett strukturerat samarbete i linje med en samlokaliserad familjecentral där öppna förskolan, föräldrarådgivning, barnmorskemottagning (BMM) och barnavårdscentral (BVC) samverkar. Syftet är att kunna ge tidigt stöd i föräldraskapet. Målgruppen är blivande föräldrar och föräldrar med barn 0–6 år. Föräldrarådgivaren har bland annat varit aktivt deltagande i de föräldragrupper som BMM och BVC haft under perioden, deltagit i öppna förskolans verksamhet och genomfört enskilda föräldrasamtal vid 14 tillfällen. Den officiella invigningen av FCA genomfördes i slutet av april.

Hösten 2021 inledde Ungdomsmottagningen (UM) ett samarbete med Bromma gymnasiums elevhälsa med fokus att möta elevernas behov av kunskap om stress och oro, och kunna erbjuda ungdomarna verktyg i att hantera detta. Drop-in besök hos ungdomsmottagningen och klassbesök har varit inställda under perioden. Möjlighet till digitala klassbesök har erbjudits. Ungdomsmottagningen har besökt fritidsverksamheten och informerat om mottagningens verksamhet.

Samverkan socialtjänst och skola

Samverkan mellan socialtjänst och skola fortgår, bland annat genom samverkansöverenskommelse mellan förvaltningen och utbildningsförvaltningen och inom ramen för BUS Bromma. Inom BUS Bromma pågår arbete med att revidera den lokalt framtagna handlingsplanen för att fokusera på psykisk hälsa för barn och unga som är i behov

av särskilt stöd från förskolan eller skolan, och/eller socialtjänsten och/eller från hälso- och sjukvården. Samverkan sker även genom samverkansöverenskommelsen mellan förvaltningen, lokalpolisområde Vällingby, utbildningsförvaltningen och trafikkontoret. Fokus för samverkan är trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete. Den lokalt framtagna handlingsplanen utifrån Stockholms stads strategi 2019-2022 om att minska risken för att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet är inkluderad i detta arbete.

Socialpsykiatri

Förvaltningen ser en ökning av unga personer med svår psykiatrisk problematik och samsjuklighet. Samtidigt har behovet av HVB-placeringar minskat, något som beror på motivationsarbete och möjlighet till andra boendelösningar. De ansökningar som inkommit under perioden har främst avsett boendestöd och sysselsättning för personer med neuropsykiatrisk diagnos. Under perioden har det varit en ökning av kallelser till SIP-möten (samordnad individuell plan) från psykiatrin för att få till en samordnad planering runt brukaren.

Inom socialpsykiatrin har arbetet med att öka den enskildes förmåga och självständighet fortgått med fokus på personliga mål för ökad delaktighet. Insats och stöd från socialtjänsten utformas så att det stärker den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv. Detta sker bland annat genom ett ökat fokus på att genomförandeplanerna ska ha tydliga mål och att det ska vara en samsyn kring detta hos brukare, myndighet och utförare.

I samband med uppföljning av insats ställer biståndshandläggaren frågor till den enskilde om hur hans situation eller problematik har förändrats sedan insatsen och stödet från socialtjänsten påbörjades, respektive från den senaste uppföljningen. En kartläggning av effekterna och upplevelserna av insatserna genomfördes under hösten i samband med individuppföljningarna. Resultatet visade att 75 procent upplevde att deras situation hade förbättrats av insatserna från socialtjänsten. Underlaget var dock litet, endast fyra personer. Nästa kartläggning sker i oktober. Arbetet med att motivera brukarna till att besvara enkäten pågår.

Inom förvaltningens socialpsykiatriska boendestöd är det en fortsatt hög efterfrågan på insatser från samtliga beställarenheter, inklusive äldreomsorgen.

Förvaltningens sysselsättningsverksamhet har samlokaliseras med arbetsmarknadsinsatser – Bromma arbetsmarknadscenter (BAC). Syftet med sammanslagningen är att bättre kunna fokusera på insatser och arbetssätt för att fler deltagare ska komma närmare den öppna arbetsmarknaden och nå ökad självständighet. I maj öppnar verksamheten en konferensdel som erbjuder sysselsättning inom serviceyrken.

Beroende/missbruk

Under 2021 ökade antalet LVM-anmälningar (lag om vård av missbrukare i vissa fall) avseende personer med allvarligt missbruk, blandmissbruk och samsjuklighet. Ökningen har fortsatt under första delen av 2022. Beroendegruppen har två pågående LVM-insatser. Alkohol är den dominerade substansen, men det har skett en ökning av blandmissbruk med amfetamin och heroin.

Utredningarna har genomförts utifrån ASI (Addiction Severity Index) och insatserna som beviljats är evidensbaserade. Arbetet fortgår med att tillse att beställningar ska vara formulerade för att öka den enskildes förmåga och självständighet. Stor vikt läggs på klienternas personliga mål för att en ökad delaktighet som leder till att fler uppnår målen. Samverkan sker kontinuerligt med utförare för att säkerställa samsyn kring de satta målen och genomförandeplanerna. Under oktober månad genomförs en kartläggning av hur de beviljade insatserna leder till förändring för den enskildes situation. Fram till kartläggningen kommer ett arbete med att öka antalet som besvarar enkäten att ske. Andelen som 2021 upplevde att de hade fått en bättre situation av insats och stöd från socialtjänstens beroendeenhet var drygt 85 procent.

Samverkan mellan beställare och förvaltningens egen öppenvård är viktig. Att förvaltningen kan erbjuda helhetslösningar av god kvalitet på hemmaplan, är det som visar på högst evidens i bra resultat för den enskilde. Arbetet med motivation och utredning för att säkerställa att rätt person får rätt insats och att insatsens utformning utgått från brukarens behov är en viktig del i detta. Inom öppenvård vuxna har en analys påbörjats av målgruppen, i samverkan med myndighet. Orsaken är att antalet behandlingsärenden minskade kraftigt under 2021 samt att en hög andel aktuella inom öppenvården inte fullföljde behandlingen. Utifrån resultatet av analysen kommer nuvarande stöd och behov ses över för att matcha målgruppens behov.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning - Stöd till personer med funktionsnedsättning

Arbetet för att öka kvaliteten för personer med funktionsnedsättning har bedrivits i enlighet med Stockholms stads program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023.

Information och kommunikation under handläggningen och vid genomförandet av stöd och insatser ska vara tillgängligt och individuellt utformat samt enkel att förstå. Alternativ kommunikation så som bildstöd och tecken används vid handläggning och i genomförandet.

Under våren har arbetet med att analysera brukarundersökningens resultat 2021 tagit fart efter en tid med fokus på smittskydd. Analysen sker tillsammans med brukare och medarbetare. Bland annat ska arbetet med att tydliggöra begreppen i brukarundersökningen återupptas.

Inom utförarverksamheterna har arbetet med arbetsmetoden KOMPASS fortgått för att höja kvaliteten i omsorgsarbetet genom ett professionellt arbetssätt och synsätt med ett ökat fokus på den enskilde och dennes hälsa.

Inom daglig verksamhet i egen regi pågår ett arbete med att utveckla verksamheten för att i ökad utsträckning ge ett mer arbetslivsinriktat stöd. Verksamheten arbetar för att hitta praktik- och arbetsplatser på den ordinarie arbetsmarknaden. Ett samarbete har inletts med ICA Maxi i Bromma Blocks för att kunna erbjuda arbetstagare sysselsättning på den öppna arbetsmarknaden. En arbetsgrupp från daglig verksamhet utför vissa servicesysslor på förvaltningskontoret.

Under sommarlovet kommer arbetet med tillgänglighetsinventering av förvaltningens lokaler att fortsätta med hjälp av feriearbetande ungdomar med egen funktionsnedsättning.

Hemlöshet/ vräkning

Förvaltningen ser en tendens av att antalet hemlösa ökar. Under första tertialen har 16 hemlösa sökt akuta boendelösningar. En handläggare med funktionen bolots påbörjar under våren uppdraget med att se över vilket typ av stöd socialtjänsten kan ge till enskilda för att de ska kunna lösa sin boendesituation. Bolotsen kommer även att arbeta nära SHIS-boenden med personer som beviljats boende, för att följa upp att enskilda får stöd i att söka bostad samt avsluta ärenden där personer är självförsörjande.

Tre barn bor för närvarande i osäkra boendeförhållanden, varav ett av barnen ingår i hushåll som haft lägenhet via SHIS men har inte fått bo kvar på grund av hyresskulder. Arbete pågår med att ge stöd till familjen. De andra barnen är aktualiserade vid SHIS. I samtliga ärenden där det finns barn som hotas av vräkning har socialsekreterarna gjort en barnkonsekvensanalys för att barns behov ska beaktas utifrån deras situation. Samarbetet med SHIS ska fortsätta att utvecklas för att möta behoven hos barnfamiljer som lever i osäkra boendeförhållanden.

En socialsekreterare arbetar vräkningsförebyggande genom att kontakta och erbjuda stöd till samtliga barnfamiljer där det finns störningar eller annan oro för att barn ska bli vräkta. Det vräkningsförebyggande arbetet som påbörjades hösten 2021 fortsätter att utvecklas. Samverkan med fastighetsägare fortgår, bland annat genom samverkansmöten en gång per månad. Hyresskulder beviljas om vuxna ansöker om detta eller gör upp en avbetalningsplan. Vräkning är svårt att förhindra när socialtjänsten får meddelande från kronofogdemyndigheten. Socialtjänsten tar dock alltid kontakt och försöker påverka beslutet.

Tre brukare har gått vidare från träningslägenhet mot stadigvarande boende och två brukare har flyttat till försökslägenhet. Av de som gått vidare mot självständiga boendeformer har samtliga varit män. 40 personer har insats träningslägenhet, varav 23 män och 17 kvinnor. Att fler män gått vidare mot mer stadigvarande boendelösningar under perioden bedöms främst ha med boendetid att göra, då denna pågått tillräckligt länge för att uppnå den grad av självständighet för att gå vidare mot mer stadigvarande boendelösning.

Under perioden har fem klienter erhållit en bostad genom Bostad först.

Våld i nära relationer

Förvaltningens team för relationsvåld (RVT) fortsätter att arbeta med sina kommunikationsstrategier för att sprida information och säkerställa att våldsutsatta och våldsutövare vet var de ska vända sig för att få stöd. RVT har cirka 200 inkommande ärenden som handläggs på årsbasis. Antalet inkommande ansökningar ligger på en jämn nivå sedan år 2020 och de flesta ärenden handlar om vuxna våldsutsatta.

Under perioden januari - mars 2022 har förvaltningen haft kontakt med 43 kvinnor och en man som är våldsutsatt. Flera av dem önskar inget stöd eller hjälp för sin situation, vilket innebär att utredning inte inleds mot den enskildes vilja. Antalet utredningar som inletts under året är 14 och antal remitteringar till relationsvåldscentrum (RVC) är åtta.

Antalet våldsutsatta kvinnor är fler än män, vilket är i linje med våld i samhället i övrigt. Män erbjuds insatser utifrån behov på samma sätt som kvinnor erbjuds insatser.

Arbetet med våldsutövare är svårare, det är oftast män som är våldsutövare och väldigt få män medger våld och tackar därför nej både till att utreda behovet av stöd för att upphöra med våld och därför också till insatser.

Enskilda som är utsatta för hedersproblematik erbjuds stöd och hjälp på samma sätt som för våldsutsatta. Personer som säljer sex mot ersättning är svårare att nå och motivera till stöd eftersom det ofta finns en beroendeproblematik. En intern samverkansrutin har tagits fram där vuxenheten ger stöd och hjälpt för att komma ifrån beroendet och därefter övertar RVT ärendet för att ge ett långsiktigt stöd.

Anhörigstöd

En genomlysning av anhörigstödet har skett kopplat till det nya programmet för anhörigstöd. Ett brett och väl utvecklat anhörigstöd finns redan till målgruppen äldre. I enlighet med programmet behöver stödet även utvecklas för att finnas tillgängligt till de nya målgrupper som är barn, anhöriga till personer med koppling till våldsbejakande extremism, anhöriga till personer med en kriminell livsstil och anhöriga till personer som har drabbats av skjutningar och dödligt våld.

Under perioden har anhörigkonsulenterna påbörjat en digital anhöriggrupp för föräldrar till unga vuxna som vare sig arbetar eller studerar samt påbörjat en föreläsningsserie som riktar sig till föräldrar till barn med problematisk skolfrånvaro. Ett nyhetsbrev kring aktuellt anhörigstöd utkommer fortlöpande.

Agenda 2030

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att ge människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet samt genom att arbeta aktivt för ett jämställt och jämlikt samhälle fritt från diskriminering, där allas rättigheter beaktas och människor upplever trygghet och välbefinnande.

Jämställdhet och jämlikhet

I arbetet att ge människor insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet behöver både ett jämlikhetsperspektiv och ett jämställdhetsperspektiv finnas med i det dagliga arbetet och vid beslut om olika insatser. Olikheter mellan könen har uppmärksammats och analyserats vilket ökat medvetenheten inom verksamheterna. Genom att normer, attityder och förväntningar diskuteras kontinuerligt inom alla verksamheter ökar kunskapen om skillnader och insatser kan genomföras som ökar jämställdheten. Ibland är det svårt att utröna orsakssamband. Resultaten får då följas under en längre tid för att bättre kunna analysera könsskillnader mellan pojkar och flickor, kvinnor och män i syfte att upptäcka mönster och tillsätta riktade åtgärder.

Insatser för personer med funktionsnedsättning ska säkerställa alla människor ska ha möjlighet till delaktighet och deltagande i samhällslivet. Barns rättigheter och inflytande ska beaktas i enlighet med FN:s barnkonvention. Inom verksamheterna fortsätter arbetet med att implementera barnrättsperspektivet i det dagliga arbetet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från kronofogdemyndig heten	50 %			77,78 %	75 %	75 %	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2022
  Andel barn och unga som bedömts ha skyddsbehov och som inte fått vänta på placering	100 %	100 %	100 %	100 %	100	100 %		Tertial 1 2022
  Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	21,7 %	19 %	24,4 %	24,3 %	24 %	24 %	24 %	Tertial 1 2022
  Andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	53,8 %	71,4 %	33,3 %	90,6 %	65 %	80 %		Tertial 1 2022
<p>Analys</p> <p>Under perioden har det inkommit totalt 13 orosanmälningar där barn/ungdomar är misstänkt för brott för första gången. Utfallet redovisar andelen samtal som hållits inom 48 timmar.</p> <p>Tolv av barnen och ungdomarna har kallats till samtal, sju samtal har genomförts inom 48 timmar. Övriga fem samtal har genomförts inom en vecka. Utfallet i VB 2021 inkluderar samtal som hållits inom en vecka. Om samma mätmetod används för perioden hamnar utfallet på 92,3 procent. Årsmålet om 80 procent är satt utifrån föregående års mätmetod. Prognosen för året med ny mätmetod är sänkt till 65 procent.</p> <p>Vid alla samtal har fältassistenter närvarat och polisen har varit med vid ett samtal.</p> <p>Arbetet fortgår med att utveckla arbetssätt och rutiner för att fler samtal ska genomföras inom 48 timmar.</p>								
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering				79 %		94 %	öka	2022
<p>Analys</p> <p>Prognosen baseras på 2021 års resultat. Försämringen från 2020-2021 tros bero på att verksamheterna inte har kunnat arbeta aktivt med brukarna om förståelse av ordet diskriminering, då fokus under inledningen av perioden främst har legat på bemanning och smittskyddsåtgärder utifrån pandemin. Verksamheten fortsätter arbetet med bemötandefrågor och frågor kring diskriminering. Medarbetarna anpassar också kommunikationen utifrån individuella behov hos brukarna för öka förståelsen för olika begrepp och ord som används i brukarenkäten.</p>								
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering				92 %		95 %	öka	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
Prognosen baseras på 2021 års resultat. Resultatet innebar en försämring jämfört med 2020. De orsaker som antogs ha påverkat utfallet såsom brukarens önskemål om manlig eller kvinnlig personal, har i större utsträckning kunnat tillgodoses under perioden.								
● Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				83 %		80 %	80 %	2022
● Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	87,5	83,33 %	100 %	74,19	75	75 %	75 %	Tertial 1 2022
● Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader				100	75	75 %	Tas fram av nämnd	2022
◆ Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				88 %		90 %	90 %	2022
Analys								
Prognosen baseras på 2021 års resultat. Verksamheterna arbetar med arbetssätt och synsätt, bland annat genom arbetsmetoden KOMPASS som handlar om hur man bemöter och vilket perspektiv man väljer att ha när man arbetar. Även innebörden av vad bemötande betyder är ett område där arbetet fortgår. Under perioden har mycket av arbetet handlat om åtgärder kring pandemin. Inledningen av året startade med hög andel smittad personal vilket inneburit många vikarier.								
● Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				80 %		79 %	79 %	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)				75		75 %	Tas fram av nämnd	2022
  Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)				85,71	85	85 %	Tas fram av nämnd	2022
  Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	90,91			74,06	80	80 %		Tertial 1 2022
  Andel utredningar av barn och unga i vilka skola/förskola vidtalas	70,16			70,28	75	80 %	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2022
Analys								
<p>Det finns en osäkerhet om årsmålet kommer att uppnås vid årets slut. Under perioden har 124 utredningar genomförts som primärt rört barn. I 87 utredningar har skola/förskola vidtalats. Kontakter har tagits med skola i högre grad i de utredningarna som rör ungdomar. En förklaring till att det varit aktuellt med färre kontakter med förskola/skola för de yngre barnen är att det i flera fall har inletts utredning av flera syskon i en familj på grund av uppgifter som våld. I flera av syskonärendena har det visat sig att det enbart funnits oro för ett av syskonen och bedömning har gjorts att det inte varit motiverat eller funnits behov av utredningskontakter med förskola och skola för övriga syskon. En annan orsak är att flera utredningar har handlat om spädbarn och yngre barn som ännu inte börjat på förskola.</p> <p>Arbete pågår att säkerställa att kontakter tas med förskola/skola i varje utredning där det är motiverat att kontakt tas.</p>								
  Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem				8		7	Tas fram av nämnd	2022
  Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten				314 st		220 st	Tas fram av nämnd	2022
  Antal vräkningar som berör barn						0	Tas fram av nämnd	2022
  Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med				73 %		85 %	Tas fram av nämnd	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
funktionsnedsättning)								
Analys								
Prognosen baseras på 2021 års resultat. Resultatet hämtas från brukarundersökningen som genomförs under perioden september-oktober. Pandemin har inneburit flera vikarier i verksamheten vilket kan påverka upplevelsen av trygghet. Arbetet med att de boende ska förstå innebörden av trygghet har fortgått.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna följa upp och utvärdera genomförda åtgärder för att säkerställa att personer som är utsatta för våld i nära relation och har rätt till förtur också får tillgång till det	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden och äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ta fram ett processtöd för intern samverkan i frågor som rör äldre personer som lever i hemlöshet	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden och äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna samordna och utveckla socialtjänstens och äldreomsorgens arbete med kvalitets- och ledningssystem enligt SOSFS 2011:9 för att bidra till en likställighet i staden, bland annat genom ett ägandeskap av frågan i ILS-webb	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för en centralisering av hälso- och sjukvårdsansvaret inom socialpsykiatriens särskilda boenden, i likhet med LSS-hälsan. Utredningen ska inkludera en kostnadsanalys	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Region Stockholm fortsätta arbetet med STIS, Stärkt tidigt stöd i samverkan och utöka hembesöksprogrammet så det når fler och stöttar familjer i riskzon längre	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utbilda stadens personal inom LSS i det pedagogiska ramverket	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda formerna för ett tryggt mottagande från LVM-vård	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda hur bolotsar kan ge förstärkt praktiskt stöd till barnfamiljer vid SHIS Bostäders boenden	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda införandet av en akademisk socialtjänst där socialsekreterare och forskare samlokaliseras i syfte att undersöka och utvärdera socialtjänstens insatser. En pilotverksamhet ska genomföras	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten till ökad samordning av handläggning av personlig assistans	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda om förmedlingsprocessen för bostäder med särskild service kan effektiviseras	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda inrättandet av profilboenden inom bostäder med särskild service	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna följa riskerna för ökad våldsutsatthet som en möjlig effekt av covid-19-pandemin	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram ett nytt program för stadens arbete mot alkohol, narkotika, doping, tobak och spel samt arbeta enligt ANDTS-programmet 2018-2021 till dess att ett nytt program är framtaget	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna hur man kan utveckla och använda boendestöd inom missbruk	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska utvärdera arbetet kring barn som riskerar att föras utomlands i syfte att ingå barnäktenskap eller könsstympning	2022-01-01	2022-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden implementera modellen för skolsociala team i hela staden och utöka socialtjänstens närvaro i skolan	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.4.1 I Bromma är människor självständiga och delaktiga och får insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Barn och vuxna som behöver stöd och hjälp får en rättssäker handläggning och evidensbaserade och kunskapsbaserade insatser och stöd. I enlighet med förslag i nya socialtjänstlagen ska socialtjänsten ställa om från att vara specialiserad till att ha ett mer förebyggande perspektiv och med tidigt stöd. Det uppsökande arbetet ska utvecklas och bli mer mobilt. Egenkontroller är verksamheternas sätt att säkerställa kvalitén i det dagliga arbetet, processer och insatser och att de är tillräckligt ändamålsenliga samt möjliggör uppföljning av verksamheternas kvalitet. Verksamheternas arbete utifrån kvalitetsledningssystemet enligt SOSFS 2011:9 implementeras i ILS-webben för likställighet och för att underlätta uppföljningar av egenkontroller.

Jämställdhetsperspektivet ska integreras vid beslutsfattande inom alla verksamheter för att möta den enskildes behov oavsett kön. Alla personer som har kontakt med förvaltningen ska uppleva ett gott bemötande utan diskriminering. Arbetet med att utveckla barnrättsperspektivet ska fortgå och barnets rättigheter beaktas vid avvägningar och bedömningar som görs i förebyggande arbete och beslutsprocesser i ärenden som rör barn. Barnets rättigheter ska stärkas genom samverkan mellan olika verksamheter, både internt och externt, för att möjliggöra en helhetssyn på barnets behov och intressen.

Verksamheter som möter barn och unga ska i samverkan med relevanta aktörer arbeta med åtgärder för att mildra effekterna av pandemin. Alla barn har rätt till goda uppväxtvillkor och inget barn ska behöva uppleva våld eller förtryck. Barn och unga som växer upp i familjer med missbruk eller psykisk ohälsa ska få det stöd och hjälp som de behöver och åtgärder för att upptäcka och motverka psykisk ohälsa bland barn och unga ska prioriteras. Barns

inflytande i utredningar och uppföljning av insatser ska öka och stödsamtal till barn vars föräldrar erhåller insatser från socialtjänsten ska erbjudas.

Samverkan mellan polis, skola, förskola, socialtjänst och fritidsverksamhet ska utvecklas och stärkas för att tidigt identifiera barn och unga i riskzon. Informationsutbytet mellan socialtjänsten, polisen och andra relevanta myndigheter ska utökas och den framtagna sekretesshandboken spridas, och socialtjänsten ska i ökad utsträckning fråga efter samtycke från vårdnadshavare att dela information med polisen. Syftet är en ökad samverkan med polisen på individnivå. Inkomna orosanmälningar till socialtjänsten om barn som far illa ska i så stor utsträckning som möjligt återkopplas till förskola, skola och polis. Förvaltningen arbetar för att säkerställa att fristående utbildningsaktörer har information och kunskap för att kunna göra orosanmälningar till socialtjänsten vid oro för att barn far illa. Samverkan mellan socialtjänsten och de fristående skolorna ska utvecklas. Samverkan med skolan för att bryta omfattande skolfrånvaro och för att uppnå ökad trygghet, studiero, skolnärvaro och kunskapsresultat fortsätter. För barn och ungdomar i behov av särskilt stöd fortsätter samverkan genom det lokala BUS – en organiserad samverkan mellan nämndens olika verksamheter, skolan och Region Stockholm.

Arbetet med att genomföra aktiviteter och åtgärder utifrån handlingsplanen för att minska risken att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet fortgår. Användning av bedömningsinstrument gällande målgruppen unga lagöverträdare ska öka och 48-timmarssamtal användas i arbetet med unga förstagsångsförbrytare.

Föräldrastödsprogram erbjuds för att stärka stödet till barn och föräldrar för att skapa möjligheter till jämlika förutsättningar för en god uppväxt för alla barn.

Barn och unga som riskerar att fara illa eller som far illa kan behöva skydd genom en placering utanför det egna hemmet. Barn och unga som bedömts ha skyddsbehov ska inte behöva vänta på placering.

Andelen barn och unga som återaktualiseras inom en tolv månadersperiod ska vara fortsatt låg. Hög rättssäkerhet och hög kvalitet i handläggningen samt barn och ungas delaktighet i utredningsprocessen leder till en hög måluppfyllnad. Ett analysarbete pågår för att säkerställa utredningar av hög kvalitet och rätt insats till rätt tid. En god intern- och extern samverkan är också viktiga delar för att nå målet.

Funktionsnedsättning

Brukarperspektivet ska genomsyra alla insatser och barnrättsperspektivet ska beaktas i alla ärenden som rör barn. För att säkerställa likställighet i bedömningar och samordning behöver samarbeten mellan socialtjänstens olika verksamheter, socialförvaltningen samt andra berörda förvaltningar fungera. Förvaltningen ska verka för tidigare och längre beslut för att öka framförhållningen för brukare och utförare. Både barn och vuxna ska ges möjlighet till inflytande och delaktighet under hela processen, i handläggning, planering och uppföljning.

Missbruk

Arbetet med vuxna som har en missbruks- och beroendeproblematik ska stärkas och det förebyggande arbetet mot spelmissbruk ska utvecklas. Fler kvinnor och män med missbruksproblematik ska fullfölja upprättad plan och uppleva delaktighet i sin utredning. För att stötta den enskilde att fullfölja sin planering ska förvaltningens interna och externa samverkan avseende målgruppen utvecklas. Till ytterligare stöd för den enskilde ska initiativ tas till att samordnade individuella planer (SIP) upprättas vid behov.

Socialpsykiatri

Inom socialpsykiatri ska hälso- och sjukvårdsorganisationen vid bostäder med särskild service stärkas och boendestödet ska utvecklas med särskilt fokus på insatser med starkt brukarperspektiv.

Sysselsättning och arbetslivsinriktade insatser för personer inom socialpsykiatri ska förbättras.

Hemlöshet

Arbetet mot hemlöshet ska vara långsiktigt och prioritera förebyggande och stödjande insatser för att undvika att personer hamnar i hemlöshet. Arbetet ska utgå från Stockholms stads program för att motverka hemlöshet 2020-2025. Personer som är hemlösa ska få hjälp att komma vidare till egen bostad. Inga barnfamiljer ska vräkas eller bo i osäkra boendeförhållanden. Förvaltningen samarbetar bland annat med SHIS i detta arbete. Förvaltningen fortsätter arbetet med att utveckla stödet till personer som har beviljats försöks- och träningslägenheter och Bostad först. Arbetet med äldre personer, med eller utan missbruk, som riskerar hemlöshet eller lever i hemlöshet ska fortsätta. Långsiktiga alternativ till placering på akutboenden prioriteras och trösklarna för att få en fast bostad ska sänkas. Förvaltningen ska arbeta för att nå en stadsövergripande likställighet av tak-över-huvudet-garantin.

Våld i nära relationer

Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska motverkas och våldsutsatta ska få det skydd och stöd de behöver och goda förutsättningar skapas för att den enskilde ska kunna ta sig ur en sådan situation. Kompetensen om psykisk ohälsa ska stärkas vid relationsvåldscentrum. Förvaltningens arbete sker i enlighet med stadens program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2021-2025 och i samverkan med Relationsvåldscentrum Väst genom regional stadsdelssamverkan.

Brommabor som har blivit tvungna att bryta med sin familj ska få stöd och hjälp att skaffa sig ett nytt liv efter en placering på skyddat boende. Den framtagna modellen för att säkerställa stöd efter avslutad placering på skyddat boende till personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck ska implementeras.

Att förändra beteendet hos våldsutövare är viktigt för att förebygga våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck och kommunen har en skyldighet att verka för att den som utsätter eller har utsatt en närstående för våld ska ändra sitt beteende.

Förvaltningen följer arbetet och utfallet med polisens satsning ”Initiativ Gryning” för att

samverka kring det stöd som socialtjänsten kan erbjuda till personer utsatta för våld i nära relationer.

Anhörigstöd

Stockholms stads program för stöd till anhöriga 2021-2024 ska implementeras. Anhörigas livssituation ska uppmärksammas i verksamheterna och de ska få information om och erbjudas stödinsatser i syfte att förebygga ohälsa. De nya målgrupper som förvaltningen ska arbeta mot inom ramen för anhörigstödet är barn, anhöriga till personer med koppling till våldsbejakande extremism, anhöriga till personer med en kriminell livsstil och anhöriga till personer som har drabbats av skjutningar och dödligt våld. Sedan tidigare omfattar anhörigstödet målgrupperna anhöriga till personer som är äldre, anhöriga till personer med fysisk eller psykisk sjukdom, anhöriga till personer med funktionsnedsättning och anhöriga till personer med missbruk eller beroende.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:

3 Hälsa och välbefinnande

5 Jämställdhet

10 Minskad ojämlikhet

16 Fredliga och inkluderande samhällen

Förväntat resultat

Antal personer som erhåller eget kontrakt från försökslägenheter ökar

Handläggningen är rättssäker, likställd och av hög kvalitet

Andelen ungdomar som använder alkohol, narkotika och tobak minskar

Barn ges inflytande och delaktighet i enlighet med barnkonventionens intentioner

Barn och unga som bedöms ha skyddsbehov får placering utan väntetid.

Våldsutsatta och våldsutövare erbjuds stöd och skydd

Inga vräkningar som berör barn ska genomföras

Personer som får insatser och stöd har varit delaktiga i planeringen

Barn och vuxna som varit i kontakt med förvaltningens verksamheter har fått ett gott bemötande utan diskriminering

Alla föräldrar som vill får delta i föräldrastödsprogram

Förvaltningen bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningens kvalitetsledningssystem i enlighet med SOSFS 2011:9 i ILS-webb ska färdigställas och implementeras på enhetsnivå.	2022-01-01	2022-12-31	
 I samverkan med förskolan ska rutiner och ansvarsområden förtydligas kring orosanmälningar (fånga upp erfarenheterna från projektet med Ersta vändpunkt)	2022-01-01	2022-12-31	
 Tillgången till föräldrastödsprogram ska utvecklas för att fler familjer ska nås i ett tidigt skede och föräldrar som upplever svårigheter i föräldraskapet ska få stöd.	2021-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.4.2. I Bromma uppnår placerade barn kunskapsmålen i skolan

● Uppfylls helt

Beskrivning

Placerade barn och ungdomar som bor i skyddat boende ska ha en väl fungerande skolgång. En lyckad skolgång en av de viktigaste faktorerna för barn och ungdomars utveckling. Barnens skolgång och resultat ska följas upp och arbetet utifrån SAMS-modellen för att verka för en obruten skolgång fortsätter och fokus ligger både på skolnärvaro och skolresultat. Målet är att placerade barn och unga når målen i kärnämnen. För familjehemsplacerade barn fortgår arbetet utifrån modellen SkolFam (skolsatsning i familjehemsvård) där barnens insatser för stöd till lärande kartläggs och individanpassas i samverkan mellan skola och socialtjänst. Vid oundvikliga uppbrott från förskola eller skola ska kompensatoriska åtgärder erbjudas för att motverka de problem som uppbrottet kan medföra. Barn som placeras ska genomgå hälso- och tandundersökning. Nämnden samverkar med Regionen och utbildningsnämnden i detta arbete. Stödet till barn och deras föräldrar och arbetet med eftervård i öppna former fortsätter att utvecklas.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:

3 Hälsa och välbefinnande

4 God utbildning för alla

10 Minskad ojämlikhet

Förväntat resultat

Placerade barn och unga får godkänt i kärnämnen

Nämnden bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030

Nämndmål: 1.4.3 I Bromma deltar personer med funktionsnedsättning i samhällslivet på lika villkor som andra

● Uppfylls helt

Beskrivning

Inom nämndens alla verksamheter beaktas att alla människor på lika villkor ska ha möjlighet till delaktighet och deltagande i såväl samhällslivet som arbetslivet.

Arbetet fortsätter med att öka kvaliteten i handläggningen och i utförandet av insatser för personer med funktionsnedsättning. Arbetet sker i enlighet med Stockholms stads program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023, program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018–2022 samt program för ett jämställt Stockholm 2018–2022.

Kollegial observation fortsätter att användas för kvalitetsutveckling inom LSS-verksamheter och socialpsykiatriens verksamheter. Insatser riktade till personer med funktionsnedsättning

och till personer inom socialpsykiatrins målgrupp ska anpassas till den enskildes individuella behov. Insatserna utformas tillsammans med den enskilde och ska stärka den enskildes förmåga att leva ett självständigt liv.

Insatser som ledsagning och personlig assistans ska vara flexibla för att personer med funktionsnedsättning ska kunna delta i samhällslivet på lika villkor. Personer med funktionsnedsättning ska ha jämlika möjligheter att uppnå bästa möjliga hälsa. Inom grupp- och servicebostäder ska aktiviteter genomföras som främjar bra matvanor och fysisk aktivitet hos de boende.

Användandet av digitalisering och välfärdsteknik ska utvecklas inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Grupp- och servicebostäder ska tillhandahålla bättre möjligheter till digital kommunikation så boende och personal ska kunna tillgodogöra sig de möjligheter som digitaliseringen erbjuder. I samarbete med äldreomsorger ska en översyn göras av möjligheten att samverka kring utvecklingen av en fixartjänst som ska stödja äldre och personer med funktionsnedsättning med enklare digital teknik i hemmet.

Personer med funktionsnedsättning ska ha möjlighet till att delta i sysselsättning eller arbetsliv på jämlika villkor som andra och kunna försörja sig själva. Förvaltningen fortsätter att utveckla arbetssätt och stödja personer med funktionsnedsättning och personer inom socialpsykiatrins målgrupp i detta. Inom Västerorts aktivitetscenter (VAC) som från den 1 januari byter namn till Bromma arbetsmarknadscenter, fortgår arbetet med att erbjuda mer arbetslivsinriktade insatser för att stötta personer inom socialpsykiatrins målgrupp att komma närmare arbetslivet. Inom dagliga verksamhet ska arbetet fortsätta utvecklas för att personer med insatsen daglig verksamhet (LSS) ska komma vidare mot arbete, bland annat i samarbete med det lokala näringslivet samt genom en ny mer arbetslivsinriktad verksamhet på nämndens nya förvaltningskontor i Bromma Blocks. Personer med omfattande funktionsnedsättning som inte kan tillgodogöra sig arbetslivsinriktade insatser ska erbjudas en meningsfull vardag med inflytande och delaktighet i planeringen av sina aktiviteter utifrån den enskildes önskemål och förmågor.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:

3 Hälsa och välbefinnande

5 Jämställdhet

10 Minskad ojämlikhet

16 Fredliga och inkluderande samhällen

Förväntat resultat

Antalet utbildade kvalitetsobservatörer inom förvaltningens LSS-verksamheter och verksamheter inom socialpsykiatri ökar

Antalet personer med funktionsnedsättning och personer inom socialpsykiatrins målgrupp som ges möjlighet att delta på arbetsmarknaden ökar

Bostäder med särskild service har tillgång till datorutrustning

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Arbets sätt ska utvecklas som leder till att fler personer inom socialpsykiatri kommer vidare mot arbete på den öppna arbetsmarknaden	2021-01-01	2022-12-31	
 Avdelning Socialtjänst och fritid och avdelning äldreomsorg ska se över möjligheten att samverka kring utvecklingen av en fixartjänst som ska stödja äldre och personer med funktionsnedsättning med enklare digital teknik i hemmet.	2022-01-01	2022-12-31	
 Planera och genomföra aktiviteter som främjar bra matvanor och fysisk aktivitet hos boende i gruppboendestäder och serviceboendestäder	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att årsmålen för 15 av 18 underliggande indikatorer prognostiseras att uppnås helt, årsmålen för två indikatorer att uppnås delvis och årsmålet för en indikator prognostiseras att inte uppnås. Underliggande nämndmål bedöms också att uppfyllas.

En rättssäker och likställd äldreomsorg av hög kvalitet

Brommas äldre som söker insatser inom äldreomsorgen ska få en rättssäker och likställd biståndshandläggning som är av hög kvalitet. Den sökande får information och vägledning kring möjligheten att själv välja utförare och information om vilka insatser som kan erbjudas från kommunen och andra aktörer. Under första tertialet har enheten för biståndshandläggning behandlat 60 ansökningar om särskilt boende. Av dessa ansökningar beviljades 50 stycken. Av de beviljade ansökningarna var fördelningen av de sökande cirka 75 procent kvinnor och 25 procent män. Mer än hälften, 64 procent, var 85 år eller äldre.

Bedömningarna ska vara likställda och rättssäkra, därför görs en rad insatser för att säkerställa detta. Bland annat har biståndshandläggargruppen regelbundna ärendedragningar för vissa insatser där biträdande enhetschef och kollegor deltar. Forumet syftar bland annat till att ge en helhetssyn och likartad bedömning av hur insatser beviljas. Det ger även ett lärande för medarbetarna. Jämställdhetsperspektivet integreras i bedömningen och varje individs behov bemöts oavsett kön. På enheten för biståndshandläggning finns ett jämställdhetsombud som fokuserar på jämställdhetsperspektivet i biståndshandläggningen och det förebyggande arbetet. Enheten följer regelbundet upp besluten som får avslag och dokumenterar dem i en mall. På så sätt sker ett lärande och en kontroll att besluten sker rättssäkert.

För att kvalitetssäkra omsorgsinsatserna genomför biståndshandläggarna individuppföljningar. Under perioden har 154 individuppföljningar genomförts, samtliga på hemtjänst. Det är en markant ökning mot samma period förra året, som präglades av pandemin. Resultatet av individuppföljningarna som genomförts hittills i år visar bland annat

att samtliga av de svarande som har kommunal hemtjänst har svarat att de oftast eller alltid får ett respektfullt bemötande. 93 procent av de tillfrågade som har kommunal hemtjänst har svarat att det är lätt att komma i kontakt med hemtjänsten. Cirka 94 procent av de tillfrågade som har kommunal hemtjänst tycker att de oftast eller alltid får den hjälp som man har kommit överens om.

Under inledningen av året genomfördes inga individuppföljningar på servicehus eller vård- och omsorgsboenden. Det beror till huvudsak på konsekvenser av pandemin och smittspridningsrisker vid fysiska besök. Under april månad har enheten för biståndshandläggning intensifierat arbetet med att öka antalet genomförda individuppföljningar.

Delaktighet

Den äldre ska kunna känna sig delaktig i hur och när insatserna ges. Delaktighet säkerställs bland annat genom genomförandeplanen som den äldre själv, eller dennes närstående, är med och upprättar. Andelen upprättade genomförandeplaner är generellt högre inom vård- och omsorgsboende än inom hemtjänst. Under första tertialet syns en viss minskning i andelen upprättade genomförandeplaner inom vissa områden i hemtjänsten, medan vård- och omsorgsboende ligger kvar på höga nivåer med vissa skillnader boenden emellan. En något minskad andel genomförandeplaner inom hemtjänst kan bland annat bero på vakanser på chefspositioner, omorganisation och en konsekvens av pandemin. Arbetet med ramtid inom hemtjänsten fortsätter att utvecklas för att Brommas seniorer utifrån sina förutsättningar ska kunna vara delaktiga i planeringen av insatserna.

Ett projekt som ska förbättra den sociala dokumentationen pågår på vård- och omsorgsboendena med syfte att förbättra kvaliteten i dokumentationen och därmed även genomförandeplanerna.

Resultatet från genomförda individuppföljningarna hittills i år visar att 83 procent av omsorgstagarna i hemtjänsten tycker att de har deltagit i planeringen av hur den beviljade hjälpen ska utföras. Resultaten avser svar från omsorgstagare i den kommunala hemtjänsten i Bromma, men bör tolkas med försiktighet då antalet svarande är begränsat.

Nöjda och trygga äldre

För att öka tryggheten för de boende i vård- och omsorgsboende har flera enheter tydliggjort kontaktpersonens roll. Kontaktpersonen är exempelvis delaktig vid upprättande av genomförandeplanen och har vid inflyttning en dialog med den boende eller dennes närstående vid inflyttning vad de önskar få information om. Svaret dokumenteras i den boendes genomförandeplan och information ges utifrån detta. Närstående kontaktas via sms eller e-post med en presentation av enheten och kontaktuppgifter till exempelvis kontaktperson och ansvarig sjuksköterska.

Ett annat steg i att öka tryggheten för den äldre är kompetenssatsningar för medarbetarna. Under våren har medarbetare inom enheten för biståndshandläggning gått olika utbildningar inom ämnen som mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Hela enheten har även Silviahems-certifierats under våren. Certifieringen innebär att samtliga medarbetare på enheten har utbildats inom demensvård genom Silviahemets certifieringsprogram. Syftet är att

kunna bidra till en hög livskvalitet för de demenssjuka och deras anhöriga samt att få kunskaper i bemötandet med den demenssjuke.

Kompetensutvecklingsåtgärder sker även löpande inom samtliga verksamheter, bland annat genom webb utbildningar inom demens, basala hygienrutiner och nutrition.

Tryggt mottagande har sedan början av april i år återgått till sin ordinarie verksamhet, efter att under pandemin ha stärkt upp i förstärkningsteamet då smittan i hemtjänst ökade. Under perioden januari-april har Tryggt mottagande i hemmet haft en omsorgstagare. Att målgruppen återigen kan få insatsen Tryggt mottagande i hemmet gör att den som legat på sjukhus kan komma hem till sitt eget boende utan behov av att först vistas på ett korttidsboende. Insatsen syftar också till att minska eventuell oro inför hemgång samt att stödja den enskilde i att bibehålla funktioner som möjliggör ett mer självständigt och aktivt liv.

För att i händelse av en kris kunna upprätthålla ordinarie verksamhet så långt det är möjligt och säkerställa trygghet i vård- och omsorgsinsatserna har samtliga enheter inom äldreomsorgen under perioden uppdaterat sina krisplaner. Planer för att upprätthålla kontinuiteten har även tagits fram och uppdaterats i samtliga verksamheter, också det för en ökad trygghet för målgruppen.

För att ytterligare utveckla kvalitet och trygghet för de äldre och deras närstående har arbetet med chefsförtätning fortsatt under första tertialet. Mälärbackens vård- och omsorgsboende är nu fulltaliga på chefsidan med enhetschef och 12 biträdande enhetschefer som leder nära medarbetarna. Biträdande chefer är även rekryterade och under rekrytering till Brommagården och Sörklippan. Chefsförtätningen syftar till ett närmare ledarskap som i sin tur ska höja kvalitén i verksamheterna. Liknande slutsatser kring behovet av att minska antalet medarbetare per chef har även kommit fram i Coronakommissionens och stadens egen utvärdering av pandemin.

Kost och måltider

Förvaltningen har ansökt om medel för Matlyftet för att genomföra olika aktiviteter för seniorer i Bromma. Syftet med Matlyftet är bland annat att utveckla former för att lyfta måltidsupplevelsen och att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre. Vissa aktiviteter har redan påbörjats. Förvaltningens dietister har arrangerat föreläsning för Brommas seniorer om hur kostbehoven förändras med åren och tillsammans med seniorer och aktivitetssamordnare har passande mellanmål lagats vid aktivitetscentren.

För de boende vid vård- och omsorgsboende ska måltiden vara god och ett trevligt inslag på dagen. Detta nås bland annat genom fin dukning, lugn och ro och detaljerad presentation av maten. Personalen hjälper till att hålla i gång samtalen vid bordet för ökad trivsel. Enheternas kostombud utför måltidsobservationer var tredje månad för att belysa utvecklingsområden.

Mätning av nattfasta har skett i samarbete med dietist under perioden. Resultaten av mätningarna är under bearbetning och analys, därför är det för tidigt att se några resultat ännu. Verksamheterna mäter även matsvinn under perioden som ett led i miljö- och klimatarbetet.

Inledningen av året präglades fortsatt av covid-19, vilket bland annat har påverkat dietisternas

arbetsätt. Stor del av konsultationen som sker kring den boende har skett på distans. Antalet konsultationer har dock ökat något under årets första tre månader jämfört med förra året, vilket kan ge en indikation på att sjuksköterskorna vet när de skall vända sig till dietist för konsultation. Både hälso- och sjukvårds samt omvårdnadspersonal har under första tertialet genomgått olika utbildningar i syfte att undvika och motverka undernäring och trycksår.

Kontinuitet inom hemtjänsten

Inom Bromma hemtjänst pågår ett förändringsledningsprojekt kring att öka kontinuiteten avseende antal personal en hemtjänstbrukare träffar. En rutin för kontinuitetsplanering är framtagen. Projektet har kommit olika långt i de olika hemtjänstgrupperna, bland annat beroende på chefsvakanser under perioden. Förhoppningen är att projektet kan intensifieras igen när samtliga biträdande chefer är rekryterade och finns på plats i den nya organisationen.

Under första tertialet ligger antalet personer som en omsorgstagare möter under en tvåveckorsperiod på 11-12 personer. Detta är förvaltningens egen statistik och rör endast Bromma hemtjänst.

Sedan januari i år är Bromma hemtjänst organiserad som en enhet med en enhetschef som har det övergripande ansvaret och biträdande chefer på varje geografiskt kontor. Den nya organisationen ska bland annat ge ett nära ledarskap som i sin tur ska ge bättre kvalitet i verksamheten för brukarna. Ordinarie enhetschef tillträder i maj. Under perioden pågår rekrytering av biträdande enhetschefer, vilket har varit och är en stor utmaning då det är svårt att hitta rätt kompetens till rollerna.

Digitalisering

Ett förändringsprojekt pågår i samarbete mellan enheten för biståndshandläggning och förebyggande verksamhet. Projektet syftar till att öka den digitala kompetensen hos seniorer för att motverka ett digitalt utanförskap. Men projektet syftar även till att öka medarbetarnas digitala kompetens. Under våren har tre inspirationsmässor kring digital teknik anordnats på de öppna verksamheterna. På mässorna informerade kommunpoliserna om bedrägerier mot äldre. Post- och telestyrelsen informerade om olika tekniska hjälpmedel och tjänster och representant från en bank informerade om banksäkerhet och BankID. Det fanns även montrar med information och inspiration om digitala verktyg, förebyggande verksamhet, syn- och hörselinformation, stadens appar, anhörigstöd, med mera. Totalt besökte 110 seniorer mässorna, 72 kvinnor och 38 män. Deltagarna på mässorna visade stor uppskattning för innehållet och blev inspirerade till att öka sin digitala kompetens.

Brommas fixartjänst har sedan årsskiftet fått ett utökat uppdrag som digital fixare i hemmet för seniorer över 75 år. From januari-april har 14 personer, varav 11 kvinnor och 3 män, fått stöd och hjälp med digitala verktyg i hemmet av digitala fixaren.

Förvaltning genomförde i februari en förvaltningsövergripande enkätundersökning om medarbetarnas IT-kompetens. På avdelning äldreomsorg blev svarsfrekvensen relativt låg, 40 procent. Det kan vara en indikation på att många medarbetare behöver grundläggande IT-kunskaper. Resultatet visade bland annat att kunskaper om informationssäkerhet och dataskydd behöver stärkas och att många efterfrågar djupare kunskaper i olika program, exempelvis de som ingår i Office-paketet.

Ett arbete med att möjliggöra digital signering av medicinlistor i vård- och omsorgsboendena är påbörjat.

Förebyggande arbete och anhörigstöd

De sociala mötesplatserna och aktivitetscenter har hållit öppet med aktiviteter. Verksamheten har haft fortsatt fokus på utomhusaktiviteter för att minimera eventuell smittspridning av covid-19. Antalet som har besökt de olika aktiviteterna har ökat jämfört med föregående år då verksamheten var begränsad med anledning av restriktioner.

Anhörigstödet har fortsatt att till stor del genomföras digitalt under årets början. Men från mars månad har fysiska träffar kunnat hållas igen. Ett antal olika anhöriggrupper har varit igång samt individuellt stöd i form av enskilda möten, samtal och telefonsamtal har genomförts.

Under första tertialet har anhörigkonsulenterna tagit emot 108 enskilda samtal. Det är en ökning från föregående år, samma tidsperiod, då 83 samtal inkom. Ökningen kan bero på pandemin där många äldre har levt isolerade med den som behöver vårdas, men också på att anhörigkonsulenterna nu är mer kända inom stadsdelen och att fler har hittat till funktionen. Av dem som under perioden har kontaktat anhörigkonsulenterna är ungefär 70 procent kvinnor och 30 procent män.

En genomlysning av anhörigstödet har skett kopplat till det nya programmet för anhörigstöd. Ett brett och väl utvecklat anhörigstöd finns redan till målgruppen seniorer. I enlighet med programmet behöver stödet även utvecklas för att finnas tillgängligt till de nya målgrupper som är barn, anhöriga till personer med koppling till våldsbejakande extremism, anhöriga till personer med en kriminell livsstil och anhöriga till personer som har drabbats av skjutningar och dödligt våld.

Utmaningar

En av äldreomsorgens stora utmaningar är kompetensförsörjning. Förvaltningen ser fortsatta svårigheter i att rekrytera sjuksköterskor samt till viss del även undersköterskor och vårdbiträden med rätt kompetens. Det är även en utmaning att rekrytera chefer till äldreomsorgen. Under våren har ett antal rekryteringar startats av både biträdande chefer och enhetschefer, men svårigheter finns att hitta kvalificerade kandidater.

Äldrevänlig stad

Förvaltningens arbete fortgår i enlighet med stadens handlingsplan för en äldrevänlig stad.

Delaktighet och inflytande

Genom nämndens pensionärsråd ges de äldre inflytande och insyn i ärenden och frågor som berör äldres levnadsförhållanden. Rådet är en viktig plattform för att väcka initiativ till förbättringar för Brommas äldre.

Arbetet med ramtid fortsätter att utvecklas för att Brommas seniorer utifrån sina förutsättningar ska kunna vara delaktiga i planeringen av sina insatser.

Samverkan och partnerskap

Samverkan med näringsliv, fastighetsägare, polisen och akademien med flera sker bland annat

genom platssamverkan som ska öka tryggheten på olika prioriterade platser samt inom ramen för Brommas samverkansöverenskommelse med polisen. En trygg stad är en förutsättning för en äldrevänlig stad.

Äldreomsorgen fortsätter samverka med akademien i olika innovationsprojekt. Ett av projekten handlar om stöd till anhöriga genom anpassad välfärdsteknik.

Social inkludering

Äldreomsorgens förebyggande verksamhet utvecklas i samarbete med besökare och civilsamhälle. En temamånad om trygghet och säkerhet har genomförts under perioden. Kommunpolisen har bland annat informerat om bedrägerier som riktas mot äldre och studiecirkel har genomförts om digital teknik. En inspirationsmessa om digitala hjälpmedel och information om förvaltningens digitala fixare har också genomförts under perioden.

Metoder för det våldspreventiva arbetet ska utvecklas inom förvaltningens alla verksamheter. Äldre med ökat beroendet av omgivningen löper större risk att utsättas för våld av nära anhöriga. Under våren har medarbetare inom enheten för biståndshandläggning gått utbildning om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Bostäder och stadsmiljö

Förvaltningen fortsätter arbetet med att kontinuerligt genomföra förbättringar i parker och grönområden för ökad trygghet och förbättrad tillgänglighet. Gång- och cykelvägar inom stadsdelsområdet ska vara trafiksäkra, med god tillgänglighet och framkomlighet för alla trafikanter. Lågt antal klagomål under årets första månader gällande vinterväghållningen på Brommas gång- och cykelvägar på parkmark tyder på att både plogning och sandning har sköts tillfredställande.

Äldre informeras på ett tidigt stadium om vilka boendialternativ som finns. Möjligheten till kvarboende kan också förlängas med hemtjänstinsatser och genom utvecklig och införande av välfärdsteknik. Förvaltningen följer stadens centralt initierade pilotprojekt som pågår med smarta lås och trygghetskameror nattetid och ser fram emot att denna teknik kan börja användas.

Kommunikation och information

Arbete pågår med att förbättra förvaltningens kommunikation med äldre och övriga målgrupper.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen						70 %	Tas fram av nämnd	2022
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att						58 %	Tas fram av nämnd	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
komma utomhus är bra								
Analys	<p>Prognosen baseras på resultatet 2020 eftersom det saknades utfall för indikatorn 2021. På enheterna finns trevliga uteplatser och balkonger för måltider och aktiviteter. Verksamheterna försöker lägga extra fokus på att kunna erbjuda promenader och utevistelse. Under 2020-2021 har pandemin påverkat verksamheten på olika sätt. Men med en återgång till det mer normala förväntas att fler upplever att möjligheten att komma utomhus är bra.</p>							
  Andel digital natttillsyn i hemtjänsten				100 %		0 %	Tas fram av nämnd	2022
  Andel digitala inköp i hemtjänsten						20 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys	<p>Mätmetod saknas för indikatorn vilket innebär att en prognos inte kan sättas.</p> <p>Möjlighet finns för äldre med hemtjänst att beställa matvaror digitalt, självständigt eller med hjälp av hemtjänstpersonal. Många brukare har tackat nej till matinköp via nätet. Bland annat på grund av avsaknad av bank-id, eller på grund av önskan att handla i en specifik butik.</p>							
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten						86 %	86 %	2022
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende						78 %	78 %	2022
Analys	<p>Prognosen baseras på resultatet från Socialstyrelsens brukarundersökning 2020 eftersom inget utfall kunde presenteras för 2021. Som en del i arbetet med kvalitetsutveckling genomförs egenkontroll av antal aktuella genomförandeplaner samt innehållet i dessa. Ett projekt pågår för att förbättra dokumentationen och säkerställa att den enskilde ges möjlighet påverka genomförandeplanens innehåll. Enheterna arbetar även med att förtydliga kontaktpersonens uppdrag i syfte att den äldres insatser ska utföras på det sätt som önskas.</p>							
  Andel smarta läs i hemtjänsten				100 %		0 %	Tas fram av nämnd	2022
  Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten						81 %	Tas fram av nämnd	2022
  Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende						86 %	Tas fram av nämnd	2022
  Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till						20 %	Tas fram av nämnd	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
samtliga arbetade timmar								
  Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet				100 %		93 %	93 %	2022
  Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst						86 %	86 %	2022
  Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende						82 %	82 %	2022
  Antal personal en hemtjänstagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod				12,3		10	Max 10 personer	2022
Analys Inom Bromma hemtjänst pågår ett förändringsledningsprojekt kring att öka kontinuiteten avseende antal personal en hemtjänstbrukare träffar. En rutin för kontinuitetsplanering är framtagen. Projektet har kommit olika långt i hemtjänstens olika grupper. Under första tertialet uppgår antalet personal som en hemtjänstagare möter under en tvåveckorsperiod till mellan 11 och 12 stycken. Detta är förvaltningens egen statistik och rör endast Bromma kommunala hemtjänst.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i nära samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna göra en fördjupad utredning om hur verksamhets- och avtalsuppföljningen inom äldreomsorgen kan utvecklas i syfte att kvalitetssäkras och bli mer likvärdig över staden	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Svenska Bostäder, AB Stockholms hem och Micasa Fastigheter i Stockholm AB ta fram rutiner för att arbeta med vräkningsförebyggande åtgärder riktade mot personer över 65 år som inte är i behov av socialpsykiatriskt stöd	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram uppdragsbeskrivningar för specifika funktioner utifrån utredningsuppdraget om regionalisering av funktioner	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och Region Stockholm se över vilka system som möjliggör för gemensam journalföring mellan staden och Region Stockholm	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med servicenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda Äldre direkt som en väg in för alla Stockholms äldre	2022-01-01	2022-08-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna inventera behovet av personliga ombud för äldre med psykiska funktionsnedsättningar samt se över dessas organisering	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra en kartläggning av äldreomsorgspersonalens kompetens kring skyddsåtgärder och samtycke. Detta för att kunna få en överblick av behovet av utbildning till berörda personalgrupper	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna kartlägga och ge förslag på nivå för grundbemanning för samtliga personalkategorier vid vård- och omsorgsboende	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna med stöd från kommunstyrelsen utreda införandet av egenanställd bemanningspersonal som har tillsvidareanställning och som arbetar i ett lämpligt geografiskt område	2022-01-01	2022-08-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen besluta om upphandling av nytt system för att ersätta Schemas	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och med stöd av kommunstyrelsen ta fram en uppföljningsmodell för HSL, inklusive särskilda HSL-inspektörer/observatörer	2022-01-01	2022-08-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Micasa Fastigheter i Stockholm AB se över stadens beredskap vid värmeböljor ur ett verksamhetsperspektiv	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna se över organisationen för tryggt mottagande och om det finns behov av bemanning även andra tider än dagtid	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram mätmetoder för den enskildes och där lämpligt anhörigas upplevelse av kontakten med beställarenheterna för att kunna säkerställa systematisk kvalitetsutveckling	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna upphandla sociala besök vid vård- och omsorgsboenden och servicehus	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna upprätta en stadsgemensam strategi för trygghetsskapande teknik på vård- och omsorgsboenden	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur arbetet med hälsofrämjande och rehabiliterande arbetssätt i vardagen kan utvecklas inom stadens äldreomsorg på ett systematiskt sätt under ledning av medicinskt ansvarig person för rehabilitering	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska med stöd av kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna vid behov ta fram ett digitalt stödsystem för att arbeta med avvikelsehantering och klagomål	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska stötta lämplig stadsdelsnämnd i uppstarten av en kommunövergripande verksamhet för äldre personer med psykisk ohälsa	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en stadsgemensam utbildningsplan för äldreomsorgen för att säkerställa rätt kompetens i hela staden	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.5.1. I Bromma har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

● Uppfylls helt

Beskrivning

Äldreomsorgen i Bromma ska kännetecknas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande, vilket möjliggör en hög livskvalitet för Brommas äldre.

Lärdomar av pandemin

Covid-19-pandemin har inneburit stora påfrestningar för äldreomsorgen men också möjligheter. Utifrån lärdomar från pandemin fortsätter äldreomsorgens verksamheter med förstärkta hygienrutiner och extra försiktighetsåtgärder för att minska risken för spridning av covid-19. Ett arbetssätt med så kallad ”nudging” utvecklas för att stödja medarbetare i att göra rätt val och förändra beteenden för en smittsäker vård och omsorg. Uppföljningen av hygienobservationer utvecklas så att verksamheterna på ett systematiskt sätt ska kunna analysera brister och vidta åtgärder. Verksamheterna utvecklar och förstärker det goda samarbete som utvecklas mellan stadsdelsförvaltningen och regionen som en följd av pandemin i syfte att förbättra patientsäkerheten. Kris- och beredskapsplaner uppdateras inom samtliga verksamheter med utgångspunkt i lärdomar från krishanteringen under pandemin. Förutsättningar för ett närmare ledarskap stärks genom färre medarbetare per chef för att bättre kunna stötta och utveckla medarbetare i sitt vård- och omsorgsuppdrag, bland annat med avseende på ett aktivt smittskyddsarbete. Det övergripande målet är att kunna ge en trygg vård och omsorg för Brommas seniorer.

Förebyggande arbete och stöd till anhöriga

Pandemin har inneburit social isolering och ofrivillig ensamhet för många äldre. Därför har aktivitetscenter och öppna träffpunkter en viktig roll i arbetet med att skapa delaktighet och motverka ofrivillig ensamhet och isolering. Under förutsättning att inga nya restriktioner införs för att minska smittspridning ska antalet deltagare i aktiviteterna på förvaltningens aktivitetscenter och öppna träffpunkter öka. Arbetet med att utveckla verksamheten i samarbete med besökarna och civilsamhället ska fortsätta. Information om vilka aktiviteter som erbjuds ska förbättras för att nå fler besökare, bland annat genom ett utökat samarbete med Brommas vårdcentraler. Möjlighet ska ges till gemensamma måltider, social gemenskap och fysisk träning. För att bryta social isolering och ensamhet ska det finnas mötesplatser och träffpunkter i stadsdelen som är öppna även vid storhelger och under sommaren. I samarbete med socialtjänst och fritid utvecklas en digital fixartjänst som ska stödja Brommas seniorer med enklare digital teknik i hemmet. Målet är att underlätta äldres förutsättningar att leva ett självständigt liv och kunna vara delaktig i samhällslivet.

Anhöriga som vårdar en närstående i hemmet gör ett stort och viktigt arbete. Dialogen med och stödet till anhöriga behöver vidareutvecklas i syfte att avlasta och främja fortsatt hälsa hos

den som vårdar. Stödet ska vara förebyggande, flexibelt och av god kvalitet. Anhörigkonsulenterna har en viktig roll i arbetet och ges i uppdrag att med grund i Stockholms stads program för stöd till anhöriga kartlägga befintligt anhörigstöd och föreslå förbättringar.

Rättssäker och likställd handläggning

Alla äldre i behov av stöd ska erbjudas en rättssäker och likställd handläggning. De äldre bemöts likvärdigt och respektfullt. Jämställdhetsperspektivet ska integreras vid beslutsfattande för att möta den enskildes behov oavsett kön. Vid biståndsbedömning ska särskild hänsyn tas till hög ålder, oro och ensamhet.

Biståndshandläggarna ska arbeta med förebyggande information om det stöd som finns inom kommunens äldreomsorg och vilka insatser samhället i övrigt kan tillgodose på annat sätt. Av särskild vikt i sammanhanget är att nationella minoriteters rättigheter ska tillvaratas. Möjlighet till muntlig och skriftlig information samt aktiviteter på sitt eget språk ska erbjudas. Arbetet med de förebyggande och rehabiliterande insatserna ska stärkas genom bland annat ökad samverkan med den öppna förebyggande verksamheten och regionens verksamheter.

Nöjda och trygga äldre som har valfrihet och upplever självbestämmande

Andelen äldre som är nöjda och trygga med äldreomsorgens insatser, samt upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs, ska öka. Nöjdheten och tryggheten mäts i den årliga brukarundersökningen och för att ytterligare förbättra resultaten kommer arbetet med att utveckla äldreomsorgen ske på olika sätt. Utifrån dagsaktuellt behov och önskemål ska den äldre kunna påverka innehåll och utförande av de beviljade insatserna. Arbetet med ramtid ska fortsätta att utvecklas för att Brommas seniorer utifrån sina förutsättningar ska kunna vara delaktiga i planeringen av insatserna.

Ett aktivt och systematiskt arbete med värdegrunden fortsätter i syfte att höja kvaliteten i verksamheterna. Ett annat viktigt arbete för ökad kvalitet för de äldre är det utvecklingsarbete kring mat och måltider som fortgår. Maten ska ha ett bra näringsinnehåll, vara aptitlig och i allt högre grad ekologisk. De äldre ska kunna påverka vad som serveras. Matlyftet, som syftar till att motverka undernäring och ofrivillig ensamhet, ska fortsätta.

För att ge de äldre en ökad känsla av nöjdhet och trygghet ska äldreomsorgens verksamheter kännetecknas av god personalkontinuitet. Arbetet med att förbättra kontinuiteten behöver intensifieras då resultatet för hemtjänsten inte uppnått kommunfullmäktiges mål avseende personalkontinuitet de senaste åren. För att öka kontinuiteten behöver andelen personal med timanställning minska och schemalaggningsläggningsen läggas om på ett sätt som gör att befintliga personalresurser används bättre.

Antalet äldre med demenssjukdomar och psykisk ohälsa ökar. Medarbetarnas kompetens kring hur man bemöter olika former av demensproblematik och psykisk ohälsa behöver stärkas för att öka nöjdheten och tryggheten med vård- och omsorgsinsatserna. Ett antal enheter som arbetar med äldre som har en demenssjukdom är Silviacertifierade och ett antal Silviasystrar och Silviasjuksköterskor är utbildade. Målet är att alla enheter på sikt ska vara

Silviacertifierade. Alla medarbetare som kommer i kontakt med demenssjuka och deras anhöriga ska genomgå utbildningen Demens ABC och Demens ABC+. Fler medarbetare ska också erbjudas kompetensutveckling kring förebyggande insatser och bemötande vid psykisk ohälsa. Ytterligare en kompetenshöjande insats som planeras för att förbättra bemötande, kommunikation och upplevd trygghet är kunskaper i det svenska språket. För att öka förståelse och möjligheten att obehindrat kunna kommunicera med de äldre ska språkkompetensen hos medarbetare höjas där behov finns.

Boende i vård- och omsorgsboende ska erbjudas egen tid samt daglig utevistelse och sociala aktiviteter för en ökad livskvalitet. Verksamheterna ska skapa möjlighet för sociala besök. De boende ska även erbjudas en individcentrerad och sammanhållen vård- och omsorg av hög kvalitet. Detta nås genom ett fortsatt och utvecklat samarbete med Region Stockholm. Det pågående utvecklingsarbetet utifrån lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård ska fortsätta. För att säkerställa en trygg och säker hemgång från sjukhus till det egna hemmet fortsätter Tryggt mottagande sin verksamhet.

Digitalisering och välfärdsteknik ska vara ett hjälpmedel och utvecklas för att effektivisera och förbättra omsorgen samt öka trygghet och valfrihet för de äldre. Medarbetarnas digitala kompetens ska stärkas. I samverkan med äldreförvaltningen och andra stadsdelar ska arbetet med välfärdsteknik och innovation så som digitala inköp, smarta lås och digital nattillsyn utvecklas och intensifieras.

Kvalitetsutveckling

Stockholms stads kvalitetsprogram ska utgöra en grund för arbetet med att öka kvaliteten för Brommas äldre. För att utveckla kvaliteten inom äldreomsorgen pågår en rad förändringsledningsprojekt inom avdelningen. Bland annat kring en förbättrad kontinuitet inom hemtjänsten och digitalt stöd och kompetens riktat mot seniorer.

I syfte att utvärdera att kvalitetshöjande insatser ger effekt intensifieras den individuella kvalitetsuppföljningen av beslutade insatser. Resultatet av kvalitetsuppföljningen ska användas för kvalitetssäkring av biståndet och vara en del av verksamhetsuppföljningen av utförare av hemtjänst och vård- och omsorgsboende.

Kommunikation och tillgänglighet

Det ska vara enkelt för så väl brukare som närstående att komma i kontakt med äldreomsorgens verksamheter och att lämna synpunkter eller klagomål. För att värna om de äldres valfrihet ska internt och externt informationsmaterial finnas tillgängligt och vara aktuellt.

Genom nämndens pensionärsråd kommuniceras information om vad som är på gång i stadsdelen och äldre ges inflytande och insyn i ärenden och frågor som berör äldres levnadsförhållanden. Rådet är också en viktig plattform för äldre att väcka initiativ till förbättringar för Brommas äldre.

Äldrevänlig stad

Förvaltningen ska bidra till att Stockholm är en äldrevänlig stad. Äldreomsorgen i Bromma arbetar aktivt i enlighet med handlingsplanen för en äldrevänlig stad. Detta sker bland annat genom delaktighet genom nämndens pensionärsråd och social inkludering som erbjuds äldre vid förvaltningens öppna mötesplatser.

Handlingsplanen fokuserar på fem utvecklingsområden:

- delaktighet och inflytande
- samverkan och partnerskap
- social inkludering
- bostäder och stadsmiljö
- kommunikation och information

Agenda 2030

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:

2 Ingen hunger

3 Hälsa och välbefinnande

5 Jämställdhet

10 Minskad ojämlikhet

Förväntat resultat

Biståndshandläggningen är rättssäker, likställd och av hög kvalitet.

Andelen äldre som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs ökar.

Andelen äldre som är nöjda och trygga med äldreomsorgens olika insatser ökar.

De äldre upplever att måltidssituation är god.

Hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter färre antal personer under en 14-dagarsperiod jämfört med 2021.

De sociala mötesplatserna erbjuder aktiviteter som främjar gemenskap för att minska isolering och ensamhet, särskilt för de äldre som inte omfattas av biståndsbedömd verksamhet.

Nämnden bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel biståndsbeslut som i förvaltningsdomstol gått förvaltningen emot där analys har genomförts				100		100 %		2022
● Andel enheter inom vård- och omsorgsboende i egen regi som har en strukturerad egenkontroll av HSL-dokumentation				100 %		100 %		2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel enheter inom äldreomsorg i egen regi som har en strukturerad egenkontroll av SOL-dokumentation				100 %		100 %		2022
 Andel medarbetare inom hemtjänst i egen regi som genomfört webb utbildningen Demens ABC				100 %	80 %	80 %		2022
 Andel medarbetare på vård- och omsorgsboende i egen regi som genomfört webb utbildningen Demens ABC				100 %		80 %		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fortsätta arbetet med Matlyftet i syfte att motverka undernäring och ofrivillig ensamhet	2020-01-01	2022-12-31	
 Fortsätta utbilda medarbetare i kohortvård	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningens kvalitetsledningssystem i enlighet med SOSFS 2011:9 i ILS-webb ska färdigställas och implementeras på enhetsnivå.	2022-01-01	2022-12-31	
 Genomföra nudginginsatser inom äldreomsorgens verksamheter	2022-01-01	2022-12-31	
 Medarbetarnas kompetens inom demens, språk och geriatrik ska utvecklas.	2021-01-01	2022-12-31	
 Riskbedömningar för fall, nutrition och trycksår ska registreras i Senior Alert.	2020-01-01	2022-12-31	
 Samverka med vårdcentralerna kring uppsökande verksamhet av äldre som lever i ensamhet	2022-01-01	2022-12-31	
 Utveckla uppföljningsinstrument för uppföljning av egenkontrollers resultat för ändamålsenliga åtgärder	2022-01-01	2022-12-31	
 Varje avdelning ska genomföra en aktivitet inom det ANDT-förebyggande arbetet	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att alla fem verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålet bedöms

uppfyllas helt.

För **KF:s mål för verksamhetsområdet 2.1**, *Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas.

Förvaltningen arbetar för ett gott företagsklimat som gör att företag vill etablera sig i stadsdelsområdet. Arbetet fortgår inom ramen för näringslivspolicyn. Företagandet och företagsklimatet främjas bland annat genom en samverkan med företagarföreningen och polisen kring trygghetsfrågor.

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att verka för ett bra företagsklimat i en miljö som är trygg och säker för både kvinnor och män.

För **KF:s mål för verksamhetsområdet 2.2**, *Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas.

I Bromma ska människor oavsett funktionsförmåga bo i en bra välfungerande boendemiljö med närhet till förskolor, grönområden och service. Förvaltningen är en aktiv part i stadsutvecklingen och arbetar för ett hållbart stadsdelsområde. Fram till år 2025 projekteras 42 bostäder med särskild service. Samverkan sker med olika parter i planeringsprocessen för att säkerställa att förskolelokaler planeras in på platser där barnen kommer att bo.

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att arbeta för ett hållbart stadsdelsområde som både är jämställt och jämlikt.

För **KF:s mål för verksamhetsområdet 2.3**, *Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas.

För att minska förvaltningens klimatpåverkan sker allt fler transporter inom förvaltningens verksamheter med elcyklar, elbilar och kommunala färdmedel. Många möten fortsätter att genomföras digitalt vilket innebär ett minskat resande.

Gång- och cykelvägar inom stadsdelsområdet ska vara trafiksäkra, med god tillgänglighet och framkomlighet för alla trafikanter. Både plogning och sandning har sköts tillfredställande under vinterhalvåret.

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom effektiva transporter med minsta möjliga klimatutsläpp. Genom att gång- och cykelbanor är framkomliga och trafiksäkra verkar förvaltningen även för ökad jämställdhet och jämlikhet.

För **KF:s mål för verksamhetsområdet 2.4**, *Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas

Tillgången till kultur, idrott och tillgänglig utemiljö har stor betydelse för människors

livskvalitet oavsett ålder. Förskolebarnen får möjlighet till eget skapande, kulturuplevelser och förståelse för kultur genom undervisningen på förskolorna. Ungdomar i Bromma är generellt nöjda med tillgången till meningsfulla fritids- och idrottsaktiviteter samt tillgången till kulturaktiviteter. Äldre erbjuds både kultur och fysiska aktiviteter inom äldreomsorgens verksamheter.

För att möjliggöra för olika aktiviteter i parker och naturområden genomförs insatser för att utveckla och tillgängliggöra utemiljön.

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att människor i Bromma har tillgång till kultur, idrott och tillgänglig utemiljö. Det finns ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv med i det dagliga arbetet och vid beslut om olika åtgärder.

För KF:s mål för verksamhetsområdet 2.5, *Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö* gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas.

Förvaltningens verksamheter arbetar för en hållbar miljö genom att på olika sätt minska sin klimatpåverkan. Energibesparande åtgärder fortsätter genomföras och den biologiska mångfalden värnas genom en rad naturvårdande åtgärder.

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att människor i Bromma vistas i en hälsosam och hållbar miljö både inne och ute. I arbetet för att bidra till en hållbar stad med god livsmiljö finns ett jämlikhetsperspektiv och ett jämställdhetsperspektiv med i det dagliga arbetet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att årsmålen för de underliggande indikatorerna och nämndmålen prognostiseras att uppfyllas.

Ett gott företagsklimat

Företagandet och företagsklimatet i stadsdelsområdet främjas bland annat genom samverkan med företagarföreningen och polisen kring trygghetsfrågor. En trygghetsvandring med företagarföreningen, kommunpolisen samt tjänstemän från Stockholms stad har genomförts den 6 maj.

I arbetet med platssamverkan är det lokala näringslivet en viktig part. Inom ramen för platssamverkan på Brommaplan samverkar förvaltningen initialt med tre fastighetsägare. Därutöver förväntas att andra näringsidkare med verksamhet vid Brommaplan kommer att

vilja involveras. Arbetet med att starta upp samverkan med fastighetsägare och företag i Mariehäll inom ramen för platssamverkan har ännu inte inletts.

Stockholms näringslivspolicy 2020-2024

Arbetet fortgår inom ramen för näringslivspolicyn. En ny företagardialog kommer att genomföras i samverkan med Stockholm Business Region, SBR, under hösten. Förvaltningen har därutöver påbörjat en samverkan med fastighetsägare vid Brommaplan.

Utifrån den nuvarande bilden av företagsklimatet och företagsstrukturen, företagstyper och behov samt den planerade och pågående exploateringen bedöms det som viktigt att även fortsättningsvis fokusera arbetet på samverkan med företagarföreningen samt på det fortsatta trygghets- och säkerhetsarbetet.

Förvaltningen har fokus på följande aktiviteter inom ramen för näringslivspolicyn:

- Tillhandahålla en central funktion (del av heltid) för lokal näringslivsutveckling i avsikt att möta tillväxt och utvecklingsfrågor. Här samverkar förvaltningen med SBR.
- Stärka företagarperspektivet i stadens strategiska trygghetsarbete och säkerställa goda förutsättningar för företagande i hela staden. Här arbetar förvaltningen med trygghetsfrågor inom ramen för lokala BRÅ.
- Involvera det lokala näringslivet i platssamverkan. Detta arbete sker för närvarande vid Brommaplan och ska startas upp i Mariehäll.
- Säkerställa en god, ren och trygg stadsmiljö samt tydliggöra kontaktvägar avseende stadsmiljö. Här samverkar förvaltningen med trafikkontoret.

Övriga aktiviteter som förvaltningen genomför inom ramen för näringspolicyn:

- Informera om företagslotsen.
- Uppmana företagare att genom företagarföreningen lämna synpunkter och förslag samt inkomma med frågor till förvaltningen.
- Vägleda till andra instanser i frågor som förvaltningen inte ansvarar för.
- Genomföra dialogmöten om trygghet med företagarföreningen.
- Genomföra dialogmöten med lokala fastighetsägarföreningen.
- Närvara vid Bromma-Ulvsunda Företagarförenings styrelsemöten och medlemsmöten.

Agenda 2030

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att arbeta för att företag ska vilja etablera sig i Bromma.

Jämställdhet

Ett bra företagsklimat, trygghet och säkerhet för företagare berör och gynnar både kvinnor och män.

Nämndmål: 2.1.1 Bromma är en attraktiv plats att verka på som företagare

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen ska arbeta för ett gott företagsklimat som gör att företag vill etablera sig i stadsdelsområdet. Bostadsutvecklingen i Bromma kan medföra utmaningar för olika branschers utvecklings- och lokalbehov då tidigare företagslokaler rivs och mark exploateras till förmån för bostäder. Resultatet kan bli att medelstora och stora företag väljer att inte etablera sig i Bromma på grund av svårighet att finna anpassade lokaler eller mark för dessa.

Behovet av att tillskapa blandade stadsdelar framförs till exploaterings- och stadsbyggnadskontoret då nya exploateringsområden är under planering. I remissvar gällande detaljplaneärenden framhålls alltid att nämnden vill ha en blandning av bostäder och arbetsplatser eftersom stadsdelar som är befolkade hela dygnet skapar större trygghet.

Förvaltningen ska i samarbetet med företagarföreningen upprätthålla och gemensamt utveckla formen för en god samverkan. Samverkan ska också utvecklas med fler företagare i Bromma. I arbetet med platssamverkan är det lokala näringslivet en viktig part. Förvaltningen ska arbeta för ett stärkt företagarperspektiv i det strategiska trygghetsarbetet och verka för goda förutsättningar för företagandet i hela Bromma.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:
8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

Förväntat resultat

Företagare känner sig trygga i Bromma

Förvaltningen samverkar med fler företagare i Bromma jämfört med 2021

Nämnden bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal företag förvaltningen samverkat med i Mariehäll						5		2022
 Antal företag som förvaltningen har samverkat med på Brommaplan						5		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska fortsätta att samverka med Bromma-Ulvsunda företagarförening	2019-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska samverka med företagare i Bromma i de stadsdelsområden där platssamverkan sker	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska utveckla formerna för trygghetsvandringar med företagare i Bromma	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att det underliggande nämndmålet prognostiseras att uppfyllas.

SoL- och LSS-bostäder samt boende för äldre

Det genomförs regelbundna möten med exploateringskontoret för att säkerställa att Bromma får en tilldelning av SoL- och LSS-bostäder. Ansvar för planeringen har övergått till socialförvaltningen. Äldreförvaltningen ansvarar för planeringen av vård- och omsorgsboenden för äldre.

Inom stadsdelsområdet kommer det inte färdigställas några bostäder med särskild service för personer med funktionsnedsättning under 2022. I Familjebostäders planerade nyproduktion vid Gubbkärrsvägen/Semestervägen (Ordenskapitlet 10) i Nockebyhov, har förvaltningen föreslagit en gruppbostad med sex lägenheter. Tidigaste inflyttning kan ske under senare delen av 2024. Fram till år 2025 projekteras 42 bostäder med särskild service inom stadsdelsområdet.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att hitta mer långsiktiga boendelösningar för personer med psykiska funktionsnedsättningar som bor på HVB-hem under en längre tid.

Äldres behov av olika boendeformer presenteras i den årliga uppdateringen av äldreboendeplanen.

Äldre informeras på ett tidigt stadium om sitt eget ansvar för sin boendeplanering och om de boendelalternativ som finns.

Förskolor där barnen bor

Förvaltningen samverkar med olika parter i planeringsprocessen för att säkerställa att förskolelokaler planeras in på platser där barnen kommer att bo. Behovet av förskolor styrs genom prognostiserat behov av förskoleplatser genom inhämtad statistik avseende det aktuella stadsdelsområdets demografi. Genom att arbeta långsiktigt och noggrant analysera kommande behov i förhållande till befolkningsprognoser kan beslut tas i ett tidigt skede om att avsluta eller fullfölja projekt.

Enkelt avhjälpna hinder

Arbetet med att inventera tillgängligheten i förvaltningens lokaler fortsätter under sommaren. Inventeringen kommer att ske tillsammans med fem feriearbetande ungdomar med egen funktionsnedsättning. Rekrytering av handledare till ungdomarna pågår.

Aktiv part i stadsutveckling

Inom ramen för nya och kommande exploateringsprojekt i Bromma samverkar förvaltningen med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret samt fastighetsägare för att säkerställa förvaltningens behov av lokaler och olika former av bostäder. Konstruktiva dialogerna med stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret förs främst i programskedet vilket är tidigt i processen. Syftet med samverkan är bland annat förbättrad kvalitet i stadsbyggnadsprocessen, att utveckla hållbara parker och anläggningar samt en skötseffektiv drift. Förvaltningen är också remissinstans för planprogram, detaljplaner och bygghandlingar samt bygglov.

Agenda 2030

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att arbeta för ett hållbart stadsdelsområde.

Jämställdhet och jämlikhet

I arbetet för att Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov behöver både ett jämlikhetsperspektiv och ett jämställdhetsperspektiv finnas med i det dagliga arbetet och vid beslut om olika åtgärder. I förvaltningens remissvar över detaljplaner och vid samverkan kring kommande stadsutvecklingsprojekt samt i olika dialogforum påtalas behov av mötesplatser, trygghet och tillgänglighet, barnperspektiv samt äldreperspektiv. Arbetet med att åtgärda enkelt avhjälpna hinder fortgår inom förvaltningens verksamheter för att tillgängligheten ska förbättras. Förvaltningen arbetar aktivt för att öka tryggheten i stadsdelsområdet för att förebygga den otrygghet som många kvinnor och flickor upplever i det offentliga rummet.

För att kunna identifiera mönster kring könsskillnader och se över orsaker och behov av åtgärder genomförs jämställdhetsanalyser kvartalsvis vid inrapportering av ej verkställda beslut bland annat gällande insatsen bostad med särskild service. Det är fler män än kvinnor som söker och beviljas bostad med särskild service i Bromma, vilket även speglar resultatet för staden totalt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				5		0	Tas fram av nämnd	2022

Nämndmål: 2.2.1. I Bromma bor människor i en funktionell boendemiljö

 Uppfylls helt

Beskrivning

I Bromma ska människor oavsett funktionsförmåga bo i en bra och välfungerande boendemiljö med närhet till förskolor, grönområden och service.

Tillsammans med övriga stadsdelsnämnder inom region Västerort tar förvaltningen ta fram ett gemensamt förslag till boendeplan för SoL- och LSS-bostäder. Syftet med boendeplanen är bland annat att planera och tillgodose alla brukares behov och önskemål vad gäller bostäder med särskild service inom valfrihetssystemet, samt skapa variation i utbudet av bostäder. Planen utgör underlag till socialnämndens stadsövergripande boendeplanering. Inom äldreomsorgen genomförs också boendeplanering regionvis som utgör underlag till den stadsövergripande äldreboendeplanen som revideras årligen.

Under 2020-2021 färdigställdes tio bostäder med särskild service för personer med funktionsnedsättning. Fram till år 2025 projekteras 42 bostäder med särskild service.

Förskolelokaler planeras utifrån befolkningsprognoser för olika stadsdelar i Bromma med målet att förskolor ska finnas i nära anslutning till där barnen kommer att bo.

För att säkerställa att gruppboende, särskilda boenden för äldre och förskolelokaler samt parkmark planeras in i nya områdesplaner och detaljplaner, sker samverkan med olika parter i planeringsprocessen. För att lokala strategiska frågor ska kunna tas upp tidigt i planeringsstadiet ingår förvaltningen frekvent i olika samverkansformer med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, Micasa, SISAB, trafikkontoret, utbildningsförvaltningen, kulturförvaltningen och idrottsförvaltningen.

I förvaltningens yttranden över nya detaljplaneärenden påtalas alltid behovet av olika boendeformer och förskolelokaler samt vikten av kollektivtrafik och fungerande trafiklösningar. I yttranden påtalas också värdet av Brommas grönområden och att grönkompensation ska utgå där parkmark tas i anspråk vid exploateringar.

Brister i tillgänglighet i parkmiljö och i verksamhetslokaler som hindrar delaktighet ska identifieras och om möjligt åtgärdas. Enkelt avhjälpna hinder ska åtgärdas i både parkmiljö och lokaler. Tillgängligheten i förvaltningens lokaler fortsätter inventeras inom ramen för feriejobb.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:

11 Hållbara städer och samhällen

10 Minskad ojämlikhet

Förväntat resultat

Behovet av olika boendeformer för äldre, för personer med funktionsnedsättning och för personer inom socialpsykiatrins målgrupp tillgodoses.

Förskolor öppnas där barnen finns

Tillgängligheten i parker och verksamhetslokaler ökar

Nämnden bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal projekterade lägenheter med särskild service fram till och med 2025						42		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden är en aktiv part i Brommas stadsutveckling i dialog och samverkan med berörda förvaltningar och bolag	2019-01-01	2022-12-31	
 Tillgänglighetsinventering av förvaltningens lokaler ska fortsatt genomföras inom ramen för feriearbete	2021-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig att underliggande indikatorer och nämndmål prognostiseras att uppfyllas.

Minskat klimatutsläpp

Transporter ska vara effektiva med minsta möjliga klimatutsläpp. Kortare resor i tjänsten sker främst med cykel, därefter väljs kollektiva färdmedel. Resor med bil sker endast när de första alternativen inte är möjliga. Allt fler transporter inom förvaltningens verksamheter sker med elcykel, elmoped, elbil och kommunala färdmedel. Många möten fortsätter att genomföras digitalt vilket innebär ett minskat resande.

Gång- och cykelvägar

Gång- och cykelvägar inom stadsdelsområdet ska vara trafiksäkra, med god tillgänglighet och framkomlighet för alla trafikanter. Lågt antal klagomål under årets första månader gällande vinterväghållningen på Brommas gång- och cykelvägar på parkmark tyder på att både plogning och sandning har sköts tillfredsställande.

Utbyggnad av laddinfrastruktur

I direktiven i årets budget angavs att nämnder och bolagsstyrelser ska ta fram incitament och styrmedel som gör att all nyetablering i form av bostadsbyggande, kontor, köpcentra, nöjesetablissemang med mera planeras för och förses med laddinfrastruktur i tillräcklig utsträckning. I dagsläget kan förvaltningen enbart ses som en brukare av laddplatser och inte som anordnare. När behovet av en laddplats har aktualiserats har förvaltningen arbetat fram en lösning med berörd fastighetsägare.

Det ingår inte i stadsdelsförvaltningens åtaganden att bygga ut en laddinfrastruktur åt allmänheten. Därför är frågan om en utbyggnad av laddinfrastruktur mer aktuell i betydelsen av hur kommande riktlinjer kan komma att ge tydliga anvisningar för hur en stadsdelsförvaltning kan/ska agera när behovet av en eller flera laddplatser uppstår.

Agenda 2030

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom effektiva transporter med minsta möjliga klimatutsläpp.

Jämställdhet och jämlikhet

I arbetet för att bidra till att Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet behöver både ett jämställdhets- och ett jämlikhetsperspektiv finnas med vid beslut om insatser. Tillgänglighetsförbättringar görs kontinuerligt inom de områden som nämnden ansvarar för. Genom att gång- och cykelbanor på parkmark är framkomliga och trafiksäkra verkar förvaltningen för ökad jämställdhet och jämlikhet.

Nämndmål: 2.3.1 I Brommas verksamheter är transporterna effektiva och hållbara

 Uppfylls helt

Beskrivning

Inom förvaltningen ska transporter vara effektiva med minsta möjliga klimatutsläpp. Vid kortare resor i tjänsten används cykel eller kollektiva färdmedel. Resor med bil görs bara när det bedöms vara det mest resurseffektiva färd sättet.

Pandemin har lett till minskade transporter genom att många möten genomförs digitalt. Den digitala utvecklingen inom förvaltningens verksamheter kommer att påverka mötesformer även efter pandemin. Fler möten kommer fortsättningsvis vara digitala vilket innebär minskade växthusgasutsläpp.

Antalet bilar inom förvaltningen ska minska och andelen fossilfria bilar ska öka. När bilavtal går ut ska behovet av ny bil övervägas utifrån effektivitet och hållbarhet. Idag leasas förvaltningen miljöbilar, elbilar och laddhybrider. Vid ingång av nya bilavtal ska endast elbilar leasas. Laddstolpar behöver sättas upp på rätt platser i dialog med fastighetsägare.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:

7 Hållbar energi för alla

11 Hållbara städer och samhällen

Förväntat resultat

Minskat antal bilar

Ökad andel fossilfria bilar

Minskade växthusgasutsläpp

Nämnden bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel fossilfria bilar i förvaltningens bilpark						70 %		2022

Nämndmål: 2.3.2 Gång- och cykelbanor på parkmark är framkomliga och trafiksäkra

● Uppfylls helt

Beskrivning

Genom att gång- och cykelbanor på parkmark är framkomliga och trafiksäkra verkar förvaltningen för ökad jämställdhet, jämlikhet och minskad klimatpåverkan. Pandemin har lett till att allt fler brommabor transporterar sig med cykel och till fots. Framkomliga och trafiksäkra gång- och cykelbanor innebär också ökad tillgänglighet för äldre och personer med funktionsnedsättning.

Förvaltningens beredskap inför vinterns snöfall och halka är hög och det finns en tydlig målsättning. Vinterväghållningen på parkmark i Bromma ska ge hög trafiksäkerhet, god tillgänglighet och framkomlighet för alla trafikanter. Säkerheten för oskyddade trafikanter ska prioriteras. På belysta gång- och cykelbanor och parkvägar ska halkbekämpning ske i sådan omfattning att trafikanter obehindrat och utan risk för personskador kan färdas på ytorna. Halkbekämpning ska utföras vid halkrisk och alltid utföras i samband med snöröjning.

Punktsandning ska ske när fläckvis halka uppstått. Snöröjning ska utföras när snödjupet är tre centimeter. Moddplogning ska vid riklig förekomst av modd utföras så att ytan kan torka upp. Sandupptagningen ska vara avklarad senast 1 maj. Efter varje insats genomförs kontroller, vid brister i vinterväghållningen och i andra insatser påtalas det till entreprenören.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:

- 3 God hälsa och välbefinnande
- 5 Jämställdhet
- 10 Minskad ojämlikhet
- 11 Hållbara städer och samhällen

Förväntat resultat

Låg andel klagomål avseende medborgares upplevelse av framkomlighet och trafiksäkerhet på Brommas gång- och cykelvägar på parkmark.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig att årsmålen för fyra av fem underliggande indikatorer prognostiseras att uppnås helt och en delvis. Underliggande nämndmål bedöms också uppfyllas.

Kultur- och fritidsaktiviteter för barn och ungdomar

Ungdomar i Bromma är generellt nöjda med tillgången till meningsfulla fritids- och idrottsaktiviteter samt tillgången till kulturaktiviteter.

Sedan pandemirestriktionerna släpptes har verksamheten haft ett mycket högt tryck på fritidsgården Café U. Besökarnas upplevelse av bland annat trygghet följs upp tre gånger om året genom en enkät. Periodens uppföljning visar att känslan av trygghet och känslan av att bli sedd har sjunkit jämfört med föregående mätning. Detta antas ha en koppling till det ökade antalet besökare som innebär att besöksantalet har blivit fler per fritidsledare. Verksamheten kommer att arbeta vidare med åtgärder inom detta område. Andelen flickor i verksamheten har minskat något jämfört med samma period 2021.

Under perioden har fritidsverksamheten inlett ett samarbete med Mariehällsskolan. Fritidsledare besöker skolan en gång i veckan. Arbete pågår också med att utveckla samverkan mellan Musikhuset och Kulturskolan.

Verksamhet riktad mot unga som bor på boendet Kopparbacken är återupptagen. Men målgruppen är fortsatt svår att nå.

Varierande lovaktiviteter har genomförts under sport- och påsklov. Planeringen inför sommarens tvåveckors sportscamp pågår. I dagsläget är nio föreningar engagerade. Per vecka beräknas 100-120 barn och unga erbjudas plats.

I början av året hölls samtliga parklekar i Hässelby-Vällingby stängda för sanering av kreosot. Detta påverkade den verksamhet för barn och ungdomar med funktionsnedsättning som förvaltningen driver tillsammans med Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning i parkleken Stråket. Utmaningar för verksamheten har i övrigt varit att få till gemensamma arbetssätt för personal från de olika förvaltningarna, främst gällande balansen mellan målgruppen för den riktade verksamheten kontra den allmänna parkleksverksamheten som bedrivs på övrig tid. Under sommaren kommer verksamheten ha uppehåll, för att återöppna i början av september. Ett fokus framåt är att arbeta mer uppsökande i skolorna i syfte att bättre nå ut till målgruppen i båda stadsdelarna.

Kultur för barn i förskolan

Barnen får möjlighet till eget skapande, kulturupplevelser och förståelse för kultur genom undervisningen på förskolorna. Förskolorna breddar barnens kulturarv genom att överföra och

utveckla värden och traditioner, bland annat genom att fira olika högtider. Olika kulturer synliggörs i utbildningen.

Under pandemin fick inte barnen möta den professionella kulturen i samma utsträckning som tidigare. I år har förskoleområdena i högre grad börjat anlita professionella kulturutövare genom Kulan, som är stadens mötesplats för samverkan mellan förskolorna och kulturlivet.

Det projekt som påbörjades under 2020 med Kulturskolan Bromma i syfte att låta barnen dansa med en professionell dansare och öka rörelsen är nu inne på sista terminen. Projektet avslutas med att pedagogerna får danslektioner för vidare arbete med barnen. Under hösten inleds ett nytt samarbete med Kulturskolan men fokus rytmik och språkutveckling.

Förskolorna besöker regelbundet biblioteken. I ett område finns en väl upparbetad samverkan där personal från biblioteken besöker förskolorna i området och utvecklar läsmiljöerna och presenterar ny litteratur för barnen och pedagogerna. Biblioteken erbjuder också sagostunder och teateruppsättningar.

Arbetet med de nationella minoriteternas kultur uppmärksammas alltmer, men det upplevs som ett svårt uppdrag. Verksamheten är i behov av flera lärande exempel. Några förskolor har erbjudits film på olika minoritetsspråk och i ett område har specialpedagogen haft en föreläsning kring nationella minoriteters språk.

I ett förskoleområdes arbete kring flerspråkighet har ett visst fokus lagts på arbetet med nationella minoriteters kultur samt det viktiga kulturarv som dessa minoriteter bidragit med. Ett annat område kommer att lyfta nationella minoriteter i utbildningen om flerspråkighet som alla deras medarbetare går under året.

Kultur och idrott för vuxna personer med funktionsnedsättning

Det bedrivs ett aktivt kultur- och fritidsarbete inom Brommas grupp- och servicebostäder. Det erbjuds aktiviteter individuellt och i grupp inom respektive boende, och det erbjuds gemensamma aktiviteter för alla boende på grupp- och servicebostäder i egen regi. De gemensamma aktiviteterna skapar möjlighet för brukarna att träffa vänner utanför den egna grupp- eller servicebostaden. Även staden erbjuder ett rikt kultur- och fritidsutbud riktat till målgruppen.

Kultur och idrott för äldre

Vid den förebyggande verksamheten har olika aktiviteter, så som kulturella och fysiska aktiviteter, genomförts under perioden. Aktiviteterna har planerats utifrån rådande restriktioner. Många aktiviteter har kunnat genomföras utomhus med ett begränsat antal deltagare då restriktionerna krävde det. Huvudfokus har varit på fysiska aktiviteter och social samvaro, men även kulturella inslag har funnits i form av till exempel musikunderhållning, vilket har varit mycket uppskattat.

På vård- och omsorgsboende har regelbundna kulturella aktiviteter anordnats för de boende, till exempel musikunderhållning och boksamtal. Utevistelse har erbjudits utifrån boendes önskemål.

Utemiljö

Inom stadsdelområdet finns vackra promenadstråk, parker, badplatser, motionsspår och naturreservat som även nyttjas av människor som inte bor i Bromma.

För att möjliggöra för olika aktiviteter i parker och naturområden genomförs insatser för att utveckla och tillgängliggöra utemiljön.

- Under vintern har isbanor spolats, sjöar har plogats och skidspår har anlagts.
- Vid Björklunds hage pågår arbetet med att färdigställa en basketplan.
- Arbetet pågår med att försöka anlägga en led för Cykel Trail.
- Upprustning genomförs av lekparkerna Dragontorpet i Abrahamsberg, Skogsfrun i Smedslätten och Landstinget i Ulvsunda.
- Ett utegym anläggs i Blackeberg och ett utegym har färdigställts i Beckomberga.
- Möjligheten att anlägga en bana för discgolf undersöks.
- En solbrygga planeras att anläggas vid Ljunglöfska slottet till hösten.

Tillgängligheten i utemiljön förbättras löpande och är en naturlig del vid planering för investeringar på parkmarken. För att få in ytterligare perspektiv i arbetet tillvaratas funktionshinderrådets och pensionärsrådets synpunkter om tillgänglighet inför kommande större investeringar och planerade projekt i parkmiljöer.

För att öka tillgängligheten i Judarskogen genomförs ett antal åtgärder. För att göra det lättare att hitta i Judarskogen ska vägvisningsskyltar sättas upp. Tillgänglighetsanpassning av grillplats vid Lugnet samt inköp av tillgängliga bänkbord till reservatet kommer att genomföras. Mindre grusningsåtgärder för att jämna entrén från Gubbkärrsvägen till reservatet har genomförts. Ytterligare tillgänglighetsåtgärder har föreslagits att genomföras av exploateringskontoret som en grönkompensation för en ny busshållplats som tar yta från reservatet.

Arbete med att tillgodose tillgången till ytor för spontanidrott fortsätter bland annat genom aktiva dialoger med exploateringskontoret för att få tillgång till ytor som inte är parkmark. Dialogerna med brommabor som har inkommit med medborgarförslag fortsätter. Efterfrågan på anpassning av ytor för olika behov och ändamål är stor i Bromma.

Föreningsbidrag

Föreningsbidrag har beviljats till 14 ideella föreningar som bedriver verksamhet som kompletterar eller stödjer nämndens verksamheter inom årets prioriterade områden:

- Verksamheter som bidrar till ökad trygghet i närområdet
- Förebyggande och hälsofrämjande aktiviteter som motverkar social isolering
- Verksamheter för barn och ungdomar med funktionsnedsättning
- Verksamheter som stödjer nyanländas etablering i det svenska samhället
- Verksamheter som främjar de nationella minoritetsspråken och de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur i Sverige

Agenda 2030

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom

att människor i Bromma har tillgång till kultur, idrott och tillgänglig utemiljö.

Jämställdhet och jämlikhet

I arbetet för att Stockholm ska vara en modern kultur- och evenemangsstad med stark besöksnäring behöver både ett jämlikhetsperspektiv och ett jämställdhetsperspektiv finnas med i det dagliga arbetet och vid beslut om olika åtgärder.

Alla barn och ungdomar är välkomna i fritidens verksamhet utifrån principer om jämlikhet och jämställdhet. Fritidsverksamheten arbetar för att nå ut till barn och ungdomar med och utan funktionsnedsättning. De arbetar också medvetet för att deltagandet ska vara mer jämnt fördelat mellan könen.

I förskolans uppdrag ingår att överföra och utveckla ett kulturarv samt skapa ett intresse för olika kulturer och förståelse för värdet av att leva i ett samhälle präglad av mångfald samt intresse för det lokala kulturlivet. Förskolan bidrar till att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer.

Tidigare medborgarundersökning visar att kvinnorna känner sig mindre trygga än männen och kvinnorna är också mindre nöjda med utomhusbelysningen. För att öka tryggheten inom stadsdelsområdet genomförs trygghetsskapande åtgärder, bland annat i form av förstärkt belysning på olika platser.

Tillgänglighetsförbättringar i utemiljön görs löpande på parkmark och i naturreservat för att så många som möjligt, oavsett funktionsförmåga, ska kunna nyttja parker och grönområden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden				89		89 %	75 %	2022
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter				80 %		82 %	75 %	2022
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden				76 %		78 %	76 %	2022
Analys								
Prognosen bygger på föregående års utfall. Den återstart som sker inom kulturlivet efter att restriktionerna har släppts kan antas höja nöjdheten bland barn och unga gällande tillgången till kulturaktiviteter på fritiden.								
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv				72 %		75 %	65 %	2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna ska genomföra en översyn av stadens spontanidrottsytor med fokus på vad som kan tillföras platserna för att de ska bli mer attraktiva för flickor och kvinnor samt genomföra relevanta åtgärder	2022-01-01	2022-12-31	
  Idrottsnämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram förslag på pop-up idrottsytor i staden	2022-01-01	2022-12-31	
  Idrottsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en stadsövergripande strategi för ökad simkunnighet	2022-01-01	2022-06-30	
  Idrottsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra en riktad informationskampanj till prioriterade målgrupper om vikten av simkunnighet samt visa på det breda utbudet som finns att tillgå	2022-01-01	2022-12-31	
  Idrottsnämnden ska vid behov bistå stadsdelsnämnderna med att starta fritidsbibliotek i minst två stadsdelar	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningar för att införa ett gemensamt digitalt ansökningsystem för föreningsbidrag	2022-01-01	2022-12-31	
  Kulturnämnden och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen utreda hur parklekarnas verksamhet kan utvecklas	2022-01-01	2022-06-30	
  Kulturnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnder, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem och AB Svenska Bostäder ansvara för stadens deltagande i Wall Street Stockholm	2022-01-01	2022-06-30	

Nämndmål: 2.4.1 I Bromma har människor tillgång till kultur och idrott

 Uppfylls helt

Beskrivning

Tillgången till kultur, idrott och tillgänglig utemiljö har stor betydelse för människors livskvalitet. Genom att underlätta för sociala aktiviteter, utomhusvistelse och vardagsmotion ges brommaborna utökade möjligheter till spontan motion och rörelse i sin närmiljö. Vid planering av till exempel aktivitetsytor och motionsspår i stadsdelsområdet arbetar förvaltningen fram underlag inför beslut om åtgärder och investeringar. Underlaget kan bygga på demografi, dialoger med förvaltningens fritidsverksamhet, idrottsförvaltningen och föreningslivet samt inkomna synpunkter och önskemål från brommaborna.

Barn, ungdomar, vuxna och äldre i Bromma ska ha nära till kultur och eget skapande. Inom samtliga utförarverksamheter fortsätter arbetet för att öka möjligheten för brommabor, oavsett ålder, kön och funktionsförmåga, att uppleva och själva utöva olika former av kultur.

Genom förskolans utbildning ska barnen få möjlighet att uppleva, gestalta och kommunicera genom olika estetiska uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans. Barnen ska få möjlighet att använda olika material och tekniker, såväl digitala som andra. I förskolans uppdrag ingår att överföra och utveckla ett kulturarv samt skapa ett intresse för olika kulturer och förståelse för värdet av att leva i ett samhälle präglad av mångfald.

En hög andel unga i Bromma är aktiva i föreningslivet och nöjda med tillgången till meningsfulla fritids- och idrottsaktiviteter samt kulturaktiviteter. Andelen barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden är också mycket hög i Bromma. För att möjliggöra för ännu fler barn och unga att pröva på olika idrotter ska förvaltningen utreda möjligheten att starta ett sportotek där det går att låna olika typer av utrustning och sportartiklar. Ett sportotek skulle framförallt ge nyanlända barn och unga boende i Bromma ökad möjlighet att delta i idrottsaktiviteter på fritiden. Sportoteket kan också vända sig till barn och ungdomar i övriga Stockholm.

Fritidsverksamheten ska arbeta mot de barn och unga som inte nås av annan fritidsverksamhet. I samverkan med andra aktörer ska verksamhet och aktiviteter utvecklas så att nya kontaktytor skapas. Samverkan ska till exempel utvecklas med kulturförvaltningen för ett ökat kulturutbud inom fritidsverksamheten. Fritidsverksamheten ska fortsatt utveckla studiehjälp för ungdomar som har behov av det. Fritidsverksamheten ska vara anpassad efter ungas behov och levnadsmönster med särskilt fokus på de grupper som idag inte nås av annan fritidsverksamhet, inklusive barn och unga med funktionsnedsättning, nyanlända, flickor och hbtq-personer. Aktiviteter ska erbjudas inom ordinarie verksamhet och i samarbete med föreningslivet för unga nyanlända brommabor för att möjliggöra kontaktnät och inkludering i samhället.

Ett brett utbud av kulturella aktiviteter erbjuds på stadsdelens vård- och omsorgsboenden, aktivitetscentra och öppna mötesplatser. En stor del av kulturutbudet sker i samverkan med föreningsliv och civilsamhälle. Kultur och idrott inom äldreomsorgen tillhandahålls i syfte att minska social isolering och upplevelse av ensamhet.

Förvaltningen ska bidra till att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer. Detta sker inom förskolan och äldreomsorgen samt genom aktiviteter på medborgarkontoret. Förvaltningen behöver samverka med föreningar i detta arbete. Därför prioriteras verksamheter som främjar de nationella minoritetsspråken och de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur i Sverige vid beslut om föreningsbidrag.

Föreningsbidrag kan sökas av föreningar och ideella organisationer. Föreningens verksamhet ska komplettera eller stödja nämndens verksamhet inom följande prioriterade områden:

- Verksamheter som bidrar till ökad trygghet i närområdet
- Förebyggande och hälsofrämjande aktiviteter som motverkar social isolering
- Verksamhet för barn och ungdomar med funktionsnedsättning
- Verksamheter som stödjer nyanländas etablering i det svenska samhället
- Verksamheter som främjar de nationella minoritetsspråken och de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur i Sverige

Ideella föreningar och andra fristående aktörer i civilsamhället som får stöd av nämnden ska

aktivt arbeta för att motverka all form av diskriminering, mobbning, kränkande behandling och kriminell verksamhet. Föreningar med odemokratiska värderingar eller kopplingar till våldbejakande extremism beviljas inte föreningsbidrag.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:

3 God hälsa och välbefinnande

5 Jämställdhet

10 Minskad ojämlikhet

Förväntat resultat

Barn och ungdomar är nöjda med tillgången till meningsfulla fritids- och idrottsaktiviteter samt kulturaktiviteter.

Stärkt samverkan med föreningslivet.

Unga nyanlända brommbor inkluderas i samhället genom kultur-, fritids- och idrottsverksamhet.

Äldre i Bromma är nöjda med kulturutbudet på vård- och omsorgsboenden, aktivitetscentra och på öppna mötesplatser.

Nämnden bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska utreda möjligheten att starta ett sportotek	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningens parkverksamhet ska samverka med förskola och skola för att barn och elever ska uppleva Åkeshovs Arboretum	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningens parkverksamhet ska samverka med äldreomsorgens verksamheter för att de äldre i Bromma ska ges möjlighet att uppleva Åkeshovs Arboretum	2022-01-01	2022-12-31	
 Projekt med Kulturskolan Bromma ska genomföras där barnen får ta del av professionell kultur genom dans och rytmik	2022-01-01	2022-12-31	
 Samverka med kulturförvaltningen i uppdraget att utveckla fritidsverksamheten i stadsdelsområdet	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 2.4.2 Parker och grönområden i Bromma är välskötta, tillgängliga och välkomnade för besökare

 Uppfylls helt

Beskrivning

I Bromma finns vackra promenadstråk, parker, badplatser, motionsspår och naturreservat. Parker och naturområden är en stor tillgång för såväl brommabor som besökare. För att öka utemiljöns tillgänglighet och användbarhet för alla oavsett funktionsförmåga ska enkelt avhjälpna hinder åtgärdas och naturreservat ska tillgängliggöras för personer med nedsatt funktion. Vid nya anläggningar i utemiljön ska tillgängligheten beaktas från början. För att få in olika perspektiv i arbetet inför större investeringar och planerade projekt i parkmiljöer tillvaratas synpunkter från rådet för funktionshinderfrågor och pensionärsrådet. En tillgänglighetsinventering för Judarskogen genomfördes under 2021. Prioriterade åtgärder

kommer att genomföras under 2022.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:

- 3 God hälsa och välbefinnande
- 5 Jämställdhet
- 10 Minskad ojämlikhet
- 11 Hållbara städer och samhällen

Förväntat resultat

Ökad tillgänglighet i parker och grönområden

Nämnden bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel brommabor som anser att det finns goda möjligheter till aktiviteter i parker och naturområden						80		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Åtgärder för att öka tillgängligheten i Judarskogen ska genomföras under 2022	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig att årsmålen för fyra av sex underliggande indikatorer prognostiseras att uppnås helt, en delvis och årsmålet för en indikator prognostiseras att inte uppnås. Underliggande nämndmål bedöms uppfyllas.

Stockholms stads miljöprogram 2020-2023 och klimathandlingsplan 2020-2023

Genom att uppfylla aktiviteter och indikatorer som ingår i Brommas lokala miljö- och klimathandlingsplan bidrar nämnden till uppfyllelsen av Stockholms stads miljöprogram 2020-2023 och Klimathandlingsplan 2020-2023 för ett fossilfritt Stockholm 2040.

Handlingsplanen har utformats för att stimulera och stärka samverkan och påverkansarbetet samt kommunikationen med brommaborna.

Förvaltningens miljösamordnare har uppdaterat chefer och medarbetare om miljöprogrammet och klimathandlingsplanen. Engagemang och kunskap behöver öka för att miljö- och

klimatarbetet ska försätta framåt. Ett nätverk inom förvaltningen med alla enheter representerade kommer under våren att starta upp för att underlätta genomförandet av miljöprogram och klimathandlingsplan.

Genom information och regelbunden kommunikation involveras brommaborna i klimat- och miljöarbetet. På Brommas facebookside delas nyheter och information kopplat till förvaltningens klimat- och miljöarbete. Genom informationsskyltar och affischer utplacerade i stadsdelsområdet vid nya klimatsmarta projekt får brommabor och besökare mer information om projekten och hur det uppfyller stadens klimat- och miljömål.

En inventering av ineffektiv belysning har genomförts i 14 förskolor, med hjälp av studenter från yrkeshögskolan KYH. Genom inventeringen är förhoppningen att stadens bolag SISAB ska kunna prioritera utbyte av ineffektiv belysning samt få en bild av vilka åtgärder som kan behöva prioriteras framöver för att energieffektivisera.

Förvaltningen samverkar med andra stadsdelsförvaltningar för att ta fram nya strategier för hållbara inköp. Ett hållbarhetsperspektiv ska finnas i alla lokala upphandlingar och inköp. Frågor som behandlas i nätverket för upphandling avser bland annat hur förvaltningarna kan arbeta systematiskt för att ta hänsyn till stadens miljökrav.

Möbler och annat som inte längre behövs i verksamheterna annonseras ut på Stocket återbruk. Vid behov av nya möbler och andra inventarier används Stocket i första hand.

Miljöförvaltningens centrala samordning av stadens miljönätverk upphörde vid årsskiftet. Förvaltningen bedömer att detta försvårar samverkan för en enhetlig implementering av miljöprogrammet.

Ekologiska måltider

Verksamheterna eftersträvar att beställa mera ekologiska livsmedel, KRAV-produkter och nyckelhålmärkt mat. Under nästa år kommer ett kostberäkningsverktyg att införas, men redan nu har förskolans köksnätverk börjat diskutera beräkning av kostinnehåll, närproducerad mat och mat efter säsong.

Bedömningen är det är att det blir svårt att uppnå årsmålet på grund av den breda prisuppgång på livsmedel som skett och förväntas fortsätta under hela året. Högre livsmedelspriser innebär en stor utmaning för enheternas möjlighet att hålla budget. Detta kan innebära att dyrare alternativ såsom ekologiska livsmedel behöver väljas bort.

Matavfall och övrigt avfall

Inom förvaltningens verksamheter ska matavfallet minska och där det finns möjlighet ska matavfallet samlas in. Genom att minska mängden matsvinn och avfall samt genom att samla in matavfall påverkas miljön i en hållbar riktning. Andelen hämtställen som är anslutna till matavfallsinsamling utgör i nuläget 89 procent av alla fysiskt möjliga hämtställen.

Under året ska alla förskolor mäta matsvinnet vid minst två tillfällen för att uppmärksamma mängden slängd mat med målet att minska matsvinnet. Den första mätningen är genomförd. Nästa mätning ska genomföras i höst. Även verksamheter inom äldreomsorgen genomför mätningar av matsvinn som ett led i miljö- och klimatarbetet.

Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider

För att följa upp vilken effekt val av livsmedel har på klimatet ska förvaltningen redovisa klimatdata i form av CO₂e per kilo livsmedel. Detta görs med hjälp av systemet ”Hantera livs”. Utfallet för perioden ligger på 1,7 CO₂e per kilo livsmedel vilket är samma som föregående år. Utfallet visar på stora skillnader mellan olika enheter. Kunskapen om hur maten påverkar klimatet behöver spridas till förvaltningens alla verksamheter. Inom förskolans köksnätverk fortgår arbetet för att nå stadens strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat.

Byggvarubedömning – BVB

Genom att förvaltningen i sina upphandlingar har en kravspecifikation avseende användning av BVB förväntas entreprenörerna uppfylla kravet. Under 2022 kommer tre entreprenader att genomföras. Vid slutbesiktningarna säkerställs att arbetet har utförts enligt BVB eller jämförbara system och att dokumentation överlämnas till beställaren.

Köpt energi

Arbetet med att genomföra energibesparande åtgärder fortsätter. Åtgärder med befintliga belysningsanläggningar genomförs samtidigt som ny energismart belysning anläggs.

Biologisk mångfald

Åtgärder för att stärka den biologiska mångfalden fortsätter att genomföras. Bland annat lämnas högstubbar kvar i naturmarken, vissa gräsytor lämnas oklippta en stor del av säsongen, ris och ved lämnas i naturmarken som faunadepåer. Ett antal nya faunadepåer har skapats. Fröblandning för humlor har såtts in på cirka 300 kvadratmeter efter att en skolpaviljong har tagits bort. Planering av nya trädplanteringar pågår.

Förvaltningens parkverksamhet samverkar med olika förskolor i arbetet med den biologiska mångfalden genom att insektshotell placeras ut på förskolornas gårdar och genom att parkverksamheten delar med sig av sin kunskap om bin och andra pollinatörer.

Agenda 2030

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att människor i Bromma vistas i en hälsosam och hållbar miljö både inne och ute. Naturvårdande insatser genomförs löpande i parker och grönområden vilka bland annat bidrar till den biologiska mångfalden.

Jämställdhet och jämlikhet

I arbetet för att bidra till en hållbar stad med god livsmiljö behöver både ett jämlikhetsperspektiv och ett jämställdhetsperspektiv finnas med i det dagliga arbetet i alla verksamheter. För att öka tillgängligheten och tryggheten i Brommas parker och naturreservat genomförs löpande olika insatser för att brommabor och besökare, oavsett funktionsförmåga och kön, ska kunna nyttja dessa.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system				100 %		100 %	100 %	2022
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling						90 %	90 %	2022
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel				43,91		65 %	65 %	2022
Analys								
Bedömningen är det är att det blir svårt att uppnå årsmålet på grund av den breda prisuppgång på livsmedel som skett och förväntas fortsätta under hela året. Högre livsmedelspriser innebär en stor utmaning för enheternas möjlighet att hålla budget. Detta kan innebära att dyrare alternativ såsom ekologiska livsmedel behöver väljas bort.								
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider				1,7 kg CO2 per kg livsmedel		1,7 kg CO2	1,70 kg CO2 per kg livsmedel	2022
  Totalt köpt energi i stadens verksamheter						2,6 GWh	1945 GWh	2022
Analys								
prognosen bygger på 2021 års utfall som var 2,8 Gwh. Arbetet med att genomföra energibesparande åtgärder fortsätter inom förvaltningens verksamheter inom de områden som förvaltningen råder över. Samverkan kring energifrågor med fastighetsägare behöver fortsatt stärkas.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB beskriva och konkretisera samhällsviktig verksamhet vid skyfall	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med trafiknämnden och stadsdelsnämnder och i samråd med fastighetsnämnden och de fastighetsägande bolagen B Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, Micasa Fastigheter i	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Stockholm AB och SISAB genomföra kompletterande risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) för skyfall inom utpekade riskområden			
  Kommunstyrelsen ska tillsammans med trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur en indikator som mäter hur stor del av stadens växter som är pollinatörsvänliga, ska utformas	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB ska fortsätta att arbeta med handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2022-01-01	2022-12-31	
  Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med idrottsnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningar att spara vatten vid långvarig värme och torka	2022-01-01	2022-12-31	
  Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram ett stadsövergripande kommunikationskoncept för ökad matavfallsinsamling i stadens verksamheter i samarbete med stadsdelsnämnderna, Stockholms stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, utbildningsnämnden, socialnämnden och servicenämnden	2022-01-01	2022-12-31	
  Stockholm Vatten och Avfall AB ska samarbeta med stadsdelsnämnderna för att genomföra en informationskampanj med syfte att öka återvinning och avfallssortering	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 2.5.1. I Bromma har människor tillgång till parker och grönområden som klarar nya klimatförutsättningar och som bidrar till en biologisk mångfald

 Uppfylls helt

Beskrivning

Hållbara ekosystem och biologisk mångfald är grunden för en hållbar stad med en god livsmiljö. Biologisk mångfald innebär en hög variation både inom och mellan arter och ekosystem. För att uppnå en stor biologisk mångfald i Bromma genomförs en rad olika naturvårdande åtgärder som bland annat utgår från EU:s artskyddsförordning. Exempelvis upprättas skötselplaner för särskilt beaktansvärda områden, åtgärder sker vid groddammar, omklassning sker av grönytor till slätterängar och död ved lämnas kvar. Omklassning av ytor sker löpande där det behövs. Fler av förvaltningens verksamheter ska bli involverade i arbetet för att värna den biologiska mångfalden i stadsdelsområdet.

Att skapa möjligheter för stadsodlingar är en av flera åtgärder för att öka den biologiska mångfalden. Odlingarna skapar samtidigt ett ökat rekreativvärde för brommaborna.

Staden har tagit fram en övergripande handlingsplan för biologisk mångfald. Implementeringen av handlingsplanens strategier sker genom att miljöförvaltningen tar fram

åtgärdsprogram för biologisk mångfald i nära samverkan med berörda förvaltningar. I åtgärdsprogrammen ska strategierna omsättas i praktisk handling.

För att klara nya klimatförutsättningar bevakas bland annat att dagvattenhanteringen är hållbar vid olika nybyggnationer. En ytterligare åtgärd är återplantering av träd vilka bidrar till att kyla ner luften vid värmeböljor. Träd ger också skugga och binder koldioxid.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:

- 3 Hälsa och välbefinnande
- 6 Rent vatten och sanitet
- 13 Bekämpa klimatförändringar
- 15 Ekosystem och biologisk mångfald

Förväntat resultat

Den biologiska mångfalden är stor i stadsdelens parker och grönområden
 Fler ytor för blomsterängar inom stadsdelsområdet
 Förvaltningen bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal verksamheter/förskolor som parkverksamheten samverkar med i arbetet för biologisk mångfald						5		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra åtgärder för biologisk mångfald (t.ex. omklassa fler ytor för blomsterängar, låta fallna träd ligga kvar)	2020-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 2.5.2. I Bromma vistas människor i en hälsosam, klimatsmart och hållbar miljö

 Uppfylls helt

Beskrivning

För att bidra till en hälsosam och hållbar miljö ska verksamheterna minska sin klimatpåverkan. Medarbetarnas miljömedvetenhet ska öka genom dialog, information och aktiviteter. Stadens miljöprogram 2020-2023 kommer att vägleda i förvaltningens arbete för en hållbar utveckling.

Genom att sänka energianvändningen, minska användningen av plast- och engångsmaterial, minska mängden matsvinn och avfall samt genom att samla in matavfall där det är möjligt och

genom att öka andelen inköpta ekologiska livsmedel påverkas miljön i en hållbar riktning. Stadens strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat ska följas vid inköp av livsmedel och måltider.

Förskolans utbildning ska utmana och stimulera barnens kunskaper om natur, samhälle och teknik. För att barnen ska ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur de olika val som människor gör kan bidra till en hållbar utveckling, behöver utbildningen präglas av ett hållbart lärande och en positiv framtidstro. Förskolan ska erbjuda en hälsosam miljö fri från farliga kemikalier.

Förvaltningens verksamheter ska bidra till ett bättre resursutnyttjande genom återbruk av möbler och andra inventarier så långt det är möjligt. Möbler och annat som inte längre behövs i verksamheten ska annonseras ut på Stocket återbruk. Vid behov av exempelvis möbler, inventarier, fast inredning, byggmaterial och storköksutrustning ska i första hand Stocket återbruk användas.

Vid ny- och ombyggnationer ställs krav på klimatsmart byggande och energieffektiva lösningar. När egna upphandlingar av entreprenader görs framställs alltid en kravspecifikation avseende användningen av byggvarubedömning (BVB).

Förvaltningen kommer fortsätta arbetet med att genomföra energibesparande åtgärder inom förvaltningens olika verksamheter. Armaturer på parkmark byts succesivt ut till LED-belysning.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:

- 3 Hälsa och välbefinnande
- 7 Hållbar energi för alla
- 12 Hållbar konsumtion och produktion
- 13 Bekämpa klimatförändringar

Förväntat resultat

Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel ökar jämfört med föregående år
Matavfall och övrigt avfall ska sorteras och avfallsmängden ska minska jämfört med föregående år

Minskad energiförbrukning jämfört med föregående år

Alla bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system

Medarbetarnas miljömedvetenhet ökar vilket leder till en positiv klimatpåverkan

Återbruk av möbler och annat ökar

Nämnden bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla förskolor ska under 2022 mäta matsvinnet två gånger per termin. Mätningen sker under en tvåveckorsperiod	2021-01-01	2022-12-31	

▶	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶	God exempel från förskolans och äldreomsorgens köksnätverk ska delas	2022-01-01	2022-12-31	
▶	Insatser ska genomföras för att öka medvetenheten inom förvaltningen om vilka livsmedel som har en negativ klimatpåverkan	2021-01-01	2022-12-31	
▶	Samtliga verksamheter ska finna och genomföra klimaförbättrande åtgärder inom den egna verksamheten. I verksamheternas T2:or ska alla klimaförbättrande åtgärder som har genomförts och planeras redovisas. Utifrån redovisningarna utses årets klimatsmarta verksamhet i Bromma.	2020-01-01	2022-12-31	
▶	Stadens strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat ska fortsatt implementeras	2020-01-01	2022-12-31	

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att de två målen för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet bedöms att uppnås.

För **KF:s mål för verksamhetsområdet 3.1** *Stockholm har en budget i balans och långsiktig hållbara finanser*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas.

Nämndens budget förväntas för året uppgå till 1 660,0 mnkr med hänsyn till förväntade prestationsförändringar. Budgeten kan komma att förändras under året till följd av nya prestationsförändringar och budgetjusteringar. Nämnden prognostiserar i T1 ett positivt resultat med 11,3 mnkr efter fondförändringar för verksamhetsåret 2022.

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att ha rättvisande räkenskaper och genom att ett jämställdhetsperspektiv finns med i både beslut och genomförande.

För **KF:s mål för verksamhetsområdet 3.2** *Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas.

Förvaltningens medarbetare är nyckeln till god kvalitet och en effektiv verksamhet inom alla verksamhetsområden. Genom den årliga medarbetarenkäten får förvaltningen underlag att arbeta vidare med för att utveckla verksamheten. Årets enkät visar ett något lägre resultat för AMI jämfört med föregående år. Under året kommer det vara ett fortsatt fokus på ledarskapet, bland annat genom implementeringen av stadens nya chefsprofil. Kvalitets- och innovationsarbetet är också i fokus. Implementeringen av det nya kvalitetsprogrammet fortgår.

Kompetensförsörjningen är en fortsatt utmaning. Samverkan med högskolor och andra

lärosäten fortsätter. Mottagandet av studenter är en betydelsefull rekryteringsgrund.

För att säkerställa en god arbetsmiljö som främjar hälsa och förebygger sjukfrånvaro arbetar verksamheterna systematiskt med arbetsmiljöarbetet utifrån varje verksamhets särskilda behov. Inom delar av organisationen har arbetsmiljön påverkats negativt av pandemin. Bland annat genom den höga sjukfrånvaron och avsaknaden av det nära ledarskapet.

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att integrera jämställdhetsarbetet i det ordinarie arbetet med målet att vara en attraktiv arbetsgivare där chefer och medarbetare använder resurser innovativt, effektivt och jämställt.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att årsmålen för fyra av fyra indikatorer bedöms uppfyllas.

Budget i balans

Nämnden prognostiserar ett överskott med 11,3 miljoner kronor för verksamhetsåret 2022. Det prognostiserade resultatet inkluderar budgetjusteringar, prestationsförändringar och resultatenheternas fonddispositioner. Nämndmålet uppfylls genom att nämndens totala kostnader ryms inom budget.

Agenda 2030

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att ha rättvisande räkenskaper.

Jämställdhet

I arbetet med en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser behöver ett jämställdhetsperspektiv finnas med i både beslut och genomförande. För att följa vart resurserna går och vilken effekt de får för brommaborna är resultatet för flertalet indikatorer könsuppdelade. Den könsuppdelade statistiken har möjliggjort analyser av hur resurserna har använts och dess effekter. Olikheter mellan könen uppmärksammas och analyser av resultaten genomförs för att utröna om skillnaderna är relevanta eller om åtgärder behöver genomföras för en jämnare resursfördelning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	99,3 %			98,2 %		100 %	100 %	Tertial 1 2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	99,8 %			97,3 %		100 %	100 %	Tertial 1 2022
  Nämndens prognossäkerhet T2				-1 %		+/-1 %	+/- 1 %	2022

Nämndmål: 3.1.1 Brommas verksamheter har en budget i balans

 Uppfylls helt

Beskrivning

Driftbudgeten för Brommas stadsdelsnämnd är 1 655,5 miljoner kronor. Investeringsbudgeten är 23,9 miljoner kronor. Utgångspunkten för fördelningen av budgeten har varit att följa kommunfullmäktiges tre inriktningsmål och att utifrån givna budgetramar uppnå högsta möjliga kvalitet i verksamheten.

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget samtidigt som måluppfyllelsen ska vara hög. Detta är en förutsättning för ekonomisk hållbarhet och en nämndbudget i balans samt för att KF:s inriktningsmål ska uppfyllas. Genom att använda tilldelade medel på ett resurseffektivt sätt säkerställs att en hög servicenivå till brukarna uppnås. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter. Vid prognostiserade underskott ska handlingsplaner upprättas och följas. Åtgärderna i handlingsplanerna stäms av månatligen i samband med budgetuppföljningen.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:
Delmål 16.5 Bekämpa korruption och mutor

Förväntat resultat

Brommas enheter har en budget i balans, rättvisande räkenskaper, hög budgetföljsamhet och hög prognossäkerhet samt en hög måluppfyllnad.

Nämnden bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Prognostiserar en budget i balans	Ja			Ja	Ja	Ja		Apr 2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningens samtliga verksamheter ska arbeta för att stävja fusk, oegentligheter och organiserad brottslighet genom att identifiera risker i den egna verksamheten.	2021-01-01	2022-12-31	
 Vid befarat underskott upprättas en handlingsplan	2019-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att årsmålen för sex av nio underliggande indikatorer prognostiseras att uppnås helt och årsmålen för tre indikatorer uppnås delvis. Underliggande nämndmål bedöms att uppfyllas.

AMI

Det är viktigt för förvaltningen att vara en bra arbetsgivare med bra arbetsplatser där medarbetare trivs och utvecklas. Genom den årliga medarbetarenkäten får förvaltningen ett underlag att arbeta vidare med för att utveckla verksamheten. I enkäten finns nio frågor som tillsammans bildar ett totalindex för AMI, samt tre delindex; Motivation, Ledarskap och Styrning. I årets medarbetarenkät har Brommas resultat sjunkit från 80 till 79 jämfört med 2021. Resultatet uppdelat på kön visar att männens resultat har försämrats inom alla tre delindex och för kvinnorna är det en minskning för delindex ledarskap. En djupare analys av resultatet kommer att genomföras, dels förvaltningsövergripande dels inom respektive enhet.

Ett stort fokus behöver fortsatt läggas på ledarskapet för att skapa förutsättningar för att ytterligare höja motivation och engagemang hos medarbetarna.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning en fortsatt stor utmaning. Förvaltningens samverkan med högskolor och andra lärosäten är av stor vikt. Mottagandet av studenter utgör en betydelsefull rekryteringsgrund.

Arbetet med att implementera den nya chefsprofilen fortsätter 2022 jämsides med implementering av stadens nya kvalitetsprogram. Ledarskapet ska vara präglad av kommunikation, tillit och mod för ett aktivt förändringsarbete. Under 2022 omsätter cheferna den kunskap som erhållits genom utbildningen i förändringsledning som genomfördes under 2021 med koppling till både chefsprofil och kvalitetsprogram. I förvaltningens basutbildning för nya chefer har ett block lagts till som handlar om att vara chef och ledare.

Fördjupningsutbildningar om bland annat rekrytering planeras genomföras till hösten. Planering pågår också för att stärka arbetet med personalekonomi med målsättningen att under året integrera personalekonomi i utbildningar, vägledningar och verktyg.

Arbetet med genomförandet av handlingsplanen för socialsekreterare och

biståndshandläggares arbetssituation och handlingsplanen för barnskötare och förskollärares arbetssituation fortgår.

Personalomsättningen ökade under 2021 jämfört med 2020. Det är även svårt att rekrytera personal med rätt kompetens inom vissa personalkategorier. Högst personalomsättning var det bland sjuksköterskor vilket bedömdes vara en konsekvens av pandemin. För att vända denna utveckling ses bemanningen av sjuksköterskor över. Även bland biträdande enhetschefer har personalomsättningen varit hög. Arbetet fortsätter med att identifiera orsaker till personalomsättningen. För att få fördjupade kunskaper om avgångsvägar ska arbete med avgångsenkäter utvecklas.

Kvalitets- och Innovationsarbete

Förhållningssätten i stadens nya kvalitetsprogram; stockholmarnas fokus, helhetssyn, hållbarhet, handlingsutrymme, lärande och öppenhet ska genomsyra allt arbete i organisationen. I arbete med att implementera det nya kvalitetsprogrammet har bland annat en workshop med förvaltningens chefer genomförts där förhållningssättet "Stockholmarnas fokus" var temat. Den pågående implementeringen av chefsprofilen med ledarskapsmodellen "Full Range Leadership Model" skapar förståelse för hur ledarskapet påverkar kvalitets- och innovationsarbetet. Under året ska varje avdelning starta ett medarbetardrivet förändrings-/innovationsprojekt tillsammans med annan avdelning – ett projekt med fokus på förbättringar för brommaborna.

Som ett led i kvalitetsarbetet uppmuntras verksamheterna att delta i stadens kvalitetsutmärkelse. I år planerar en verksamhet inom förvaltningen att delta. Deltagandet är ett sätt att få hjälp att utveckla sin verksamhet för att bli ännu bättre. Deltagandet skapar också engagemang bland medarbetarna.

I kvalitets- och innovationsarbetet är samarbetet med högskolor och universitet av stor vikt. I arbetet med att utveckla Brommaplans attraktivitet är tre studenter från Stockholms universitet anlitade. Projektet startade i januari och pågår till augusti. De arbetar bland annat med sommaraktiviteter på Brommaplan som ska genomföras tillsammans med sommarlovsjobbande ungdomar.

Digital teknik används alltmer inom förskolans, äldreomsorgens och socialtjänstens verksamheter i arbetet med barn och brukare samt i den interna och externa kommunikationen. Den digitala kompetensen ska stärkas inom förvaltningen. Under februari-mars genomfördes en enkät som gick ut till alla medarbetare för att mäta den digitala mognaden inom förvaltningens verksamheter. Syftet med enkäten är att identifiera gemensamma och avdelningsspecifika utvecklingsområden och kompetensbehov samt hitta möjligheter till kollegialt erfarenhetsutbyte. Analys av resultatet pågår.

Marknadsdialog och systematisk uppföljning av avtal

I alla upphandlingar som påbörjats eller avslutats under året med ett kontraktsvärde över två miljoner kronor genomförs marknadsdialoger. Under tertiäl 1 har en marknadsdialog genomförts.

Det totala antalet upphandlade avtal med ett kontraktsvärde över två miljoner kronor beräknas

till tre stycken under 2022, två av dessa avtal är samordnade med andra stadsdelar och ett är ett lokalt avtal. Prognosen för helåret är att en plan för systematisk uppföljning tas fram vid samtliga av dessa upphandlingar.

Externa konsulter

Andel personalkostnader för externa konsulter inom socialtjänstens samtliga myndighetsutövande verksamheter under tertial 1 var 4,14 procent av den totala personalkostnaden för myndighetsutövning. Prognosen för hela året är 3,6 procent. Anledningen till att målet på 3 procent överskrids är svårigheter att rekrytera biståndsbedömare till äldreomsorgen under årets första del.

Index Bra arbetsgivare

Index Bra arbetsgivare består av tre delindex; Jämställdhet, Attraktiv arbetsgivare och Rekommendera arbetsplats. Föregående år var förvaltningens index 74, vilket var 3 indexpunkter lägre jämfört med året innan. Delindex Jämställdhet minskade med 3 indexpunkter, från 72 till 69. I detta delindex finns skillnaden mellan män och kvinnor beträffande heltid, långtidssjukfrånvaro och karriärmöjligheter/chefskap. Delindex Jämställdhet påverkas stort av mindre förändringar, såsom att en manlig chef slutar och ersätts av en kvinna. Förra årets mätning visade att kvinnor hade en högre andel heltid, män lägre långtidssjukfrånvaro och kvinnor hade större möjlighet till chefskap. Förvaltningen behöver framförallt rekrytera fler män till chefsposter för att få ett högre resultat på delindex Jämställdhet. Årets resultat för index Bra arbetsgivare kommer att redovisas i tertialrapport 2.

God och hälsosam arbetsmiljö - Systematiskt arbetsmiljöarbete

Förvaltningen fortsätter utveckla och förbättra sitt förebyggande och hälsofrämjande arbetsmiljöarbete för att verka för ett långt och hållbart arbetsliv. För att säkerställa en god arbetsmiljö som främjar hälsa och förebygger sjukfrånvaro arbetar verksamheterna systematiskt med arbetsmiljöarbetet utifrån varje verksamhets särskilda behov. Inom delar av organisationen har arbetsmiljön påverkats negativt av pandemin. Bland annat genom den höga sjukfrånvaron och avsaknaden av det nära ledarskapet.

För att utveckla samverkan och APT har en ny lokal samverkansöverenskommelse mellan arbetsgivaren och de fackliga organisationerna upprättats. En plan för partsgemensam implementering av överenskommelsen har tagits fram.

Den partsgemensamma utbildningen i systematiskt arbetsmiljöarbete, via SuntArbetsliv, för chefer och skyddsombud, var planerad att genomföras under våren med start i februari. Denna utbildning har flyttas fram till hösten för att istället prioritera implementeringen av den nya samverkansöverenskommelsen. Under januari genomfördes två utbildningsdagar (halvdagar) kring föreskriften organisatorisk - och social arbetsmiljö (OSA). Totalt deltog 27 chefer i utbildningen.

Det finns ett uppdämt behov av stöd till cheferna i individärenden. Det handlar både om rehabilitering och andra medarbetarärenden. Antalet sjukskrivna har ökat och chefer har inte hunnit med rehabilitering i önskad utsträckning på grund av pandemin. För att stärka stödet har en extra resurs i form av en HR-konsult med fokus på arbetslivsinriktad rehabilitering

anställts under ett år.

Sjukfrånvaro

I början av året var sjukfrånvaron fortsatt hög framförallt inom förskolan och äldreomsorgens- och socialtjänstens utförarverksamheter. Succesivt har läget stabiliserats och det ordinarie arbetet med tidiga insatser, regelbundna uppföljningar och hälsofrämjande arbete har återupptagits.

Statistiken visar på en sjunkande sjukfrånvaro. Det rullande tolv månads genomsnittet för sjukfrånvaron per januari var 10,36 procent, per februari 10,31 procent och per mars 10,1 procent.

Agenda 2030

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att vara en attraktiv arbetsgivare där chefer och medarbetare använder resurser innovativt, effektivt och jämställt.

Jämställdhet

Förvaltningens samtliga verksamheter strävar efter att integrera jämställdhetsarbetet i det ordinarie arbetet. Alla tjänsteutlåtanden som upprättats innehåller en jämställdhetsanalys där det varit relevant. Jämställdhetsanalyser i tjänsteutlåtanden är en del i arbetet med att integrera jämställdhetsarbetet i den ordinarie verksamheten vilket bidrar till att införliva ett jämställdhetsperspektiv i beredningen av beslutsunderlag.

Arbetet med att implementera aktiva åtgärder utifrån Diskrimineringslagen pågår.

Kvinnors sjukfrånvaro är högre än mäns både i Bromma och i övriga samhället. Orsakerna till denna skillnad är svår att analysera då sjukfrånvaro kan bero på många olika faktorer, både kända och okända.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeinde x	79	78	80	80		82	83	2022
Analys Delindex för ledarskap och motivation har sjunkit jämfört med föregående år. Motivationen hos de yngre medarbetarna 18-24 år har dock ökat jämfört med 2021. Det är åldersgruppen från 45 år som upplever en sämre motivation i arbetet. Resultatet uppdelat på kön visar att männens resultat har försämrats inom alla tre delindex och för kvinnorna är det en minskning för delindex ledarskap. En djupare analys av resultatet kommer att genomföras, dels förvaltningsövergripande dels inom respektive enhet. Staden totalt har AMI 80 som är detsamma som föregående år. Jämfört med övriga stadsdelsnämnder ligger resultatet för Bromma bland de lägre.								
  Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	4,14 %			4,3 %	3,6 %	3 %	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2022
Analys Prognosen för hela året är 3,6 procent. Anledningen till att målet på 3 procent överskrids är svårigheter att rekrytera								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
biståndsbedömare till äldreomsorgen under årets första del.								
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %			100 %		100 %	93 %	2022
  Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts				100 %		85 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2022
  Index Bra arbetsgivare				74		82	84	2022
Analys								
Prognosen bygger på resultatet från föregående års mätning. Årets utfall presenteras i T2:an. Det är en fortsatt utmaning att rekrytera fler män till till chefspositioner. Andelen kvinnor som var chefer 2021 var högre än andelen kvinnor som var anställda vilket ger ett lågt delindex för jämställdhet vilket påverkade utfallet för indikatorn.								
   Sjukfrånvaro	10,1 %	6,5 %	10,8 %	10,1 %	9,5 %	9,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 1 2022
   Sjukfrånvaro dag 1-14	3,73 %	3,33 %	3,81 %	3,4 %	3,2 %	3,2 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 1 2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska medverka i kommunstyrelsens och servicenämndens pilotprojekt för effektiva arbetsätt vid webbpublicering på hemsidor i syfte att säkerställa kvalitet och efterlevnad av lagkrav gällande tillgänglighet och personuppgifter samt effektivisera stadens kommunikationsarbete	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en inventering av kompetensutvecklingsbehov i öppna förskolan	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna analysera stadsdelsnämndernas kompetensutvecklingsbehov och samordna kompetensutvecklingen för personal i förskolan	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 3.2.1. Bromma är en attraktiv arbetsgivare där chefer och medarbetare använder resurser innovativt, effektivt och jämställt till största nytta för brommaborna

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningens medarbetare är nyckeln till god kvalitet inom alla verksamhetsområden. Förvaltningen ska stödja ett hållbart arbetsliv och medarbetarnas kompetens ska tillvaratas

genom en lärande kultur i ett öppet klimat präglat av tillit. Förvaltningens chefer ska stödja medarbetare att aktivt arbeta för att utveckla och omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar som kommer brommaborna till del. Alla medarbetare ska känna till de mål och resultat som ska nås. Detta kräver en hög grad av delaktighet, engagemang och eget aktivt ansvarstagande av samtliga medarbetare. Engagemang och aktivt medskapande leder till en resurseffektivare och positivare förvaltning.

Nya medarbetare ska få en bra introduktion som leder till att de känner sig välkomna och snabbt kommer in i arbetet. Introduktionen sker på tre nivåer; stadsövergripande, förvaltningsövergripande och verksamhets-specifikt.

Allt arbete ska ta avstamp i vetenskap och beprövad erfarenhet. Samarbetet med högskolor och universitet i regionen är av stor vikt. Kopplingen mellan verksamhet, praktik, utbildning och forskning kvalitetsutvecklar verksamheterna och ökar intresset för att arbeta inom samtliga verksamhetsområden.

Förvaltningen fortsätter utveckla och förbättra sitt förebyggande och hälsofrämjande arbetsmiljöarbete för att verka för ett långt och hållbart arbetsliv. Arbetsmiljön ska vara god och hälsosam. I förvaltningen råder nolltolerans mot diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier. Arbetet med att förebygga otillåten påverkan och hot, våld och trakasserier mot anställda sker inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Medarbetare som utsätts för hot, våld och trakasserier ska få det stöd som behövs. Det systematiska arbetsmiljöarbetet utvecklas ständigt med fokus på organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA). Stadsdelen fortsätter sin satsning på en partsgemensam arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud via SuntArbetsliv.

För att öka hälsan hos medarbetare arbetar förvaltningens chefer aktivt med rehabilitering och förebyggande åtgärder. Förvaltningen arbetar med aktiva insatser vid korttidsfrånvaro för att förhindra att fler hamnar i långtidssjukskrivningar.

Genomförandet av förskolans- respektive socialtjänstens handlingsplaner för att förbättra arbetssituationen för barnskötare och förskollärare, och biståndshandläggare och socialsekreterare fortsätter. För att stärka kompetensen inom förvaltningens verksamheter uppmuntras medarbetare att genomföra utbildningar som anordnas av både staden och förvaltningen.

Chefer ska leda i enlighet med stadens chefsprofil som ska implementeras under 2022. Ledarskapet ska vara präglat av kommunikation, tillit och mod för ett aktivt förändringsarbete i en öppen och tillåtande kultur samtidigt som utmanande situationer ska kunna hanteras. Medarbetare ska uppmuntras att testa nya arbetssätt i samverkan med andra verksamheter inom förvaltningen. Chefer ska omsätta den kompetens som getts i den förvaltningsövergripande utbildningen i förändringsledning.

Förvaltningen arbetar med kompetensbaserad rekrytering och säkerställer att chefer har god

kunskap genom rekryteringsprocessen, genom att erbjud utbildning. Utbildningen är även öppen för erfarna chefer som behöver uppdatera sina kunskaper.

För att klara välfärdens rekryteringsutmaningar behöver medarbetare kunna erbjudas heltidsarbete som norm. Samtliga avdelningar har en långsiktig planering för att behålla, utveckla samt attrahera och rekrytera medarbetare med rätt kompetens för både nutid och framtid. En sammanhållen lönebildning är central för att undvika löneglidning, uppnå tydlighet och stabilitet samt för att stärka förmågan att behålla, attrahera, rekrytera och utveckla önskvärd kompetens.

Digital teknik används alltmer inom förskolans, äldreomsorgens och socialtjänstens verksamheter i arbetet med barn och brukare samt i den interna och externa kommunikationen. Den digitala kompetensen ska stärkas inom förvaltningens verksamheter. En kartläggning av den digitala kompetensen inom förvaltningen ska genomföras för att identifiera behovet av olika kompetenshöjande insatser.

Förvaltningens verksamheter arbetar för att öka jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar. Jämställdhetsarbetet ska integreras i den ordinarie verksamheten. Så långt det är möjligt är förvaltningens statistik könsuppdelad för att könsskillnader ska synliggöras och analyseras. Alla tjänsteutlåtanden där det är relevant innehåller en jämställdhetsanalys vilket bidrar till att införliva ett jämställdhetsperspektiv i beredningen av beslutsunderlag.

Förhållningssätten i stadens nya kvalitetsprogram; stockholmarnas fokus, helhetssyn, hållbarhet, handlingsutrymme, lärande och öppenhet ska genomsyra allt arbete i organisationen. Chefer och medarbetare ska uppmuntras till innovation och att arbeta systematiskt med att sprida och ta till sig goda exempel på effektiva arbetssätt som bidrar till att lösa nuvarande och framtida utmaningar på ett hållbart sätt - ekonomiskt, socialt och miljömässigt. Som ett led i kvalitetsarbetet uppmuntras fler verksamheter att delta i stadens kvalitetsutmärkelse.

Förvaltningen ser kontinuerligt över organisation, arbetsformer och lokalanvändandet för att ha en effektiv verksamhet. Under året ska till exempel ett nytt schema- och bemanningssystem införas inom alla utförarverksamheter och förvaltningens anhörigstöd ska ses över och utvecklas. Digitala möten och webbutbildningar ska underlättas och uppmuntras. Förvaltningen ska vara restriktiv i användandet av konsulttjänster. Konsulter ska endast användas när det är det mest kostnadseffektiva alternativet. Förvaltningen ska ha en samordnad, kostnadseffektiv och ändamålsenlig lokalanvändning för att kunna lösgöra lokaler för annan användning eller avveckling. Lokalfrågan följs fortlöpande upp.

För att bedriva en kostnadseffektiv personlig assistans i egen regi med fortsatt hög kvalitet behöver verksamheten vara betydligt större än den är idag. Detta gäller även för personlig assistans i flera stadsdelsförvaltningar. Bromma stadsdelsförvaltning har därför fått i uppdrag att undersöka möjligheten att driva en gemensam personlig assistans för Kungsholmen, Norrmalm, Östermalm, Södermalm, Hässelby-Vällingby och Bromma.

Nämndens pensionärsråd efterfrågar tillgängliga möteslokaler för frivilligorganisationer och andra föreningar. Förvaltningen ska se över möjligheten att tillgängliggöra lokaler dagtid. Dels möjligheten i egna lokaler, dels möjligheten i lokaler som andra förvaltningar råder över. Arbetet ska göras tillsammans med berörda förvaltningar.

Förvaltningen har upprättat en plan för den systematiska uppföljningen av upphandlade avtal. Den systematiska uppföljningen säkerställer att resurser används effektivt. Vid upphandlingar genomförs någon form av marknadsdialog. Marknadsdialogen ska vara en del av behovs- och marknadsanalysen och möjliggöra insamlandet av information inför den kommande upphandlingen.

För att alla medarbetare i sitt dagliga arbete ska bidra till ett säkert Stockholm behövs kunskap om informationssäkerhet, det vill säga kunskap om hur den information som hanteras i det dagliga arbetet ska skyddas. Förvaltningen ska säkerställa att all hantering av personuppgifter och annan information sker i enlighet med lagstiftning och riktlinjer.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:

- 3 Hälsa och välbefinnande
- 5 Jämställdhet
- 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- 10 Minskad ojämlikhet
- 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Förväntat resultat

Ökat AMI jämfört med föregående år.
Medarbetare upplever att arbetet känns meningsfullt.
Medarbetare är insatta i arbetsplatsens mål.
Ökat index Bra arbetsgivare jämfört med föregående år.
Alla upphandlade avtal följs upp systematiskt.
Minskad kostnad för konsulter jämfört med föregående år.
Verksamheterna har en god och hälsosam arbetsmiljö som är fri från diskriminering.
Minskad sjukfrånvaro jämfört med tidigare år.
Medarbetare med ofrivilligt deltidsarbete minskar.
Minskad löneglidning.
Samverkan inom förvaltningen är stor.
Chefer inom alla verksamhetsområden upplever att förutsättningarna för ett modernt och hållbart ledarskap är bra.
Ett flertal förändringsprojekt genomförs i samverkan mellan avdelningarna
Nämnden bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel medarbetare som upplever att arbetet känns meningsfullt	87					86		2022
 Andel medarbetare som är insatta i arbetsplatsens mål	88					88		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Arbetet med handlingsplanen för socialsekreterares och biståndshandläggares arbetsituation och handlingsplanen för barnskötare och förskollärares arbetsituation ska fortsätta.	2020-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska arbeta tillsammans med andra förvaltningar i staden för att tillgängliggöra lokaler dagtid för frivilligorganisationer	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska genomföra en översyn av nämndens informationsklassning enligt kraven i riktlinjer för informationsssäkerhet	2021-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska genomföra en översyn av nämndens registerförteckningar enligt krav i dataskyddsförordningen	2021-01-01	2022-12-31	
 Kompetenshöjande åtgärder ska genomföras för att öka användningen av digitala verktyg inom förvaltningens verksamheter.	2022-01-01	2022-12-31	
 Stadens nya chefsprofil ska implementeras 2022	2022-01-01	2022-12-31	
 Stadens nya kvalitetsprogram ska implementeras i samtliga verksamheter 2022	2022-01-01	2022-12-31	
 Under 2022 ska varje avdelning starta ett medarbetardrivet förändrings-/innovationsprojekt tillsammans med annan avdelning – ett projekt med fokus på förbättringar för brommaborna. Minst ett projekt per avdelning.	2022-01-01	2022-12-31	
 Äldreomsorg och socialtjänst ska gemensamt se över anhörigstödet utbud för att säkerställa att samtliga målgrupper i det reviderade programmet Program för stöd till anhöriga 2021-2024 omfattas	2022-01-01	2022-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Mnkr	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prestations- och omslutningsförändringar	Prognos	Avvikelse
Anslag för nämndens verksamhet (netto)	1 666,6	0,0	-6,6	1 657,5	2,5
Kostnader	1 990,5	0,0	-11,1	1 986,8	-7,4
Intäkter	-323,9	0,0	4,5	-329,3	9,9
Prognos/avvikelse före resultatdispositioner					2,5
Resultatenheternas överskott från 2021					77,9
Resultatenheternas överskott till 2023					-69,1
Prognos/avvikelse efter resultatdispositioner					11,3

Årsprognosen 2022 är positiv med 11,3 mnkr efter fondutnyttjanden med 8,8 mnkr. Den positiva avvikelsen förklaras i huvudsak till följd av den buffert som finns hos stadsdelsdirektören med 14,2 mnkr.

Individ och familjeomsorg har ekonomiska utmaningar till följd av placeringar och har en negativ prognos med 4,5 mnkr.

Äldreomsorgens vård- och omsorgboendens har fortsatt att arbeta utifrån pandemiläge och fonderna tas i anspråk med 10,7 mnkr. Med avklingande pandemi och aktiv återgång förväntas ianspråktagande av fonder kunna minska.

Covid-19-pandemin som pågått sedan 2020 har fortsatt under 2022 för att sedan mattas av. Förvaltningens direkta kostnader kopplade till pandemin 2022 uppgår till 8,5 mnkr till och med april. Förvaltningen har blivit kompenserad med 10,1 mnkr för höga sjuklönekostnaderna under årets tre första månader.

Mnkr Netto	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prestations- och omslutningsförändringar	Prognos (före resultatöverföringar)	Prognos (efter resultatöverföringar)	Avvikelse
Nämnd och administration	44,2	0,0	0,0	44,2	44,2	0,0
Individ- och familjeomsorg	135,4	0,0	0,0	139,9	139,9	-4,5
<i>varav barn och ungdom</i>	71,4	0,0	0,0	74,4	74,4	-2,9
<i>varav vuxna</i>	27,3	0,0	0,0	28,3	28,3	-1,0
<i>varav socialpsykiatri</i>	36,7	0,0	0,0	38,3	38,3	-1,6
<i>varav nyanlända</i>	0,0	0,0	0,0	-1,0	-1,0	1,0
Stadsmiljöverk samhet	26,0	0,0	0,0	26,0	26,0	0,0
<i>Avskrivningar</i>	11,7	0,0	0,0	11,7	11,7	0,0
<i>Internräntor</i>	0,5	0,0	0,0	0,5	0,5	0,0
Förskoleverksamhet	392,8	0,0	-11,8	381,0	381,0	0,0
Äldreomsorg	667,7	0,0	0,0	678,4	667,7	0,0
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	296,8	0,0	5,2	298,5	300,5	1,5
Barn, kultur och fritid	14,3	0,0	0,0	14,3	14,3	0,0
Arbetsmarknad såtgärder	8,3	0,0	0,0	8,3	8,3	-0,0
Ekonomiskt bistånd	54,7	0,0	0,0	54,7	54,7	0,0
<i>varav handläggare</i>	8,9	0,0	0,0	8,9	8,9	0,0
Övrig verksamhet	14,2	0,0	0,0	0,0	0,0	14,2
Totalt	1 666,6	0,0	-6,6	1 657,5	1 648,7	11,3

*Budget 2022 i ovanstående tabell inkluderar även justering för beräknade prestationsförändringar.

Nämnd och förvaltning

Prognosen för nämnd- och förvaltningsadministration visar ingen avvikelse mot budget.

Individ- och familjeomsorg

Verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg prognostiserar ett underskott med 4,5 mnkr före resultatdispositioner och 4,5 mnkr efter resultatdispositioner.

Ledning

Ledningen prognostiserar en budget i balans.

Beställarverksamheten

Verksamhetsområdet för barn och unga prognostiserar ett underskott om 3,1 mnkr. Det är främst ökade kostnader inom institutionsvård för unga som beräknas öka jämfört med utfallet 2021. Kostnaderna för institutionsvård inom Barn och Unga prognostiseras till 10,1 mnkr, jämfört med utfall 9,2 mnkr 2021. Underskottet förklaras av LVU-placeringar. Det finns osäkerhet hur stort vårdbehovet kommer att vara under hösten vilket kan komma att påverka prognosen i båda riktningarna.

Verksamhetsområdet ensamkommande barn prognostiserar ett överskott med 1 mnkr.

Verksamhetsområdena vuxna och socialpsykiatri prognostiserar ett underskott om 1 mnkr. Kostnaderna inom vuxen och socialpsykiatri beräknas att vara på samma nivå som år 2021. Största prognostiserade underskottet jämfört med budgeten är institutionsvården som beräknas kosta 1,4 mnkr mer än år 2021. Osäkerhet i prognosen är främst kopplat till behovet av LVM-vård under hösten.

Utförare

Det socialpsykiatriska boendestödet har under längre tid dragits med ett mindre underskott. Detta till följd av minskade intäkter då sjukdom och övrig frånvaro inom personalgruppen inneburit att verksamheten behövt avvisa uppdrag från beställare. Verksamheten erbjuder maximalt möjligt antal boendestödstimmar kopplat till personal i tjänst. Vidare belastas verksamheten med en ny uppehållslokal för personal. En ny tjänst har tillsatts i syfte att ersätta personal som ej är i tjänst och kunna maximera intäkterna genom att erbjuda fler boendestödstimmar. Verksamheten har en hög efterfrågan. Underskottet kommer att till viss del balanseras genom detta men ett mindre underskott förväntas kvarstå vid årets.

Inom Boende- och stödinsatser prognostiseras ett mindre underskott till följd av ett större antal tomma lägenheter. Verksamheten arbetar aktivt med att minska antalet outhyrda lägenheter.

Bromma arbetsmarknadscenter består av Arbetsmarknadsinsatser och Sysselsättningsverksamhet. Sysselsättningsverksamheten redovisar ett mindre underskott än föregående år då verksamheten fått reducerade hyreskostnader samt minskade personalkostnader till följd av vakanshållen tjänst. Det finns en upprättad handlingsplan som syftar till att öka intäkterna genom ett ökat antal deltagare totalt och i synnerhet antalet deltagare i arbetsmarknadsinriktad sysselsättning. Verksamheten är i ett intensivt utvecklingsskede och provar nya arbetssätt i syfte att attrahera en yngre målgrupp än tidigare som förväntas kunna komma vidare till arbetsmarknadsåtgärder och på så sätt öka flödet av brukare i verksamheten. Verksamhetsområdet Arbetsmarknadsinsatser prognostiserar en budget i balans.

Resultatenheterna prognostiserar ingen avsättning till fond.

Stadsmiljö

Verksamhetsområdet stadsmiljö prognostiserar en budget i balans.

Förskola

Ledning

Verksamhetsledningen prognostiserar en budget i balans. Då ledningens budget för lokalförändringar, avskrivningar med mera finansieras av en andel av barnpengen är utvecklingen av barnantalet central för prognosen.

Budgeten 2022 förutsätter samma genomsnittliga barnantal som 2021. Första kvartalet har det gått att se en försiktig minskning av antalet barn jämfört med föregående år, minus sex procent. Den fortsatta utvecklingen av barnantalet resten av året är osäker och någon avvikelse mot budget förväntas inte för helåret.

Andra osäkerhetsfaktorer är eventuella förändringar i avtalet med SISAB från och med hösten 2022 som kan medföra högre kostnader. Oförutsedda kostnader för lokalförändringar utgör ytterligare en osäkerhetsfaktor.

Utförare

Utförarna som omfattar förskolans förskoleområden, utgörs av resultatenheter.

Förvaltningen beräknar återredovisa 11,8 mnkr (efter justering för intäktskrav och barnomsorgspeng) för färre inskrivna barn år 2022 jämfört med kommunfullmäktiges budget. Förändringar i barnantalen påverkar direkt resultatet för förskoleområdena och det minskade barnantalet första kvartalet utgör även här en osäkerhetsfaktor för prognosen.

En utmaning är också att språkförskolans ersättning som kommunövergripande verksamhet, KÖV, inte har räknats upp sedan flera år. Vidare utmaning ligger i att introduktionsförskolan inte beviljades de förväntade medel som ansökts om.

Förskolan prognostiserar i nuläget ingen avsättning till fond.

Äldreomsorg

Verksamhetsområdet äldreomsorg prognostiserar ett nollresultat efter resultatdispositioner och ett underskott med 10,6 mnkr före resultatdispositioner.

Ledning

Verksamhetsledningen prognostiserar en budget i balans.

Beställarverksamheten

Myndighets- och beställarfunktionen beräknas ge ett överskott på 2,3 mnkr. Kostnaderna för hemtjänst har under årets början ökat med nästan 6,5 procent beroende på ökad ersättning per utförd timme med 3,8 procent och ökad volym. Antal utförda timmar ökar och nivåerna överstiger nu nivåerna i december 2019, det vill säga före pandemins utbrott. Antalet genomsnittliga timmar per person har ökat, men även antalet personer med hemtjänst. Prognosen bygger på att ökningen av hemtjänsttimmar under resterande del av året blir måttlig. Hittills i år har ökningen varit cirka 2,5 procent jämfört med samma period föregående år. Resterande del av året behöver ökningen understiga två procent för att uppnå en budget i balans.

Personer på vård och omsorgsboenden har ökat främst mellan december och januari. Utnyttjade platser med demensinriktning har ökat, medan personer med somatisk diagnos på

boenden minskar. I mars fick cirka 417 personer vård på olika typer av vård- och omsorgsboenden. Motsvarande siffra för december månad var 407 personer. En budget i balans medger en fortsatt ökning under resten av året på högst fem personer.

Utförare

De förebyggande verksamheterna prognostiserar en budget i balans. Under det första kvartalet har den öppna verksamheten successivt startat upp allt mer av sin verksamhet efter en delvis stängd verksamhet under pandemin.

Den kommunala hemtjänsten i egen regi prognostiserar en budget i balans. Under året har antal beställda timmar ökat kraftigt. Två av hemtjänstenheterna visar negativa prognoser medan den tredje visar överskott. En övergripande chef har anställts för samtliga tre enheter och verksamheten kommer att ses över för att få en stabil ekonomi inom den samlade verksamheten. Ett förändringsarbete har påbörjats för att få ned andelen timanställda samt uppnå uppsatta mål om kontinuitet inom hemtjänsten.

Äldreomsorgen har tre vård- och omsorgsboenden, som samtliga utgör resultatenheter. De tre enheterna prognostiserar underskott innan resultatdispositioner på 13 mnkr. Efter dispositioner beräknas ett underskott om 2,3 mnkr. Aktiviteter har tagits fram och revideras löpande. Ersättningen för ett vård dygn räknades i budget upp med 2,7 procent, en lägre ökning än ersättningen per hemtjänststimme, som uppgick till 3,8 procent. Därmed är det en större utmaning för vård- och omsorgsboenden att klara kostnadsfördyringar.

Svårigheter att rekrytera sjuksköterskor medför att verksamheten i övergångsperioder blir tvungen att anlita hyrsjuksköterskor för att garantera patientsäkerheten, men till en högre kostnad. Olika alternativ för att göra sjukskötersketjänster inom Brommas äldreomsorg mer attraktiva, håller på att tas fram.

Vårdtyngden bland boenden med somatiska besvär ökar samtidigt som behovet av denna typ av platser minskar. Ersättningen för en somatisk plats är lägre än ersättningen för platser inom demensvården, trots att en ökad vårdtyngd inom somatisk vård leder till allt högre vårdkostnader.

En stigande inflation i samhället påverkar så väl livsmedelskostnader som kostnaderna för inköp av omläggingsmateriel och inkontinensskydd. De tre resultatenheterna arbetar kontinuerligt med att uppfylla krav på en budget i balans.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning prognostiserar ett överskott med 3,5 mnkr före resultatdispositioner och 1,6 mnkr efter resultatdispositioner.

Ledning

Ledningen prognostiserar en budget i balans.

Beställarverksamheten

Myndighets- och beställarfunktionen prognostiserar ett överskott med 1 mnkr. Enheten arbetar fortsatt med att förhandla om priser utanför valfrihetssystemet, förra årets omförhandlingar får full årseffekt i år och innebär besparingar på cirka 3,5 mnkr. En osäkerhet i prognosen är utvecklingen av efterfrågan och kostnaderna för persontransporter

inom daglig verksamhet, prognosen är baserad på trenden under år 2019 som var det senaste året innan pandemin. Årets prognostiserade kostnad för persontransporter uppgår till 18 mnkr, utfallet år 2021 var 12,8 mnkr, utfallet första kvartalet i år var 50 procent högre än första kvartalet år 2021.

Utförare

Enheten Personligt stöd prognostiserar ett överskott med 2,5 mnkr innan resultatdispositioner. Resultatenheten prognostiserar en ökning av fonderna med 1,9 mnkr vilket är maximalt tillåten avsättning för året. I början av året har enheten haft lägre kostnader avseende chefslöner på grund utav personalomsättning vilket är en bidragande faktor till den positiva prognosen. Pandemin ger även effekt på prognosen utifrån att budgeterade kostnader för utbildningar och brukaraktiviteter ej har genomförts enligt plan under perioden januari till mars.

Det har även under årets första månader fortsatt vara högre sjukfrånvaro än normalt på grund av pandemin. Det är osäkert när sjukfrånvaron förväntas komma tillbaka på en mer normal nivå vilket försvårar prognosarbetet avseende personallöner. En till osäkerhet i prognosen är risken att bli av med brukare och därmed stå med tomplatser under längre perioder vilket skulle innebära intäktsbortfall. Osäkerhet råder även utifrån ett eventuellt uppdrag kring utökning av Personlig Assistans som vid ett genomförande skulle påverka enhetens prognos.

Kultur och fritid

Verksamhetsområdet barn, kultur och fritid prognostiserar en budget i balans. Tilldelade medel finansierar fritidsverksamheten inom socialtjänstavdelningen och öppna förskolan, kulturuppdraget inom avdelningen förskola och medborgarkontoret under avdelning administration.

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsområdet arbetsmarknadsåtgärder prognostiserar en budget i balans.

Ekonomiskt bistånd

Ekonomiskt bistånd prognostiserar en budget i balans. Bromma stadsdel har flera nya hushåll som inte ingår i etableringen, vilket har medfört att det utbetalda biståndet har blivit högre. Utbetalt ekonomiskt bistånd kvartal ett 2022 har ökat med tio procent jämfört med föregående år. Det är en viss osäkerhet hur stort behov denna grupp kommer ha av att få ekonomiskt bistånd framöver vilket kan komma att påverka prognosen.

Övrig verksamhet

För att balansera eventuella underskott och oförutsedda kostnader hos verksamheterna budgeteras medel hos stadsdelsdirektören med 14,2 mnkr.

Resultatenheter

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2022	Resultatöverföring från 2021 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknat resultat 2022 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknad resultatöverföring till 2023 Överskott (+) Underskott (-)
Förskoleområde 1	-28 620,0	-2 853,0	0,0	2 853,0
Förskoleområde 2	-45 840,0	-4 721,5	137,0	4 584,5
Förskoleområde 3	-45 410,0	-4 334,1	0,0	4 334,1
Förskoleområde 4	-36 140,0	-4 480,4	866,0	3 614,4
Förskoleområde 5	-48 698,0	-1 937,5	-1 386,0	3 323,5
Förskoleområde 6	-35 958,0	-3 745,5	150,0	3 595,5
Förskoleområde 7	-48 952,0	-4 658,0	0,0	4 658,0
Förskoleområde 8	-43 597,0	-4 593,0	233,0	4 360,0
Grupp och servicebostäder	-136 406,0	-11 695,4	-2 500,0	13 640,6
Längskeppet	-12 395,0	-1 030,0	0,0	1 030,0
Sörklippan- och brommagårdens äldreboende	-65 063,0	-7 156,0	5 566,0	3 902,9
Mälarbackens vård- och omsorgsboende	-252 254,0	-26 663,0	7 385,0	19 278,0
Summa resultatenheter	-799 333,0	-77 867,4	10 451,0	69 174,5

Förvaltningen prognostiserar ett samlat fonduttag på 8,8 mnkr för 2022. Ingående fond 2022 var 77,9 mnkr vilket innebär att det prognostiserade fonduttaget motsvarar cirka elva procent av fonderade medel från tidigare år.

Prognostiserat fonduttag är 10,7 mnkr inom äldreomsorgen. Detta till följd av den negativa prognos som verksamhetens vård- och omsorgsboenden uppvisar. En del, 2,3 mnkr, av detta belopp upplöses dock till följd av att det tioprocentstak av bruttobudgeten för hur mycket medel som får inrymmas i fonden har sjunkit då även budgetomslutningen sjunkit.

Investeringar

Mnkr, netto	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prognos	Avvikelse
Parkinvesteringar	6,7	0,0	6,7	0,0
Parkreinvesteringar	3,0	0,0	3,0	0,0
Nycklade medel Stadsmiljö	12,3	0,0	12,3	0,0
Klimatinvesteringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Trygghetsinvesteringar	2,7	0,5	3,2	0,0

Övriga investeringsmedel	0,0	0,3	0,3	0,0
Maskiner & inventarier	3,9	0,0	3,9	0,0
Totalt	28,6	0,8	29,4	0,0

Förvaltningen prognostiserar en investeringsbudget i balans för verksamhetsåret 2022. Förvaltningen erhöll i kommunfullmäktiges ursprungliga budget för 2022 en ram som uppgick till 23,9 mnkr.

Kommunstyrelsen har tillfört ytterligare 4,7 mnkr, varför slutlig investeringsbudget uppgår till 28,6 mnkr.

Förvaltningen ansöker om budgetjustering med 0,8 mnkr avseende trygghetsskapande åtgärder på lekplatsen Dragontorpet i Abrahamsberg 0,5 mnkr och brygga vid Ljunglöfska slottet i Blackeberg 0,3 mnkr.

Budgetjusteringar

Budgetjusteringar för investeringsåtgärder

Trygghetsskapande åtgärder på lekplatsen Dragontorpet i Abrahamsberg

En enkät har genomförts som visar att lekparken upplevs som otrygg. Medel söks för att stärka belysningen inom lekparken samt för rivning av ett vindskydd och en mindre friggebod.

Exploateringskontoret planerar att rusta upp lekplatsen som en grönkompensationsåtgärd. Det finns fördelar med att förstärka belysningen i samband med exploateringskontorets entreprenad istället för att genomföra åtgärderna vid ett senare tillfälle.

Sökta medel 0,5 mnkr. Bilaga 2, beslutsats 2.

Brygga vid Ljunglöfska slottet i Blackeberg

Den kombinerade permanenta bryggan och pontonbryggan nedanför Mälarbackens vård- och omsorgsboende och Ljunglöfska slottet är sedan en lång tid tillbaka endast tillgänglig för vård- och omsorgsboendet. I och med att närområdet har exploaterats med nya bostäder har efterfrågan på tillgång till bryggan ökat. Planering pågår för att tillgängliggöra bryggan även för allmänheten. Bryggan är i behov av renovering och behöver byggas om till solbrygga och anpassas för angöring och på-/avstigning för Mälarbackens utflyktsbåt.

Sökta medel 0,3 mnkr. Bilaga 2, beslutsats 3.

Övrigt

Ansökan om kompetensutvecklingsmedel

Ansökan om medel för kompetensutvecklingsinsatsen Psykisk ohälsa hos äldre

Utbildning för undersköterskor inom äldreomsorgens verksamheter om psykisk ohälsa hos äldre. Medel söks för att täcka vikariekostnader. Sökt belopp för insatsen: 196 736 kronor. Bilaga 3, beslutsats 4.

Särskilda redovisningar

Konsekvenser av pandemin

Förskola

Verksamhetsmässiga konsekvenser

Året inleddes med en ökad smittspridning i samhället med mycket hög frånvaro bland ordinarie personal och barn. Arbetslagen upplevs slitna efter dessa två år och det kommer ta tid för verksamheten att återhämta sig helt. Situationen i början av året påverkade det närvarande ledarskapet eftersom mycket tid gick åt till bemanning.

Sedan restriktionerna hävts och smittan minskat i samhället har den planerade undervisningen återupptagits och de planerade aktiviteterna är igång.

Verksamhet för barn, kultur och fritid

Verksamhetsmässiga konsekvenser

Fältassistenter är åter ute i skolorna och fritidsverksamheten har kommit igång.

Antalet ansökningar om kollo har minskat jämfört med 2021 men det är fortsatt ett högt antal jämfört med tidigare år.

Äldreomsorg

Verksamhetsmässiga konsekvenser

De senaste två åren har äldreomsorgen i stor utsträckning påverkats av pandemin. Smittspridningen på vård- och omsorgsboenden och i ordinärt boende har visat på vilka utmaningar, brister och komplexitet som finns inom äldreomsorgen. Samtidigt har krisen visat på hur verksamheterna har lyckats ställa om och med knappa personalresurser kunnat säkerställa att behov av vård och omsorg har kunnat tillgodoses.

I början av året var sjukfrånvaron hög inom äldreomsorgens verksamheter.

Inom den förebyggande verksamheten syns att pandemin har bidragit till uppdämt behov av att delta i gemensamma aktiviteter.

Ekonomiska konsekvenser

På grund av pandemin under främst de två första månaderna av året har Brommas förstärkningsteam fått användas för att genomföra vård av covidsjuka i hemmet. Kostnaden uppgår till 2,1 mnkr. Härtill kommer den höga sjukfrånvaron bland vårdpersonal, som orsakat extra kostnader. Covidrelaterade kostnader utöver förstärkningsteamet beräknas uppgå till 5,1 mnkr under tertial ett. Statsbidrag i form av extra sjuklöneersättning har erhållits med 2,0 mnkr.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsmässiga konsekvenser

Anpassade arbetssätt tillämpades inledningsvis inom myndighetsdelen med digitala uppföljningsmöten, i vissa fall utomhus, för att alltmer återgå till att ses fysiskt i och med att restriktionerna har upphävts.

Inom utförardelen inleddes året med den högsta sjukfrånvaron under hela pandemin och en svårighet att kunna upprätthålla verksamheterna på grund av den höga frånvaron av medarbetare och chefer. Sjukfrånvaron, restriktionerna och smittskyddsarbetet påverkade såväl arbetsbelastningen, bemanningen, kontinuiteten, kompetensutveckling, aktiviteter för boende och det systematiska kvalitetsarbetet.

Ekonomiska konsekvenser

Under första tertialet har Enheten för personligt stöd fortsatt haft problem med högre sjukfrånvaro än vanliga år vilket inneburit högre personalkostnader till följd av extra vikarietäckning. Under pandemin nyttjade inte brukarna sin dagliga verksamhet i lika stor utsträckning, nu märks tillbakagången och därmed en kostnadsökning avseende turbundna resor.

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

Verksamhetsmässiga konsekvenser

Sjukfrånvaron ökade inom verksamheterna på grund av den höga smittspridningen under första delen av tertialen.

Uppstarten av föräldragrupperna påverkades av de restriktioner som inledde tertialet. Föräldragrupperna kom i gång först under mars månad.

Inom socialpsykiatrins boendestöd har pandemin präglat verksamheten. Brukarna har erbjudits insatser och stöd via Skype/ telefon till de brukare som föredragit detta, i övrigt fysiska möten.

Öppenvårdsbehandlingen har fortsatt att genomföras digitalt via Skype eller via telefon, men antalet bokade möten på plats har ökat under senare delen av tertialen i samband med att restriktionerna upphävts.

Inom barn- och ungdomsenheten var fysiska möten inledningsvis av tertialen begränsade utifrån restriktionerna och har skett via telefon eller Skype. I ärenden som rör allvarlig oro för barn och unga där skyddsbedömningar ska göras, har mötena genomförts fysiskt. Alla uppföljningar av placerade barn har genomförts enligt plan, ibland digitalt men vid behov på plats. Samverkan med Barn- och ungdomspsykiatri (BUP) försvårades då socialtjänstens kommunikationsverktyg (Skype) inte fungerar i deras verksamhet, vilket påverkade en del SIP-möten. Utvecklade digitala arbetssätt har bidragit till ökad flexibilitet och familjer erbjuds digitala möten när det är lämpligt, något som har uppskattats eftersom det underlättar möjlighet till möten.

Stadsmiljöverksamhet

Verksamhetsmässiga konsekvenser

Materielleveranserna till anläggningar försenades vilket inneburit att anläggandet av basketplanen vid Björklunds hage har försenats.

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsmässiga konsekvenser

Det är fortfarande ingen pandempåverkan på arbetslöshet eller ökat ärendeantal. Fler fysiska möten har genomförts i samband med ansökning om ekonomiskt bistånd, vilket bland annat bidragit till att visst fusk i välfärdssystemet har uppmärksammats.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd ökade inte under pandemin. Det finns risk att denna effekt kommer märkas av på längre sikt då fler personer blivit arbetslösa i samhället. Under pandemin har staten hjälpt till med bidrag kopplat till pandemin. Det är osäkert hur efterfrågan på ekonomiskt bistånd kommer att ändras i samband med att det statliga bidragen försvinner.

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsmässiga konsekvenser

Under hela pandemin har Jobbtorg träffat sina klienter i mycket mindre utsträckning, något som försvårat att säkerställa att de får rätt stöd på väg mot självförsörjning. Antalet remisser för arbetsträning ökar då verksamheten under perioden kunnat återgå till att erbjuda aktiviteter.

Ekonomiska konsekvenser

Under pandemin var antalet platser för feriejobb och antalet OSA anställningar lägre än normala år och nu förväntas efterfrågan och kostnaden för dessa tjänster återgå till det normala.

Övrigt

Synpunkter och klagomål

Synpunkter och klagomål är värdefull information för förvaltningens arbete med att utveckla kvaliteten i verksamheten. De ger möjlighet att förebygga och åtgärda brister och att identifiera förbättringsområden. Inom förvaltningens verksamheter finns det en öppenhet och lyhördhet för synpunkter och klagomål samt rutiner för att rätta till fel och brister som uppkommer. Klagomål löses vanligtvis inom berörd enhet i dialog med den som har lämnat klagomålet.

I förvaltningens verksamheter registreras klagomål och synpunkter i varierande grad. Det

innebär att den statistik som har levererats från enheterna inte är fullständig. Skriftliga synpunkter/klagomål registreras som regel av enheterna, en del diarieförs. Men flertalet synpunkter och klagomål ute i verksamheterna framförs muntligt och kanske även hanteras omedelbart. Klagomål som inkommer följs alltid upp inom berörd enhet och de som lämnat klagomål har fått återkoppling.

Förskola

Året inleddes med synpunkter och klagomål som var kopplade till pandemin liknande föregående år. Efter hand har fokus från pandemin avtagit och klagomålen kring restriktioner, symtom och utevistelse har minskat.

Det har framkommit kritik kring bristfällig information kring evakuering av en förskola då vårdnadshavarna har önskemål om att bli mera involverade under resans gång. I aktuellt förskoleområde har ett informationsmöte genomförts för att möta missnöjet. Information och kommunikation är ett område som blivit påverkat under pandemin då många ordinarie i personalen varit borta under perioder och det dagliga mötet med vårdnadshavare blivit påverkat. Nu när restriktionerna är borttagna underlättas det dagliga mötet och kommunikationen. Det sker flera utvecklingsarbeten kring hur kommunikationen med vårdnadshavarna kan stärkas i Skolplattformen. Det dagliga mötet har också inneburit att antalet klagomål kring bemötande har ökat där ordinarie personal inte alltid har mött upp vårdnadshavare i vissa frågor.

Vissa organisationsförändringar, till exempel när personal flyttas mellan förskolor för att säkerställa att skollagen efterföljs, leder i regel till att antalet klagomål från vårdnadshavarna ökar. Information om syftet förmedlas för att skapa förståelse. Synpunkter och klagomål handlar också om lokalförändringar som ska genomföras under året. Ett fåtal handlar om missnöje kring placeringar eller avsteg som inte beviljats. Det inkommer också positiva synpunkter på information, bemötande och tillgänglighet.

Socialtjänst och fritid

Alla klagomål (där det varit möjligt) har bemötts och kommunicerats med de som framfört dessa och inblandade arbetsgrupper. De synpunkter och klagomål som har framförts har diskuterats och eventuella förbättringar genomförts. Flest positiva synpunkter och klagomål har rört insatsens innehåll.

Äldreomsorg

Under perioden har en övervägande del av de inkomna synpunkterna och klagomålen varit av positiv karaktär. Många vill skicka beröm på personalens bemötande. De flesta synpunkter som berör bemötande har inkommit till hemtjänst och den förebyggande verksamheten. Men även andra verksamheter har fått beröm för sitt fina bemötande.

Många, både äldre och dess anhöriga, vill också ge beröm för medarbetarnas kompetens. Exempelvis har fixaren fått flera berömmande synpunkter för sina insatser.

De klagomål som inkommit under perioden rör framförallt tillgänglighet och har inkommit till olika verksamheter. Några har även varit missnöjda med insatsens innehåll, och det kan till exempel vara att man inte varit nöjd med städningen.

Enheterna har rutiner för hur synpunkter och klagomål ska dokumenteras och hanteras.

Enheterna återkopplar till den som lämnat klagomålet och oftast kan saken redas ut med ytterligare information eller med någon liten förändring. Förvaltningen är medveten om att alla synpunkter och klagomål inte alltid registreras, vilket gör det möjligt att det finns ett mörkertal. Detta syns till exempel i patientsäkerhetsberättelserna som vittnar om att alla synpunkter inte alltid registreras, vilket är ett utvecklingsområde för äldreomsorgen.

Antal positiva synpunkter

	Avdelning Förskola	Avdelning Socialtjänst och fritid	Avdelning Äldreomsorg
Tillgänglighet	28	4	13
Bemötande	35	9	36
Kompetens	11	3	17
Kontinuitet	11	0	7
Information	50	13	4
Handläggning	43	4	0
Insatsens innehåll	0	23	7
Annat	9	1	0
SUMMA	187	57	84

Antal klagomål

	Avdelning Förskola	Avdelning Socialtjänst och fritid	Avdelning Äldreomsorg
Tillgänglighet	3	16	10
Bemötande	17	2	6
Kompetens	4	1	8
Kontinuitet	1	0	4
Information	11	7	2
Handläggning	1	0	1
Insatsens innehåll	0	19	10
Annat	14	7	3
SUMMA	51	52	44

Stadsmiljöverksamhet

I staden tillämpas ett system för synpunkts- och klagomålshantering. Systemet möjliggör för medborgare att på ett enkelt sätt rapportera in frågor, klagomål, idéer, felanmälan och beröm. När en synpunkt lämnas in via appen får medborgaren själv välja kategori. Det har visat sig vara svårt för anmälaren att avgöra om ärendet är en felanmälan eller ett klagomål. Detta medför att en eventuell åtgärd kan bli fördröjd.

Brommaborna använder sig i hög utsträckning av stadens digitala möjligheter för att lämna synpunkter, felanmälningar och klagomål. Antalet inkomna ärenden under tertiäl 1 uppgår till 720 (627 år 2021), en ökning med 15 procent jämfört med samma period föregående år. Av

dessa ärenden är 586 avslutade genom att de besvarats eller vidarebefordrats till en entreprenör för åtgärd. Förutom "Tyck till" tillkommer ärenden via telefon, mail, brev och besök. Anmälningar via mobilapplikationen uppgår idag till 573 stycken vilket är 79 procent av alla inkomna synpunkter.

Ärendena är fördelade på följande kategorier:

- Frågor 207
- Klagomål 131
- Idéer 56
- Felanmälan 312
- Beröm 14

Felanmälan vidarebefordras till entreprenören för åtgärd.

Det största antalet inkomna ärenden berör frågor om träd, vegetation samt lekredskap i parker.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lisa Kinnari, Stadsdelsdirektör	2022-05-16
Peter Dacke, Avdelningsdirektör	2022-05-16